

1521 — 1545

Securitatea

STRICT SECRET

1521

Nr. 4 (24) — 1973

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

STRICT SECRET

Securitatea

Exemplar nr.: 1521

1973

Cuprins

ANALIZE, ÎNDRUMĂRI, OPINII

Sub semnul perfecționării întregii activități (răspund la solicitarea redacției : general-maior Ion BOLINTINEANU, colonel Gheorghe ZAGONEANU și colonel Petre STĂNESCU) 4

Pregătire, îndrumare decizie (Din practica muncii de conducere) — colonel Craiu RIZEA 13

Să prevenim scurgerea de informații secrete prin intermediul presei și tipăriturilor — colonel Dinu GOLEȘTEANU 16

De ce nu scrieți, tovarăși ofițeri ? — căpitan Tudor NEGOIȚĂ 20

INFORMAȚII INTERNE

De la avertizare la compromitere — maior Tudor COJOCARU, locotenent-major Ion TEODOREANU 28

Atenție la educarea colaboratorilor tineri ! — locotenent-colonel Alecse OLTEANU, locotenent-major Ion PASCU 31

De la baptiști la „Treziții Domnului" — locotenent-colonel Alexandru BANC, locotenent-colonel Vasile COZMA, căpitan Constantin MEDRUȚ . . . 35

CONTRAINFORMAȚII ECONOMICE

Munca informativă pe marile șantiere de construcții — locotenent-colonel Marin NISTOR 38

Eficiența muncii informativ-operative în domeniul prospecțiunilor și explorărilor geologice — maior Ioan BREAZU, căpitan Emilian LUCHIAN 42

CONTRASPIONAJ

Citeva procedee folosite de Serviciul de informații britanic, în scopul inducerii în eroare a contraspionajului român — căpitan Nicolae CĂLUGARIȚA . . 46

Documentar

Unele considerații privind utilizarea imunităților și privilegiilor diplomatice pentru culegerea de informații secrete — colonel Ion GRECESCU . . . 49

„Panaitescu Romeo nu se identifică" — maior Ilie MARCIU 56

Ascunzătoarea de sub „gazon" — locotenent-colonel Ștefan ALEXIU, maior Vasile BUJOR 61

MUNCA DE SECURITATE ÎN ORAȘELE MICI ȘI ÎN MEDIUL RURAL

Sfirșitul grupării „A. S. 3" — locotenent-colonel Grigore SĂLCEANU, locotenent-major Ion PASCU . . 66

Aspecte din activitatea de destrămare a grupărilor „Oastea Domnului" — maior Lazăr CALARAȘANU 69

Cind, la virsta întrebărilor, răspunsurile sint căutate în activitatea ostilă — maior Ion IANCU, căpitan Tudor SOARE, locotenent-major Zoltan MAKAI . . 73

CURIER JURIDIC

Considerațiuni privind unele limite în aplicarea prevederilor art. 18[1] C. pen. — maior Gal MIHAILA 76

Unele precizări cu privire la sfera de aplicare a art. 18[1], alin. 1 C. pen. — DIRECȚIA CERCETĂRI PENALE 80

Spețe

Cum rezolvați cazul ? 84

Rezolvarea speței publicate în numărul trecut . . 84

Din presa de peste hotare

Războiul secret al undelor — traducere și prelucrare de maior Ion SCURTU 86

Cu prilejul celei de-a XXVI-a aniversări a proclamării Republicii și sărbătoririi Anului nou, 1974, redacția publicației „Securitatea" urează tuturor cititorilor, colaboratorilor și corespondenților succes deplin în activitatea profesională, multă sănătate, fericire și realizarea tuturor năzuințelor!

„Trebuie să ridicăm nivelul activității organelor de securitate la cerințele etapei noi în care ne găsim, incit ele să țină strins pasul cu tot ceea ce se înfăptuiește de către poporul nostru în cadrul politicii trasate de Congresul al X-lea, de Conferința Națională".

NICOLAE CEAUȘESCU

Din cuvintarea rostită la festivitatea din Capitală consacrată celei de-a XXV-a aniversări a organelor de securitate.

Sub semnul PERFECȚIONĂRII ÎNTREGII ACTIVITĂȚI

Cadrele organelor de securitate trăiesc încă sub puternica impresie a cuvintării secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, rostită cu prilejul aniversării unui sfert de veac de la crearea organelor de securitate. Prețioasele indicații cuprinse în cuvintarea comandantului nostru suprem constituie un imbold pentru perfecționarea muncii și pentru reevaluarea sarcinilor, a mijloacelor și metodelor folosite, în scopul îndeplinirii întocmai a misiunilor ce ne revin.

Pentru a informa cititorii noștri asupra măsurilor luate în unități pe linia perfecționării muncii de securitate la nivelul cerut de comandantul nostru suprem, am adresat citorva tovarăși cu funcții de conducere următoarea întrebare :

„Ce s-a întreprins concret ori urmează să se întreprindă în cadrul unității dumneavoastră, pentru transpunerea în practică a sarcinii formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la aniversarea unui sfert de veac de la crearea securității, de a ridica nivelul activității de securitate la cerințele etapei noi în care ne găsim ?"

Au avut amabilitatea să răspundă invitației noastre tovarășii : general-maior Ion Bolintineanu, șeful Inspectoratului județean Brașov, colonel Gheorghe Zagoneanu, șeful Inspectoratului județean Galați, și colonel Petre Stănescu, locțiitor al șefului Inspectoratului județean Prahova.

General-maior Ion Bolintineanu

Cuvintarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la cea de-a XXV-a aniversare a organelor de securitate, a constituit pentru cadrele Inspectoratului Brașov al Ministerului de Interne un prilej de analiză critică și autocritică a întregii activități. Fiecare a înțeles că prețioasele indicații ale comandantului nostru suprem sint pentru noi ordine în vederea ridicării calității muncii și îndeplinirii în mod ireproșabil a misiunilor. Au fost întreprinse în acest scop măsuri care s-au concretizat printr-o mai judicioasă organizare a activităților, o mai mare eficiență a acțiunilor întreprinse și o mai operativă finalizare a lor. În spațiul limitat pe care il am la dispoziție, vreau să mă refer la citeva dintre aceste măsuri și la efectele lor, firește, avind în vedere, cu precădere, problemele ce reprezintă ponderea pe linie de securitate în zona noastră.

O primă remarcă aș dori să o fac în legătură cu planificarea muncii, de care depinde în ultimă analiză îndeplinirea integrală și în termen util a sarcinilor. La Inspectoratul Brașov, **problema planificării a fost reconsiderată în ultima vreme, în sensul eliminării aspectelor formale, astfel încit să reflecte, cu mai multă obiectivitate, preocupările concrete ale muncii.** În prezent, la noi se pune mare accent pe modul cum sint alcătuite planurile de muncă, urmărindu-se ca acestea să cuprindă sarcinile specifice muncii compartimentelor, să oglindească activitatea concretă a lucrătorilor respectivi (care participă direct la alcătuirea planificării) cit și problemele majore de perspectivă ale diverselor linii de activitate.

Bineințeles că vorbind despre planificare, am în vedere inclusiv **planul de căutare a informațiilor, care în ultima lui formă apreciez că este mult mai realist,** în concordanță cu problemele muncii.

Dar axul central al activității de securitate il formează complexul de măsuri informativ-operative. În atenția noastră a stat preocuparea (în bună parte realizată) **de a acționa cu o mai mare operativitate în rezolvarea sarcinilor specifice.**

Lucrind într-un județ cu o mare putere economică, cu multe întreprinderi de grad republican ori aparținind industriei de apărare, județ cu un pronunțat specific turistic, polarizind un număr mare de străini care vin ca turiști, ca oameni de afaceri, în vizită la rude și printre care se găsesc și agenți și cadre ale spionajului străin, atenția noastră pe linia muncii informativ-operative se concentrează în mare măsură pentru descoperirea și contracararea acțiunilor celor la care ne referim.

Pe această linie putem afirma că s-au obținut unele rezultate mulțumitoare, mai ales în ce privește culegerea și verificarea informațiilor. Totuși, în acest vast domeniu de muncă mai sint încă multe de făcut, dacă avem în vedere informațiile referitoare la faptul că **stațiunile sint utilizate ca loc de întilnire de către anumiți străini, cit și numărul mare de vizitatori străini, rude ale unor localnici, care rămin nesupravegheați.**

Se înțelege însă că activitatea noastră nu se limitează numai la domeniile la care m-am referit mai sus, pentru că și pe alte linii de muncă au fost soluționate sau sînt în lucru acțiuni importante. Am în vedere acțiunile pe linie de culte, secte, tineret, artă și cultură, comerț exterior etc.

În ce privește munca de prevenire — sarcina centrală a activității noastre — ne-am călăuzit tot timpul după cuvintele secretarului general la Consfătuirea din 1970 cu cadrele de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție: „Organele de stat să considere că au acționat bine numai atunci cînd au reușit să prevină infracțiunile și manifestările antisociale".

În ultima vreme în județul nostru acțiunii de prevenire i-a fost imprimat un caracter mai ofensiv. **A fost abandonat sistemul mai vechi cînd în problema prevenirii ne mulțumeam să facem o simplă adresă de sesizare (către conducerea întreprinderii, a instituției respective etc.)** cu aceasta considerînd misiunea îndeplinită, deși, de multe ori, adresa noastră era clasată fără să i se fi dat o rezolvare. **În prezent procedăm cu toată hotărîrea,** acțiunea considerîndu-se încheiată numai după ce au dispărut în mod real cauzele care au determinat-o. Pe acest tărîm al prevenirii (ca de altfel și în alte domenii), securitatea realizează cooperarea cu celelalte compartimente ale ministerului.

Consecința imediată a intensificării acțiunilor de prevenire se reflectă în cele 180 de evenimente producătoare de mari pagube materiale și umane, pe care le-am preîntîmpinat în cursul acestui an și a căror valoare estimativă se cifrează la circa 470 milioane lei. Este semnificativ că din totalitatea cazurilor prevenite, mai mult de 40% (circa 70 cazuri) s-au semnalat în ultima perioadă a anului.

Aș putea aduce ca exemplificare cazul de la Rafinăria nr. 9 Brașov, unde exista pericolul iminent al unei explozii de mari proporții la rețeaua de aer comprimat, datorită defecțiunilor existente în rețea; cazul de la Întreprinderea „Metrom", unde s-a prevenit degradarea și prăbușirea unui acoperiș al halei de producție, ca urmare a defectării filtrelor de reținere a vaporilor de ulei; cazul obiectivului „Timaru", fost agent polițienesc, condamnat de două ori pentru activitate contrarevoluționară, care-și alcătuise un așa-zis cenaclu literar, în care atrăsese tineri pe care-i îndoctrina cu idei dușmănoase la adresa orînduirii noastre etc.

În acțiunile de prevenire destul de numeroase la care m-am referit au participat un mare număr de ofițeri din cadrul inspectoratului. În asemenea cazuri ei au acționat operativ și inteligent și au obținut rezultatele scontate. Un exemplu este cel al maiorului B. V., care a obținut prin rețea informația că în cadrul mai multor depouri de cale ferată (Tîrgu-Mureș, Ciceu, Sibiu) sînt menținute în exploatare locomotive Diesel cu bandajele roților de tracțiune sub limita admisă de instrucțiunile C.F.R. Verificată, informația s-a dovedit întemeiată și astfel a fost prevenită din timp o posibilă catastrofă feroviară.

Într-un alt caz, ofițerul operativ, maiorul Ș. A., a fost informat de o sursă că doi reprezentanți ai unei firme străine, care duceau tratative la Brașov, posedă unele documente care nu au fost prezentate la discuții. Prin măsuri speciale s-au obținut totuși copii de pe documentele respective, din care rezultau prețurile de vînzare minime la care firma era dispusă să accepte oferta. În acest fel statul nostru a putut obține la achiziționarea utilajelor respective o reducere de circa 1 milion mărci vest-germane.

În cele spuse pînă aici, n-aș dori să se înțeleagă că la inspectoratul nostru toate lucrurile merg strună și că nu mai sînt lipsuri. Analizîndu-ne munca în spirit comunist, trebuie să recunoaștem că sîntem totuși departe de nivelul pe care îl cere secretarul general al partidului nostru și pe care-l impune epoca de față.

Mai întîi în domeniul informativ **se manifestă încă serioase lipsuri în problemele muncii cu rețeaua** — începînd de la recrutare, instruire, cunoaștere și terminînd cu folosirea acesteia. Mai sînt cazuri cînd cei recrutați la început cu mult optimism sînt abandonați după numai cîteva luni, datorită în primul rînd unei slabe munci de cunoaștere.

Revin, de asemenea, asupra problemei **încadrării informative a străinilor, care vin la rude, a diplomaților și a altor străini care este încă, în multe privințe, deficitară.** Postul de radio „Europa liberă" transmite adesea vești din județul Brașov, ceea ce dovedește că dispune de surse de informare încă necunoscute de noi.

În sfîrșit, trebuie spus că mai avem ofițeri care gîndesc puțin, lucrează „meșteșugărește" și din această cauză compromit unele acțiuni în care sînt antrenați.

Prin enumerarea acestor lipsuri am dorit să arăt că, sîntem conștienți de existența lor și avem hotărîrea să le lichidăm, spre a îndeplini sarcina trasată de conducerea de partid, de a ridica munca pe culmi mereu mai înalte.

În acest sens, este orientată și preocuparea conducerii inspectoratului pentru ridicarea nivelului de calificare profesională și de pregătire politică al cadrelor (domeniu în care am întreprins, de asemenea, o serie de acțiuni concrete), precum și pentru îmbunătățirea stilului de muncă. Punînd accent deosebit pe fixarea precisă a responsabilităților fiecărui ofițer în domeniul său, pe intensificarea controlului executării sarcinilor profesionale (periodic se face analiza informațiilor și a bazei de lucru din fiecare compartiment), noi realizăm totodată analize periodice pe diferite probleme în colectivul de conducere și în comitetul de partid, în cadrul cărora se fixează obiective precise pe perioade determinate. S-au făcut asemenea analize pe tema stării și practicii disciplinare, pe linia muncii de cadre și învățămînt etc.

Călăuzindu-ne după indicațiile cuprinse în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la a XXV-a aniversare a organelor de securitate, acționînd în spiritul strictei legalități, cadrele Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne sînt hotărîte să-și perfecționeze continuu munca și să-și ridice nivelul activității lor profesionale la înălțimea sarcinilor puse de partid.

Colonel Gheorghe Zagoneanu

În lumina indicațiilor rezultate din cuvintarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostită la cea de a XXV-a aniversare a creării organelor de securitate, în cadrul unității noastre s-au luat măsuri pe linia perfecționării muncii de securitate, avînd în vedere specificul industrial și sarcinile economice ale județului Galați. Se cunoaște că în anul viitor pe raza județului vor fi date în folosință un număr însemnat de obiective economice, printre care: două oțelării, furnalul numărul patru, portul mineralier și altele. Ca urmare, încă din acest an, ofițerii și-au planificat sarcinile informative pentru aceste unități.

Cunoașterea sarcinilor de plan ale întreprinderilor, a obligațiilor lor la export, ne permite să ne programăm acțiunile, să dirijăm forțele și mijloacele astfel încît să se realizeze fără pagube planul de producție, urmărind, paralel cu activitatea elementelor din baza de lucru, faptele și fenomenele care împiedică realizarea planului, care pun în pericol instalațiile, utilajele sau procesul de producție.

Căutăm să-i obișnuim pe ofițeri ca, acționînd în prezent, să vadă în perspectivă, atît în ce privește organizarea muncii, cît și pentru finalizarea informațiilor ce le dețin. Astfel, în urma concluziilor rezultate ca urmare a avariei preîncălzitorului nr. 4 al furnalului nr. 3, ce a avut loc în decembrie 1971, care s-a soldat cu pagube materiale și moartea a 11 persoane, s-a trecut la recrutarea unor noi informatori, care au fost instruiți să furnizeze informații despre felul cum se pregătește efectuarea probelor de presiune la restul preîncălzitoarelor.

Dăm o mare atenție pregătirii ofițerilor de contrainformații economice, astfel încît aceștia să cunoască bine procesul de producție. Din experiența noastră a rezultat că specializarea și continuitatea în același obiectiv mărește competența, dă siguranță și eficiență. Așa de exemplu, în Combinatul siderurgic, sectorul primar (depozite de materii prime, aglomerare, furnale) este asigurat informativ de zece ani de același ofițer; Fabrica de oxigen are, de la înființare (de șapte ani), același ofițer, iar în Șantierul naval — de paisprezece ani, munca de securitate este asigurată de același ofițer.

Pentru a cunoaște situația operativă și a se preveni orice evenimente negative, în Combinatul siderurgic serviciul se asigură ziua și noaptea. Poate pentru alte obiective această măsură nu este necesară. Noi am considerat că este bine așa, deoarece alături de instalațiile în funcțiune se construiesc altele, pot apare premise de evenimente, mai ales noaptea, cînd atenția și controlul scad. Recent, producîndu-se o perforare la unul din melanjoarele secției oțelărie, fonta s-a scurs pînă la cota zero. Fiind în obiectiv, ofițerul de securitate a intervenit imediat și, împreună cu cei aflați la fața locului, au luat măsuri de închiderea conductelor de gaz metan și apă, care în contact cu fonta lichidă ar fi putut provoca pagube materiale și umane. De asemenea, în octombrie, în timp ce ofițerul ce asigură Uzina cocso-chimică se afla în obiectiv, a fost căutat de un informator, care a sesizat că la bateria nr. 1, în cîteva celule, expansiunea este peste limita normală, existînd pericolul de degradare a celulelor. Imediat ofițerul a luat legătura cu inginerul șef, care a dispus deschiderea clapetelor camerelor de cocsificare și reducerea încălzirii. S-au prevenit astfel pierderi materiale însemnate. (Ulterior s-a stabilit și cauza : se greșise rețeta cărbunelui introdus.)

Ofițerii de contrainformații economice sînt instruiți ca, în anumite situații, informațiile ce privesc producția să fie exploatate direct, pe linia cea mai scurtă și eficientă, fără aprobări prealabile și pierdere de timp. Faptul că unii ofițeri s-au specializat sau au în legătură surse cu o înaltă calificare și competență, le dă posibilitatea să verifice pe loc aceste informații și să treacă de îndată la măsuri. Desigur că în asemenea situații ofițerii își asumă responsabilități deosebite, ceea ce de fapt și pretindem de la ei. La începutul lunii noiembrie a.c., informatorul „Mihai C.", inginer în sectorul chimic al Uzinei cocso-chimice, a sesizat ofițerului de securitate că la căderea înghețului conducta de transport a acidului sulfuric va îngheța, deoarece în concentrația de 92,4%, la temperaturi sub zero grade, acidul sulfuric cristalizează. De îndată s-a luat legătura cu conducerea uzinei și cu delegatul proiectantului aflat în unitate, care după ce s-au documentat, au apreciat sesizarea ca îndreptățită, luînd măsuri de încălzire și izolare a conductei respective.

Procedîndu-se asemănător, s-au realizat peste 300 cazuri de prevenire a unor evenimente deosebite sau avarii, ca de exemplu : prevenirea unor explozii la Uzina cocsochimică, la noua stație de acetilenă a Șantierului naval, la cauperul numărul patru de la furnalul trei și altele, cele mai multe dintre ele în ultimele luni, ca urmare a intensificării controalelor.

Sînt și unele situații cînd, deși sînt informați, factorii de conducere din obiective nu iau măsuri prompte, pe motivul că n-ar fi pericole și ar stagna producția. În asemenea cazuri apelăm la organele competente de control. Așa de pildă, la Oțelăria electrică, aflată în construcție, instalația de control avea unele aparate lipsă, iar altele erau defecte. Cunoscîndu-se aceste aspecte, a fost informată conducerea întreprinderii constructoare, dar nu s-au luat măsurile cuvenite. Atunci a fost sesizat Inspectoratul jedețean pentru controlul calității produselor, care, intervenind prompt, a întocmit acte de constatare și a fixat responsabilități de remediere.

Un alt exemplu : tot în Combinatul siderurgic erau în funcțiune 160 recipienți sub presiune, dați în exploatare fără avizul Inspectoratului de stat pentru controlul cazanelor și recipienților sub presiune. Fiind pericol de explozie, s-a informat conducerea combinatului, dar măsurile au întîrziat și atunci s-a apelat la organul de stat competent, care a constatat situația și s-au luat măsurile cuvenite, inclusiv de sancționare a celor vinovați.

Am arătat cîteva din metodele folosite de noi și m-am referit în mod intenționat la activitatea de contrainformații economice, deoarece ne preocupă în mod deosebit — dat fiind specificul județului Galați.

Desigur, mai avem încă multe de făcut pentru realizarea sarcinilor puse în fața noastră de secretarul general al partidului, de conducerea ministerului.

Pentru anul viitor ne propunem să pregătim și mai temeinic aparatul de securitate. La întocmirea planului pregătirii de specialitate, vom avea în vedere și teme cu conținut tehnico-economic, cum sînt cele privind legislația producției, raporturile dintre întreprinderi, obligațiile contractuale, problemele privind controlul calității produselor, cele ale comerțului exterior, despre eficiență economică și altele, urmind ca pregătirea să se facă diferențiat, în funcție de natura obiectivelor deservite contrainformativ și de situația operativă.

În realizarea dezideratelor. noi ce se pun în fața organelor de securitate, vor fi antrenați toți factorii de răspundere, șefi profesionali și organizații de partid, care vor fi chemați să sprijine cu măsuri politice și să dezbată sistematic în adunările generale, în mod critic, activitatea comuniștilor, a întregului personal, pentru creșterea răspunderii față de atribuțiile de serviciu ce le revin prin lege.

Colonel Petre Stănescu

Aniversarea a 25 de ani de la înființarea organelor de securitate a fost întîmpinată în inspectoratul nostru printr-o serie de măsuri menite să situeze întreaga activitate desfășurată în contextul preocupărilor generale ale partidului și statului de dezvoltare multilaterală a României socialiste.

Prezența la festivitatea care a avut loc în Capitală a tovarășului Nicolae Ceaușescu, înalta cinstire care ni s-a făcut prin aprecierile comandantului nostru suprem, exprimate cu acel prilej, au fost pentru toți ofițerii, subofițerii și angajații civili din unitatea noastră un prilej de satisfacție, de mare bucurie, ne-au format totodată convingerea că pe viitor este necesar să ne angajăm și mai mult și mai direct, în munca plină de abnegație a întregului popor, în apărarea dîrză a tuturor înfăptuirilor prezente și de perspectivă din țara noastră.

De aceea, împreună cu comitetul de partid, am luat măsura să se execute, în primul rînd, un studiu temeinic al cuvîntării tovarășului Nicolae Ceaușescu, urmat de dezbateri colective, pentru a se desprinde și însuși pe deplin toate învățămintele ce rezultă pentru noi și a stabili sarcinile concrete ce urmează a fi îndeplinite în etapa pe care o parcurgem.

Pe baza concluziilor care au reieșit în urma acelor dezbateri, a fost elaborat un program de măsuri menit în esență să analizeze în ce măsură activitatea informativ-operativă pe care o desfășurăm se situează la nivelul înaltelor aprecieri și exigențe formulate.

Cu sprijinul direct al comuniștilor din unitatea noastră, am reușit să realizăm un climat de neîmpăcare cu lipsurile, un spirit critic și autocritic menit să confrunte permanent întreaga activitate, fiecare măsură pe care o luăm, cu sarcinile care ne stau în față.

În mod concret, am căutat să ne concentrăm atenția mai cu seamă în direcția unei foarte bune selectări, cunoașteri și supravegheri a elementelor din baza de lucru. Această măsură a fost luată ca urmare a faptului că sîntem județul cu cea mai mare densitate a populației din țară — și ca atare și cu un însemnat număr de elemente care trebuie îndeaproape supravegheate, că avem totodată o industrie locală dezvoltată și foarte sensibilă la eventuale acte infracționale și că județul este vizitat anual de turiști străini, aflați aici pentru a-și petrece concediile sau numai în tranzit.

Credem că pînă în prezent am reușit să obținem unele rezultate bune în această direcție, mai ales pe linia prevenirii. Astfel, în 1973, măsurile luate de noi au condus la 486 preveniri de evenimente deosebite (evenimente care, prin specificul industriei județului nostru, s-ar fi putut solda cu pagube aproape incalculabile). Compromiterile, destrămările de anturaje dușmănoase etc. au dovedit și ele că ofițerii unității noastre și-au făcut datoria cu multă maturitate, că ei au fost prezenți ori de cîte ori a fost necesar, ziua sau noaptea, pentru a apăra realizările cu care județul nostru, pe drept motiv, se mîndrește.

Toate acestea nu înseamnă însă că nu ne-am dat seama, cu prilejul analizelor recente, pe care le-am efectuat, de o serie de deficiențe care mai persistau. Iar măsurile luate — în special pe linia unei mai operative cooperări cu organele de miliție și pompieri — sînt menite tocmai să acopere unele goluri din activitatea trecută.

Un alt important aspect care s-a situat și mai mult în centrul atenției noastre, după cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, este legătura cu masele largi de cetățeni, legătură care tinde să devină un mijloc activ, eficient de acțiune.

Pe linia celor afirmate anterior (cu privire la prevenirea în obiectivele economice), am trecut la o antrenare mai concretă a organizațiilor obștești, în direcția informării cît mai prompte asupra unor aspecte care pot pune în pericol realizarea la timp a tuturor indicilor de plan sau asupra altor aspecte de natură să prejudicieze în vreun fel oarecare țara noastră.

Primul pas făcut în această direc-

ție a fost menit unei mai bune cunoașteri, de către toți salariații, a legilor și a actelor normative care reglementează apărarea secretului de stat, sens în care am întreprins o nouă serie de măsuri, mai eficiente, mai documentate, mai atrăgătoare. Au fost prezentate astfel expuneri completate cu exemple și cu filme de specific („Un pas, un singur pas", „Necazurile Sfintei Fecioare" ș.a.) care au fost primite mult mai bine decît conferințele cam abstracte care se ținuseră anul trecut și în prima parte a acestui an. Am primit mulțumiri directe din partea Comitetului județean de partid, din partea mai multor organizații socialiste pentru modul eficient în care contribuim în prezent la pregătirea contrainformativă a populației. Ceea ce ne bucură este faptul că am reușit să-i facem să înțeleagă pe foarte mulți dintre conducătorii unor unități socialiste de importanța pe care o are munca de prevenire activă, permanentă. Ei sînt acum aceia care au început să ne invite la ședințe de lucru, în care sînt prezentate, în fața salariaților, aspecte concrete, pozitive și negative, referitoare la apărarea secretului de stat. Ceea ce nu înseamnă, desigur, că noi ne-am încheiat misiunea în această direcție. Chiar recent am organizat de pildă, la noua Casă a sindicatelor din Ploiești, o întîlnire cu circa 800 de lucrători în domeniul cercetării științifice din județul nostru, cărora le-am expus aspecte ce i-au interesat mult; au pus la sfîrșit întrebări foarte elocvente, care dovedeau că îi preocupă această problemă. De altfel, în prezent, în întreg județul au loc astfel de acțiuni, nu numai în mediul științific-industrial, dar și în cel agrar.

O ultimă problemă la care vreau să mă refer, dar nu ultimă ca importanță, este aceea a pregătirii cadrelor proprii.

Am reținut cu deosebită atenție, din cuvîntarea secretarului general al partidului nostru, că trebuie să ridicăm și mai mult nivelul profesional, nivelul politic și de înțelegere a problemelor mari care se pun în etapa actuală de dezvoltare a societății noastre.

O asemenea înțelegere nu se poate realiza decît prin creșterea nivelului de maturitate politică, prin însușirea temeinică a tuturor documentelor de partid, a legilor și ordinelor conducerii ministerului nostru. Și prin legar·a tuturor acestor cunoștințe de practică! Prin aplicarea lor directă, în munca de fiecare zi!

De aceea, la examenele recente de sfîrșit de an, am axat fiecare problemă pusă în dezbatere pe sarcinile specifice care revin ofițerilor, din prețioasa cuvîntare a comandantului nostru suprem. Și, desigur, împreună cu comitetul nostru de partid, vom desfășura o muncă permanentă de ridicare continuă a nivelului de pregătire politică și profesională a tuturor ofițerilor, subofițerilor și angajaților civili din unitatea noastră.

PREGĂTIRE, ÎNDRUMARE, DECIZIE

Am studiat cu atenție articolul semnat de tovarășul colonel Pavel Sălcudean în publicația „Securitatea" *), în care autorul ridică într-un mod succint, dar concludent, unele probleme privind conducerea științifică a muncii de securitate.

Considerăm pozitivă inițiativa redacției ca, în jurul acestei teme atît de actuale, să aibă loc o dezbatere la care, după părerea noastră, în afara șefilor inspectoratelor județene, ar trebui să participe și alte cadre cu funcții de conducere, ce pot simți atît efectele pozitive ale organizării științifice a muncii, cît și neajunsurile provocate de lipsa acesteia. Ar fi ideal dacă aceste dezbateri — proiectate pe o perioadă determinată, dar la care să participe cît mai multe cadre de conducere — s-ar încheia cu concluzii bine conturate, privind subiectul în discuție.

Neîndoielnic că în privința organizării științifice a muncii de securitate, în general, au fost elaborate multe materiale. Avem totuși convingerea că mai sînt multe de făcut, pentru a așeza munca pe baze științifice, că s-a făcut puțin pentru pătrunderea acestor principii în activitatea cadrelor, în special a cadrelor medii de conducere. De fapt, credem că în activitatea de pregătire a cadrelor trebuie pus un accent mai mare pe cunoașterea unor principii de organizare științifică a muncii, care să se reflecte în tematica de pregătire profesională și politică, la

*) Colonel Pavel Sălcudean: „Stimularea gîndirii creatoare a subordonaților", „Securitatea" nr. 2 (22)/1973, pag. 3—6.

niveluri cît mai largi, în tematica școlilor, a cursurilor de reciclare și a altor forme de învățămînt.

Credem, de asemenea, că deși nu se poate vorbi încă despre o experiență îndelungată în domeniul conducerii științifice a muncii, nici cea dobîndită nu este suficient valorificată. Este un motiv în plus pentru a aprecia încă o dată inițiativa redacției mai ales dacă se va avea în vedere inmănuncherea tuturor concluziilor pozitive care să-și găsească locul în munca practică, în crearea unor condiții materiale, de organizare și ierarhizare a răspunderilor și, în ultimă analiză, de introducerea, în concepția despre conducere a ofițerilor cu munci de răspundere, a unor elemente noi.

Zilnic, vedem ofițeri care aleargă de la un obiectiv la altul, de la o întîlnire la alta, ofițeri cărora nu li se poate reproșa lipsa de efort în activitate. Sînt șefi tentați să aprecieze pozitiv astfel de cadre, dar atunci cînd li se analizează rezultatele, se constată cu surprindere că eficiența muncii lor nu depășește un nivel mediocru. Dimpotrivă, sînt alții care, cu un minim de efort, își organizează munca în asemenea condițiuni încît obțin rezultate operative mult mai bune decît primii.

Acest fenomen are loc uneori din cauză că ofițerii nu sînt suficient ajutați să-și organizeze propria muncă, cunoscut fiind că aptitudinile organizatorice diferă de la un om la altul. De aceea credem că trebuie să militâm cu perseverență pentru principiul ca pregătirea să vizeze maximum de cunoștințe pentru funcția încredințată.

Din experiența Inspectoratului județean Brăila a rezultat că există o strînsă legătură între pregătirea generală a ofițerului, calitățile sale personale și fizionomia rețelei pe care și-o creează sau cu care lucrează, că în cele mai multe cazuri rețeaua este constituită după chipul și asemănarea respectivului.

Am putea da multe exemple în acest sens. Ofițerul va recruta întotdeauna o rețea la nivelul său și astfel, în cazul celor mai puțin pregătiți, consecințele pentru muncă vor fi dăunătoare. Ridicăm această problemă, avînd în vedere tocmai implicațiile negative pentru muncă ale unei astfel de situații, din păcate destul de frecventă încă în aparatul nostru. Rareori s-a văzut o „conviețuire" de durată între un informator slab și un ofițer bine pregătit sau invers. Este după părerea noastră un proces normal, deoarece e știut că doi oameni cu pregătire deosebită nu vor putea colabora, se vor incomoda reciproc și astfel, pînă la urmă, despărțirea devine inevitabilă.

Așa se explică de ce găsim legături întrerupte cu informatori buni, cu posibilități, iar cînd ne uităm cine a fost ofițerul care a întrerupt legătura, constatăm, în cele mai multe cazuri, tocmai neconcordanța între nivelul lor de pregătire.

Preocupîndu-ne de organizarea științifică a muncii de securitate, nu trebuie să scăpăm din vedere că, în fața multitudinii de sarcini ce-i stau înainte, un ofițer are posibilitatea să-și aleagă pe cele pe care le poate executa într-o perioadă dată, și nu întotdeauna pe acelea care pot constitui veriga de bază din problema sau obiectivul în care lucrează, care de obicei sînt mai grele, mai complexe.

Credem, în aceeași ordine de idei, că trebuie să combatem cu fermitate tendința de a cere cadrelor să facă „din toate cîte puțin" în dauna unei ordini prioritare a problemelor de rezolvat, potrivit cu importanța acestora. Aproape toți ofițerii operativi au dosare de urmărire informativă. De regulă, aproape în toate

cazurile, eforturile nu sînt dozate în funcție de importanța acțiunii, acordîndu-se uneori prea multă atenție unor elemente nelucrate prin dosare de urmărire informativă.

O altă problemă care ni se pare deosebit de importantă pentru realizarea superioară a actului de conducere se referă la decizie. Oricît de largi și de variate ar fi cunoștințele unui șef, ele nu pot elimina total sursele de incertitudine. Datorită marii varietăți a relațiilor sub care pot apărea factorii implicați în activitatea noastră zilnică, cît și datorită unor factori de excepție, multe situații nu pot fi asimilate cu modele certe de acțiune, anterioare. Acestea din urmă păstrează numai valoarea unui cadru general de orientare, iar aplicarea lor concretă la situația nouă presupune bineînțeles anumite adaptări. Or, acestea comportă decizii în calitatea cărora se reflectă personalitatea comandantului, fără să înțelegem prin aceasta că el poate imprima orice curs deciziilor sale, indiferent de natura obiectivă a situației în care este angajat.

Evident, adoptarea unei hotărîri realiste ne preocupă în mod deosebit pe toți cei ce realizăm actul de conducere, mai ales în ce privește căile care înlesnesc luarea de hotărîri eficiente. De exemplu, la unitatea noastră, la începutul anului de învățămînt profesional trecut, existau aprecieri diferite, unele chiar critice, asupra modului cum a fost concepută desfășurarea învățămîntului profesional. În această situație, noi cei din colectivul de conducere am hotărît să analizăm această problemă într-un cadru lărgit. Am ales adunarea generală a organizației de partid. Deși fără un material întocmit în prealabil și fără alte pregătiri în afara anunțării cu vreo cîteva zile înainte a subiectului dezbaterilor, ședința a fost activă, un număr mare de comuniști exprimîndu-și deschis și argumentîndu-și opiniile, multe din ele inedite, eficiente.

S-a afirmat, de pildă, că exercițiile practice sînt „lipsite de nerv", uneori neinteresante, cursantul neînvățînd nimic din ele. Și s-a propus ca anumite exerciții (a căror temă permite) să se desfășoare în teren, „pe viu", fără ca participanții să știe că, de fapt, ceea ce întreprind este o verificare a cunoștințelor și îndemînării profesionale. Noua metodă permite să se verifice atît volumul de cunoștințe profesionale, cît mai ales „îndemînarea" practică a cursanților, curajul, vigilența, capacitatea lor de concentrare, de acțiune, de organizare și, în ultimă instanță, de decizie în situații ce ies din tiparul obișnuit. (Așa a fost, de exemplu, la serviciul de contrainformații economice, exercițiul practic „Executarea controlului privind accesul la informații, date și documente ce constituie secrete de stat". Și nu este singurul caz.)

Adoptarea acestei hotărîri, de mare eficiență, a fost rodul consultării comuniștilor, a tuturor celor chemați să o aplice.

Actul de decizie, act bazat pe evaluări, comportă un complex de criterii, pentru a căror investigare noi nu am făcut prea mult. Credem în necesitatea unor norme pentru elaborarea deciziilor în munca noastră. Credem, pentru că decizia este partea cea mai grea a muncii comandantului. Luarea unei hotărîri trebuie să fie un act conștient, un act de creație, în care cunoștințele, gîndirea, raționamentul, sensibilitatea și imaginația celui care o ia să se împletească strîns. Altfel nu poate fi vorba de conducere științifică.

Colonel CRAIU RIZEA

Să prevenim scurgerea de informații secrete prin intermediul presei și tipăriturilor

Istorie spionajului mondial consemnează, în nenumărate tomuri, cazuri concrete în care au fost folosite datele furnizate de publicații sau chiar cărți poștale ilustrate. Literatura genului pune accent deosebit și pe eforturile care s-au făcut pentru organizarea culegerii de informații secrete cu ajutorul unor astfel de metode. Spre exemplu, serviciul de informații hitlerist organizase înainte de război în S.U.A. un centru de spionaj sub denumirea de „Uniunea germano-americană". La acest centru a fost înființat un serviciu special, cu misiunea de a executa tăieturi din ziare, reviste, buletine etc., care erau triate și îndosariate pe probleme. Toate tăieturile se trimiteau în trei exemplare la New York, iar circa 50 la sută din ele, fiind considerate utile, erau expediate în Germania.

Multe desconspirări de secrete au avut la bază o naivitate greu de înțeles. În 1936, de pildă, ziarul german „Deutsche Wehr" a inserat în coloanele sale un material despre o armată germană cu un efectiv de trei sute de divizii, care dispunea de zeci de mii de tancuri și un număr corespunzător de avioane militare. În aceeași perioadă, o publicație militară germană a descris amănunțit toate tipurile de avioane germane, inclusiv acelea care nu se produceau în masă. Multe alte publicații militare germane vorbeau fățiș despre probleme de strategie și tactică, ca și despre amănuntele activității statului major. Evident, serviciului de informații anglo-francez, care pe atunci funcționa ireproșabil, nu-i rămînea altceva de făcut decît să studieze atent cele publicate, completîndu-și astfel datele culese pe o altă cale.

La începutul anului 1935, cînd hitleriștii făceau tot posibilul să ascundă proporțiile reînarmării Germaniei, un anume Berthold Jakob a publicat în Elveția o carte de 172 pagini, în care a descris organizarea comandamentului Wehrmachtului, enumerînd ofițerii care compuneau statul său major, șefii grupurilor de armată și chiar și secțiile de infanterie blindată de creație foarte recentă. Jakob a dat în cartea sa o listă de 168 generali activi, cu note biografice foarte precise. Cînd această cărticică a ajuns pe masa sa, Hitler a făcut o criză de nervi. S-a hotărît atunci răpirea lui Jakob și interogarea lui la Berlin.

Un agent al Abwehrului a fost însărcinat să-l atragă într-o capcană și astfel B. Jakob a fost răpit. Într-o cameră de la etajul doi al unui imobil berlinez pe Jakob îl aștepta o comisie compusă din militari și civili, în frunte cu însuși generalul Nicolai. Între șeful spionajului german și „acuzatul" Jakob a avut loc următorul dialog :

— Spuneți-ne, domnule Jakob, de unde ați obținut informațiile pentru blestemata asta de carte ?

— Tot ceea ce se găsește în cartea mea provine din relatările și știrile publicate în presa dumneavoastră. Eu declar, de pildă, că generalul Haase este comandantul diviziei a 17-a de la Nürnberg. De unde știu ? Dintr-un necrolog publicat în presa acestui oraș. Necrologul unei personalități — nu are importanță despre cine e vorba — anunță că la înmormîntare a asistat și generalul Haase, recent sosit la Nürnberg pentru a prelua comanda diviziei a 17-a.

— Dar, mai departe, alte surse ?...

— Nu, domnule general, numai din presa dumneavoastră.

Exploatarea publicațiilor pentru culegerea de informații secrete sau, în ultimă instanță, utile pentru serviciile de spionaj, continuă să fie de mare actualitate. Iată doar cîteva considerente de ordin teoretic, menționate de americanul Roger Hilsman, în lucrarea sa „Informarea strategică și hotărîrile politice". Autorul menționează numele generalului Hyte Wandenberg, fost șef al Direcției centrale de informații, care într-o împrejurare relativ recentă a afirmat : *„Există un număr uriaș al surselor de informații oficiale și accesibile tuturor, cum ar fi : cărțile, revistele, buletinele tehnice și științifice, fotografiile, ziarele, emisiunile radio..."*.

Ca o concluzie asupra importanței pe care o dau serviciile de spionaj publicațiilor din statele investigate, amintim părerea pe care și-a dat-o amiralul R. Hillenkostter, fost șef al Direcției centrale de informații a S.U.A., care arăta că *„lucrătorul serviciului de informații seamănă astăzi mai mult cu un cercetător antrenat într-o muncă grea și migăloasă de studiere a ziarelor și revistelor străine, a referatelor și a altor materiale, cu omul care adună la infinit fapt cu fapt, pînă cînd apare un contur general al tabloului și pînă începe să iasă în relief anumite detalii..."*. După calculele cele mai aproximative, reiese că aproape 80 la sută din informațiile de spionaj sînt obținute în urma studierii unor surse obișnuite, accesibile pentru toată lumea, cum sînt cărțile, revistele și ziarele.

Spionajul străin este tot mai interesat în culegerea de informații ce privesc atît orientarea de ansamblu a activității operative, cît și activitatea altor sectoare importante ale Ministerului de Interne. În acest scop, urmăresc și sînt tot mai preocupați în studierea ziarelor și publicațiilor care tratează despre activitățile concrete ale unităților și personalului nostru, pentru ca prin metoda confruntării și cumulării să ajungă la obținerea unor date sau informații prețioase.

Acționînd conform indicațiilor primite, în spiritul legalității socialiste, aparatul Ministerului de Interne desfășoară în prezent o intensă activitate pe linia educării cetățenilor în spiritul vigilenței. Se remarcă în ultimii ani o preocupare sporită din partea organelor de presă, a editurilor, radioului, cinematografiei și televiziunii, a scriitorilor și ziariștilor de a publica lucrări în conținutul cărora tratează sau fac referiri la activități ale cadrelor sau organelor Ministerului de Interne. Este grăitor în acest sens faptul că în vreme ce în anul 1971 au fost cenzurate și avizate de către Organul de cenzură al Ministerului de Interne circa 300 de materiale și lucrări, însumînd peste 30 000 pagini, în 1972, numărul lor a fost de 650 de lucrări, care au totalizat circa 45 000 pagini, fără a mai socoti cele 110 emisiuni de radio și televiziune, filmele de lung și scurt

[illegible]

[illegible]

Faptul că Organul de cenzură al Ministerului de Interne a scos de la publicare în anul 1973 circa 130 de date şi alte informaţii restrictive la publicare, ce se refereau la activităţi ale organelor şi unităţilor ministerului [illegible] unele articole din publicaţiile Ministerului de Interne dacă nu se intervenea la timp, s-ar fi desconspirat dislocarea unor unităţi ale trupelor de securitate din garnizoanele Braşov, Tecuci, Drăgăşani şi altele; numele, prenumele, funcţia şi gradul comandantului unei mari unităţi (Braşov); a comandantului şcolii de ofiţeri de rezervă; gradul, numele şi funcţia comandantului trupelor de securitate. Mai mult, într-o publicaţie centrală a ministerului, urma să se dea publicităţii informaţii cu privire la acţiunile şi metodele muncii operative de miliţie, menţionîndu-se că miliţia a organizat o supraveghere temeinică a marilor restaurante, a agenţiilor O.N.T., a căminelor studenţeşti, a caselor unde turiştii şi specialiştii străini se deplasează şi locuiesc, precum şi a persoanelor care intră în relaţii cu aceştia. Fără îndoială că apariţia în presă a unor asemenea ştiri ar fi desconspirat acţiunile întreprinse de către organele respective, cît şi metodele informativ-operative folosite. De asemenea, publicarea unor astfel de informaţii cu privire la supravegherea [illegible] străini care ne vizitează ţara nu ar fi fost în concordanţă cu normele internaţionale privind dezvoltarea turismului stabilite de către UNESCO, la care a aderat şi ţara noastră. Într-un alt articol (oprit, de altfel, în întregime de la publicare), se divulgau date strict-secrete prevăzute în ordinul ministrului de interne referitoare la comportamentul şi relaţiile cadrelor noastre cu străinii.

Anumite date şi informaţii cu caracter secret s-au găsit şi în manuscrisele prezentate spre verificare şi avizare ale unor lucrări beletristice. De exemplu: în romanul „Greşeala fatală", precum şi în textul piesei ra[illegible] „Planul furtuna", autorul arăta cum un ofiţer de contrainformaţii a violat pachetul şi corespondenţa unui militar în termen; în lucrarea „Naşii din dosul perdelei", se dădeau metode cu privire la înregistrarea convorbirilor unor cetăţeni aflaţi într-un local, iar în lucrarea „Sala de aşteptare", autorul arăta, nici mai mult nici mai puţin, că organele ministerului nostru fac descinderi domiciliare în lipsa cetăţenilor şi fără aprobarea procuraturii.

Desigur, publicarea unor astfel de date, pe lîngă faptul că ar fi desconspirat metode secrete de muncă ale organelor noastre, ar fi creat pentru cititor impresia că unele cadre şi organe încalcă legalitatea, abuzînd de calitatea pe care o au. Este de la sine înţeles că o asemenea prezentare putea declanşa interpretări care ar fi adus prejudicii.

Au mai fost scoase de la publicare şi alte informaţii restrictive care urmau să apară în unele organe de presă judeţene. Dar au fost şi cazuri cînd asemenea date au fost publicate. Un exemplu concludent este cel petrecut la Cluj, unde ziarul local „Făclia" a divulgat existenţa unei unităţi a trupelor de securitate în localitatea Şomcuţa şi a Brigăzii de securitate (M.U.), existentă în garnizoana Cluj, desconspirîndu-se totodată şi numele, funcţia şi gradul comandantului acesteia.

Faptul că au apărut în presă ori s-au dat spre publicare unele informaţii secrete, conduce la concluzia că prevederile Ordinului nr. 160/1972 al ministrului de Interne nu au fost temeinic însuşite, în primul rînd de către cei care au sarcini directe pe linia aplicării acestui ordin şi a prevederilor din instrucţiunile de cenzură. De asemenea, că nu se respectă întru totul prevederile Ordinului nr. 160/1972 nici atunci cînd unele organe şi cadre, în special de miliţie, dau publicităţii în presa centrală sau locală o serie de materiale care nu au aprobarea comandanţilor, a şefilor ierarhici ai acestora, precum şi viza ofiţerilor cenzori sau Organului de cenzură al Ministerului de Interne.

Se pune întrebarea: unde este răspunderea autorului, redactorului, cenzorului şi a comandanţilor (şefilor) atunci cînd iniţiază şi dau la publicare astfel de materiale în al căror conţinut sînt prezentate unele date şi informaţii ce au caracter secret de stat, de serviciu sau alte date care aduc prejudicii ministerului şi chiar statului nostru?

Este necesar ca prin grija şefilor de unitate, care răspund nemijlocit de problemele de cenzură, *să se revadă cu mai multă atenţie instru[illegible]nile de cenzură şi să li se stabilească sarcini precise ofiţerilor cenzori, îmbunătăţindu-se colaborarea, pe plan local, cu împuterniciţii (cenzorii) Direcţiei generale a presei şi tipăriturilor şi cu ofiţerii cenzori de garnizoană ai Ministerului Apărării Naţionale.*

Perfecţionarea şi specializarea continuă a ofiţerilor cu sarcini pe linie de cenzură reclamă mai multă preocupare faţă de cunoaşterea şi însuşirea documentelor în vigoare, cum sînt: Instrucţiunile privind organizarea şi funcţionarea cenzurii în Ministerul de Interne, listele cu datele secrete de serviciu din Ordinul nr. 150/1972 al ministrului de interne, H.C.M. nr. 18/1972 cu privire la relaţiile cetăţenilor români cu străinii — acte normative care alcătuiesc baza legală a sarcinilor ce ne revin tuturor pe linia apărării secretului de stat şi de serviciu în mijloacele de informare publică.

Colonel DINU GOLEŞTEANU

De ce nu scrieți, tovarăși ofițeri?

[illegible], la sediul Inspectoratului [illegible] al Ministerului [illegible], am încercat să-l conving pe tovarășul colonel Virgil [illegible] să ne scrie un articol. Mi-a spus net că nu scrie, pentru că nu-i place, „nu știe", dar că, dacă vreau, îmi relatează ceva din cei 25 de ani pe care i-a trăit ca ofițer de securitate.

Mă grăbesc să transcriu cele relatate, nu numai pentru că mi se par foarte instructive, dar și dintr-un alt motiv, pe care îl voi expune [illegible].

[illegible] activitatea în 1947, spunea tovarășul colonel Virgil [illegible], timp în care numirea în Siguranța statului se făcea pe baza unei [illegible], care se înmîna „spre păstrare". Am fost numit deci „comisar-ajutor", fiind printre cei trimiși de partid, la acea vreme, să [illegible].

În [illegible] 1948 s-a hotărît înființarea birourilor de siguranță în [illegible]. [illegible] fost înarmat cu un „registru de intrare-ieșire", [illegible], un „registru opis pentru ținerea pe față" și o adresă [illegible] Pretura [illegible], prin care se cerea sprijin în înființarea [illegible].

Pretorul la care m-am prezentat cu delegația aceea s-a uitat lung [illegible] prea frumos la mine. Nici nu avea motive, cred, să se uite frumos [illegible] din categoria „foștilor". A făcut: „Mda!" și s-a hotărît „să [illegible]". Mi-a repartizat adică o casă, pentru a-mi stabili sediul. M-am dus acolo s-o văd. Mi-o aduc aminte și-acum, era o casă cam cum desenează copiii, cu patru pereți, acoperiș țuguiat, o ușă și două ferestre. Înăuntru două camere de mizerie, mari, afumate. Într-una o masă de [illegible] și cîteva scaune, în a doua, mai mică, o mașină de gătit pe care [illegible], iar la urmă, clădirea în care urma să-mi încep activitatea era o fostă cafenea. Mă trimisese deci la cafeneaua domnului pretor.

Ce să fac? M-am gîndit ce m-am gîndit, l-am luat pe agentul meu, singurul subaltern pe care-l aveam, rămas „moștenire" de la vechea poliție — avea să fie și el arestat mai tîrziu — și-am plecat amîndoi prin comună. Văd eu o casă mare, frumoasă, chiaburească, cu etaj, și-l întreb pe agent:

— Da'a cui e casa asta?

— A lui domnu' Botgros.

— Aha! Și cîți stau în ea?

— Păi... două persoane.

Bun! Ce să mai lungesc vorba, peste două zile, aripa din față a casei — parter și etaj — era eliberată, două uși blocate, sediul stabilit. Se ridicau însă și alte probleme, una mai nostimă decît alta, nostime acum, bineînțeles, cînd îmi aduc aminte de ele, că atunci cînd le trăiam...

Trebuia să am în grijă 32 de comune. Mijloace de transport vai și amar. M-am gîndit eu să fac un act de inovație în înzestrarea personală și să-mi cumpăr un cal. Era singura soluție. Bună pentru timpul acela. Bună adică ar fi fost, dacă aș fi știut să călăresc. Dar am zis c-o să învăț și asta, că nici să fiu comisar-ajutor nu știusem și... eram.

A fost o adevărată odisee achiziționarea unui cal, la tîrgul din Caracal, tîrg renumit, cu geambași de meserie, ca și întoarcerea mea cu năzdrăvanul de patruped, pe care naiba l-a pus, prima dată cînd m-am urcat pe el, să se sperie de-o javră de cîine și să m-azvîrle jos, fără să-i fie milă de hainele mele la două rînduri, cu care voiam să-mi încep activitatea de comisar călare, fără să se gîndească măcar că-mi distrugea bunătate de prestigiu și-așa greu acumulabil.

Ei, dar au trecut anii aceia de inițiere, s-au schimbat în 1948 niște lucruri, mi-a venit ajutor acum un muncitor tînăr, priceput și el tot cam cît mine în treburi de informații secrete, dar ne-am descurcat. Ce să facem? Trebuia să ne descurcăm și ne-am descurcat. În 1950 am primit un „Willis", în sfîrșit, cu care problema transportului cel puțin era asigurată.

N-aș vrea să vorbesc însă despre mine, ci despre un om, care nu era nici ofițer, nici subofițer, nici comisar-ajutor. Student fusese, la drept. Și nimerise, nefericitul, într-o grupare de păcătoși, așa că se alesese cu vreun an de muncă la D.G.S.M. Nu era mult, dar trecuse pe-acolo și nu uitase. Învățase ceva.

Omul ăsta ne-a ajutat mult, tare mult, este un om pe care, sincer vorbind, îl admir. Să-i spunem Costescu, nu așa îl cheamă, dar asta nu are importanță.

În primul rînd, Costescu ăsta ne-a dat pe mînă pe unul din cei mai periculoși indivizi din acel timp, care se pregătise să provoace o deraiere a trenului ce aducea la București delegații veniți la Festivalul tineretului.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] pe faţă.

— [illegible] organizaţie, poftim! Luaţi buletinul meu

[illegible] Şi i-au explicat cam ce voiau dumnealor [illegible] Unul dintre ei [illegible] C.E.C. la Cugir. Îşi copiase cifrul pentru depuneri [illegible] pune pe un carnet 15 de lei [illegible] Le trebuiau însă buletine de identitate. [illegible] — care pe timpul ăla nu se vindea cu cinci lei la gar... [illegible] le trebuia, pentru că proiectaseră o acţiune de [illegible] într-un timp foarte scurt, să [illegible] C.E.C.-uri din mai multe localităţi. Banii [illegible] în interesul organizaţiei.

— Bine, a zis Costescu. Ştiu eu pe cineva.

— Pe cine?

— Un artist. L-am cunoscut în detenţie. Se pricepe la fabricat buletine, numai să dau de el!

Povestea asta a [illegible] pe loc, atunci, cu gîndul ca-mi spune [illegible] buletine, ca să-i prindem pe bandiţi asupra faptului, [illegible] Numai că, şeful meu de-atunci n-a fost de acord şi Costescu a trebuit să le spună că, deocamdată, nu l-a găsit pe artist. Cu toate astea, a mai reuşit să afle că legionarii aveau şi nişte ascunzători [illegible], cu armament, literatură legionară, legături şi altele şi altele.

Intîmplarea a făcut ca unul dintre bandiţii de care ne ocupam s[illegible] la Sibiu. L-au prins cînd ridica bani pe librete falsificate şi l-au ares-

tat. Dar de păcălit tot l-a păcălit pe-ăla de l-au arestat. A cerut voie omul la toaletă, a aruncat [illegible] „curat". Povestea asta [illegible] alarmeze [illegible] pe „camarazi" [illegible] neînţeles.

Am hotărît arestarea. Numai că se cam împrăştiaseră candidaţii la arestare, unul la Simeria, altul la Sibiu, alţii la Cugir şi în alte părţi.

Echipe! Repede!... Ba nu, stop! Ce facem cu Costescu?

Costescu [illegible] între timp şi într-un concediu, la [illegible] lucra. La concediu [illegible] Stat din Valea Jiului. L-au văzut odată legionarii împreună cu un artist şi li s-a părut lor că ăla trebuie să fie „omul cu buletinele". De-atunci se ţineau scai de Costescu, care... le mai trînteşte una:

— Mă, voi ştiţi cum mă cheamă pe mine?

— Păi, da.

— Habar n-aveţi [illegible]

[illegible]

Sigur că din ziua aia „camarazii" nu-l mai slăbeau [illegible] de acte. Ideea era bună şi din alt punct de vedere: în caz de [illegible] „aleasă" al lui Costescu „nu-l ştiau" [illegible] era lui Costescu [illegible] nişte documente de-ale lor, pe care că stă singur în cameră [illegible] adevăr singur, într-o cameră de doi paturi, la un cămin [illegible] camera „e la tratament, la sanatoriu". Toate bune, dar [illegible] făcută arestarea şi toată încurcătura asta [illegible]

— Trebuie să-ţi băgăm pe cineva în cameră, i-am spus lui Costescu. Să ai motiv pentru a...

— Nu-i nevoie, zice Costescu rîzînd, că mi-a băgat directorul acum două zile. Pe-un contabil beţiv.

— Aşa?!

— Aşa. Şi documentele nu mai sînt la mine de ieri.

— [illegible]?

— Le-au luat. Au fost aseară pe la cămin doi dintre „amicii" mei şi, cînd l-au văzut pe beţiv, şi-au retras „marfa". Trebuie că e [illegible] la Romulus acasă la Simeria.

— [illegible]?

— Cred că da. Au zis întîi să ardem tot. Dar eu le-am spus să le fie ruşine şi să-mi lase mie hîrtiile, că le duc în dulap, la uzină. Atunci Romulus le-a luat, să le ascundă acasă, la Simeria, în pod.

Era adevărat. Romulus fusese urmărit, în urmă c-o zi plecase la Simeria.

— Bine, zic. Să vedem ce facem acum cu telegrama de care am vorbit, cu tatăl bolnav. Trebuie să nu fii aici. Hai să aranjez eu cu telegrama...

După două zile, la întîlnire, Costescu spune:

— Nu mai trebuie să aranjaţi nimic, uitaţi! Tata e bolnar, [illegible] adevăr.

[illegible]

— [illegible] crezi că...?

— Ei, na! Cum să cred aşa ceva?

Nu mai ştiam ce să zic. Am verificat [illegible] s-a luat la [illegible] de la „camarazi" s-a plecat.

[illegible] coincidenţele cîte-odată [illegible] favorabile, alteori nefavorabile. De-asta [illegible] cazuri descrise, unde mereu [illegible] „conform [illegible]". În viaţă nu-i tocmai aşa. Atunci mai ales, nu era.

[illegible] cu arestarea celor trei şefi ai grupului cum a fost. [illegible] erau fraţi [illegible] de-al lor. Lucrau „în familie", cum se [illegible]

Arestarea a rămas să fie în prima zi de Paşti. În noaptea aia mai [illegible] pe unul, fugar, ascuns într-o casă de [illegible] dimineaţa, eu eram de serviciu. Nu mai rabda [illegible] la Simeria, să văd cum îl ia echipa pe domnul Romulus. Ajung la gară, şi pe cine văd venind, elegant, gătit, dar cam grăbit! Pe domnul Romulus, care [illegible] echipa, [illegible] din casă prin spate şi acum, cu bilet [illegible] se urca în trenul de Petroşani, împreună cu soţia. Noroc că eu îl cunoşteam, [illegible] Numai că era de două ori cît mine Romulus ăsta şi [illegible] eram în uniformă. Iar tipul era în stare să facă circ acolo [illegible] văd un băiat de-al nostru, om dintr-o [illegible] m-a înţeles. Trag repede maşina [illegible] colegul, el era în civil, îl coboară [illegible] Şi-aşa l-am luat, cînd să [illegible] în maşină.

[illegible] zi la Sibiu, să-l luăm pe Petrişor. Pe ăsta [illegible] strada [illegible] de Costescu [illegible] maşina [illegible] Apare după un timp Petrişor [illegible] nu prea.

[illegible] domnule Popescu.

— [illegible] Popescu, zice Petrişor, şi nu spune cum îl cheamă.

[illegible]

— Hai, [illegible] (de la Petrişor), ce nu ştiu de [illegible] Nu [illegible]

— Nu

[illegible] Virgil unde-i?

— [illegible] cu mine, că s-a certat cu baba [illegible] ceasul şi [illegible]

— [illegible]?

— La fa[illegible]

Şi aşa, cu una cu alta, tip-tip, îl duc după colţ. Şi hai în maşină, la sediu, iar după aia, repede la fabrică, după vărul Virgil.

Cu ăsta a fost mai simplu, că eram acum, chipurile, de la miliţie, ni-l reclamase „baba" că i-a stricat ceasul.

— Adevărat, dom'ne!? De ce nu plăteşti, dacă l-ai stricat?

— Plătesc, fir-ar ea de babă, plătesc.

— Nu aşa! Hai să ne dai o declaraţie, că n-am chef să mai mă pună baba pe drumuri încă o dată.

Şi sus şi cu Virgil! El era tînăr, a luat cel mai puţin, trei ani. Ceilalţi, vreo zece erau cu toţi, au luat între 3 şi 15 ani, c-am găsit în pod la Simeria toate documentele asupra activităţii, cum ne spusese Costescu. Cam asta a fost acţiunea, în mare, desigur.

După aceea m-am despărţit însă de fostul student, că eu am plecat la Craiova, el a rămas la Hunedoara. Într-o zi, mă opreşte seara pe stradă, în Craiova, Costescu. Nici mai mult nici mai puţin, că el a venit în Craiova „să lucrăm împreună". Eu, pe timpul acela, începusem să mă ocup cu alte chestiuni. Ce să fac cu el? L-am prezentat unui băiat de la problema legionară, dar foarte curînd a plecat Costescu, s-a întors în oraşul natal. L-am pierdut din vedere.

Acum, nu de mult, trec într-o zi prin oraşul acela, dau pe strada lui, intru. Costescu, jurist, căsătorit, două fete mari, om la casa lui, cuminte, aşezat. La plecare, în poartă, îl întreb, aşa, într-o doară:

— Cu ai noştri mai merge treaba?

— Nu.

— Nu?!

— M-am cam răcit de-ai dumneavoastră. Nu acum. Mai demult.

— Da' de ce?

— Mie, ştiţi că mi-a plăcut să lucrez! Dumneavoastră ştiţi asta! Dar cu ţipete şi pumni în masă, eu zic că nu se face nimic. Asta e... Îmi văd acum de treabă... şi gata...

Ziceam la început că m-am hotărît să transcriu toate cele relatate de tovarăşul colonel Virgil Mihai, nu numai pentru a face cunoscute nişte fapte de viaţă, din anii aceia. Sincer să fiu, n-am înţeles şi nu înţeleg un lucru. De ce tovarăşi ofiţeri din aparatul central şi teritorial, oameni cu 20—25 de ani în aparatul de securitate, ezită să scrie? De ce se tem că nu vor scrie „frumos"? Cînd nu trebuie scris „frumos", ci adevărat. Aşa cum a fost. Şi simplu. Ca şi cum ar povesti unui [illegible] locotenent ca [illegible] s-a prezentat acum la post.

Tovarăşul colonel Virgil Mihai m-a intrigat şi mai mult. Pentru că, tehnic vorbind, relatarea — pe care n-am făcut decît s-o transcriu [illegible] se pare foarte bine închegată ca structură, construcţie. Are [illegible] scurte momente (sediul-cafeneaua şi întîmplarea cu „mijlocul de transport") menite să servească pentru punerea cititorului în temă, pentru [illegible] atmosferei acelor ani. Scurt, precis, [illegible] Bun! Şi mai departe [illegible]

„[illegible] despre [illegible] pe care [illegible]" Deci, [illegible] Costescu, [illegible] de securitate, care deja a [illegible] încrederea [illegible] [illegible] prin cele relatate, are un [illegible] care-l stimulează [illegible] [illegible] [illegible] se întreabă cititorul. [illegible] [illegible] cum se cheamă în manualele de teorie literară, [illegible] [illegible] interesul cititorului, făcîndu-l să vrea să afle despre [illegible] [illegible] Și este [illegible] de un [illegible] formidabil, nu un erou de film, [illegible] [illegible] nu greșește, [illegible] a greșit și destul de grav. E un fost [illegible] [illegible] un bun [illegible] student. Cu alte cuvinte, spune tovarășul colonel, [illegible] nu trebuie căutat „cu luminarea", extraordinarul e [illegible] [illegible] Și faptele de viață relatate, modul în care [illegible] [illegible] modul în care tînărul ofițer se descurcă [illegible] [illegible] atenția [illegible] — în mod plăcut! [illegible] [illegible].

[illegible] admirabilă, în care Costescu spune [illegible] „M-am [illegible] dumneavoastră." ceea ce face suma celor [illegible] care poate părea nemobilizatoare [illegible] are, în ciuda întreruperii contactului între Costescu și organele noastre. Pentru că există un „ce", care a dus la această întrerupere, un „ce" care — chiar în altă formă — nu trebuie repetat.

— Atenție! Pare a spune autorul, poate [illegible] pe [illegible] „s-au răcit de noi" sînt încă unele care principial [illegible] [illegible] dezamăgiți [illegible], de un ofițer [illegible] [illegible], dar care, la timpul [illegible], au [illegible] Și care ar mai putea [illegible].

Structural vorbind deci, relatarea tovarășului colonel care „nu [illegible]" este bine încheiată, după cît mă pricep. Mai mult decît [illegible] [illegible] chiar „după toate regulile". Prin [illegible] [illegible], a pierdut [illegible] acela de a [illegible], secretul [illegible] [illegible] ce [illegible] asemenea fapte îl deține.

[illegible] la [illegible], acum, la încheierea acestui material: De ce [illegible] de experiență, care ar putea relata cu succes [illegible] paginile uneia sau a altei publicații sau ar putea [illegible] chiar [illegible], într-un [illegible] de memorie, [illegible] de nimeni [illegible] prea puțini? De ce serialele care apar în presă și romanele care se scriu ne prezintă, în marea lor majoritate, „tipi extraordinari" cu pumni de oțel, care se pricep să facă pe spărgătorii, sau care-și petrec timpul prin baruri? Unde se desfășoară activitatea spionilor? Haideți să vorbim deschis! Cîți spioni au fost arestați în baruri? Cîte femei ca cele ce apar pe copertele romanelor de spionaj ne-au ajutat în munca din anii 1948 pînă în prezent?

Bine, veți spune dumneavoastră, dar aia sînt scriitori de meserie! [illegible] ce știu. [illegible] e „gustul publicului", ce putem face? Noi [illegible] așa „frumos" nu ne pricepem să scriem.

Scriitorii scriu așa, pentru că habar n-au să scrie altfel! Pentru că nu [illegible], pentru că [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tale [illegible] formidabile, [illegible] [illegible]

Iar gustul publicului? Publicul [illegible] [illegible] De „secrete", de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Credeți că nu? [illegible] Chiar credeți că nu l-ar interesa?

„[illegible]" [illegible] „Secretul zilei Z", [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Faptele, multe, [illegible] [illegible] [illegible] Dar sînt fapte! [illegible] [illegible] Și lupta, [illegible], a fost [illegible] literare...

Așadar, de ce nu scrieți, tovarăși ofițeri?

Ah, da, rămîne problema numărul unu, [illegible] [illegible]

Nu [illegible] de mult, anul acesta, l-am [illegible] tovarășul locotenent-colonel Victor Pop, de la Satu-Mare, [illegible] [illegible] [illegible] realizase.

— Cînd aveți timp pentru toate acestea?

Și răspunsul pe care l-am primit mi se pare edificator:

— „Cînd îți place, cînd vrei să faci un lucru și vezi că iese din mîinile tale ceva, care este... sau ți se pare că este frumos... se găsește timp..."

Dar haideți să spunem că nu se găsește timp! Haideți să spunem că și duminicile ne sînt ocupate, ori că duminicile, ei da, duminicile vrem să le petrecem cu familia sau să ne odihnim, pur și simplu.

Mă întreb însă, nu s-ar putea solicita și nu s-ar putea [illegible] [illegible] zile, ori săptămîni, unui om care vrea să scrie, special pentru [illegible]? N-ar avea oare de cîștigat ministerul nostru? Dacă — nu din [illegible] — [illegible] fapte memorate, s-ar aduna în pagini de ziar, ori revistă, ori roman, acțiuni trăite la o maltă intensitate, acțiuni în care, poate, au murit oameni declarați [illegible]?! N-ar avea de învățat nimic din toate acestea ofițerii tineri? Sau tinerii din țara aceasta, în general?

Căpitan TUDOR NEGOIȚĂ

DE LA AVERTIZARE
LA COMPROMITERE

Fost consilier în organizația P.N.L. dintr-o localitate a județului [illegible] sau oglindeau această ostilitate, care devenea uneori fățișă și care [illegible]

Analizîndu-se materialele obținute asupra sa prin dosarul de urmă- [illegible]

[illegible]

Curînd după această „mărturisire", „Ilie" și „Barbu" ne-au furnizat date din care reieșea că „Ferdinand" căuta „să facă uitată" [illegible] a sa, dar pentru aceasta e [illegible] de depistarea „celui care a informat securitatea" [illegible] l-a indicat să fie [illegible]

[illegible]

La plecarea de la miliție „Ferdinand" a fost luat în filaj. S-a constatat că el a intrat la in[illegible] minute, a ieșit și a plecat acasă de unde a re[illegible] torului peste o oră.

Efectuîndu-se în aceeași seară o întîlnire cu „Dane", [illegible] față de „Ferdinand".

[illegible] și pe mine".

[illegible]

După această întîmplare, „Ferdinand" a început să se ascundă de noi. Ceea ce ne-a dat posibilitatea să-i lăsăm vorbă printr-un vecin „de încredere și discret" să vină la miliție pentru a discuta.

Cu o altă ocazie, ofițerul l-a căutat pe „Ferdinand" la domiciliu, cînd [illegible] urmăritului — care s-a interesat

despre ce e vorba — i s-a spus că ar fi o problemă care se poate rezolva doar cu soțul ei. Cîteva ore mai tîrziu, soția se întîlnea cu „Dane" pe stradă și îi spunea enervată : „Azi a venit acasă la noi un ofițer de la securitate și l-a căutat pe bărbatu-meu. Așa-i trebuie ! Cine l-a pus să-și facă prieteni de la securitate ?"

Tot în această perioadă, informatorul „Ilie" arăta că A.S., fost șef de cuib legionar, a spus textual : «„Ferdinand" s-a schimbat în ultimul timp. La început și eu și el am crezut că lucrurile vor fi ca noi. Dar n-am rezistat... Ne-am dat pînă la urmă după lume».

În același timp, „Ferdinand" îi spunea lui „Ilie" : „Nu mă mai interesează nimic, în afară de sănătate".

Concomitent, informatorul „Dane" relata la mai multe întîlniri, că [illegible] remarcat și de alte persoane care se temeau altădată de comentariile și manifestările [illegible]

Într-o seară, ofițerul îl invită totuși pe „Ferdinand" la miliție [illegible] r-o situație de nu știe ce să mai facă ; oamenii [illegible]

Totul este clar pînă aici. Pe „Ferdinand" reușisem deci să-l compromitem chiar și în fața propriei soții.

Iată însă că la o întîlnire recentă cu [illegible] „Dane", acesta, [illegible] la „Ferdinand", și-a manifestat speranța că și pe viitor organele de securitate vor solicita doar sprijinul [illegible]

[illegible] poate părea [illegible]

[illegible]

[illegible]

Maior TUDOR COJOCARU
Locotenent-major ION TEODORIANU

ATENȚIE LA EDUCAREA COLABORATORILOR TINERI !

Cazul pe care îl prezentăm în articolul de față a pornit de la două scrisori expediate de tînărul B.M., elev la școala profesională din Roșiorii de Vede, postului de radio „Europa liberă". În cuprinsul acestor scrisori, după ce solicita să i se expedieze cîteva discuri de muzică ușoară, autorul se lamenta prezentîndu-se drept „victimă" a regimului socialist, „care nu oferă condiții de afirmare tineretului" și încheia anunțînd că, dacă ar găsi „o soluție pentru a putea pleca definitiv din țară" n-ar ezita s-o facă. Astfel de afirmații, mai deschise ori mai voalate, B.M. a făcut și în fața colegilor săi de clasă.

Cînd am intrat în posesia acestor materiale, ne-am pus în mod firesc întrebarea : Care sînt cauzele, factorii care îl conduc pe B.M. la asemenea concepții la cei 17 ani ai săi ? S-au emis ca ipoteze : influența mediului familial ; influența unor elemente din anturaj ; ascultarea emisiunilor unor posturi de radio străine.

Forma de lucru pe care noi am considerat-o propice rezolvării cazului a fost [illegible]

[illegible]

pentru ei prin cunoştinţele [illegible]. [illegible] E.D. urma să facă un popas în R.F.G., la München, şi să meargă la postul de radio „Europa Liberă", la Cornel Chiriac sau Noël Bernard, pe care să-i informeze de intenţiile grupului constituit în România şi să le solicite sprijin. Ajunsă la München, E.D. urma să trimită o vedere [illegible], prin care să le comunice — în text convenţional desigur — rezultatul acţiunilor ei.

Ajungînd într-un astfel de stadiu de evoluţie a situaţiei operative, s-a impus măsura prevenirii punerii în aplicare a planurilor concepute. În cooperare cu Inspectoratul judeţean Olt, s-au stabilit măsuri, în vederea destrămării anturajului şi contracarării tuturor acţiunilor preconizate.

S-a prevăzut menţinerea în contact organizat a numitului B.M. şi împiedicarea lui, dar şi a lui L.S. din Roşiorii de Vede, de a se mai deplasa în judeţul Olt. Am cooperat, în acest sens, cu compartimentele „S" din judeţul nostru şi din judeţul Olt, cunoscînd foarte bine semnificaţia scrisorilor lor. Aceleaşi măsuri au fost iniţiate şi de către Inspectoratul judeţean Olt.

Se impunea însă scoaterea din acţiune a informatorului (un tînăr din grup care ne furnizase majoritatea materialelor). În această situaţie, i s-a recomandat acestuia să redacteze o scrisoare către B.M., prin care să-i mărturisească nişte „neplăceri" cu părinţii, să-i impute aceste neplăceri şi să-l anunţe că renunţă la a mai veni la întîlnirile lor, spre a avea linişte în familie.

De asemenea, avînd în vedere faptul că R.A., în prezent militar, cunoscuse intenţiile lui B.M. şi-l sfătuise să renunţe la ele, s-a solicitat organului de contrainformaţii militare respectiv să discute cu R.A. astfel încît, în permisie, acesta să-l recontacteze pe şeful grupului şi să se menţină pe poziţia pe care o avusese.

În rezolvarea sarcinilor de destrămare, s-a cerut concursul organizaţiilor U.T.C., al conducerilor şcolilor şi al părinţilor. Am putea menţiona în special sprijinul părinţilor care — în timpul discuţiilor ce s-au purtat, într-o sală de clasă, cu toţi cei implicaţi în acest caz — s-au transformat în adevăraţi „anchetatori" ai fiilor lor.

Se poate aprecia că măsura a fost eficientă şi anturajul destrămat, deoarece măsurile luate ulterior prin diverse mijloace de muncă au confirmat ideea renunţării definitive la intenţii evazioniste şi hotărîrea celor în cauză de a se antrena în activităţi utile, de perspectivă.

Din relatarea pe scurt a acestui caz se desprind următoarele concluzii :

[illegible] de nesubestimat a respectivilor indivizi.

De aici şi concluzia că odată cu procesul de [illegible] permanentă a acestei categorii a reţelei.

Ca o măsură de ansamblu, permanentă, se impune, [illegible] care trebuie desfăşurată în forme variate, originale, atractive.

Locotenent-colonel ALECSE OLTEANU
Locotenent-major ION PASCU

DE LA BAPTIŞTI LA „TREZIŢII DOMNULUI"

Cum apar grupări dizidente ilegale în cadrul unor secte legale

Pe baza muncii informative desfăşurate de către organele noastre, s-a desprins necesitatea continuării cu intensitate sporită a supravegherii informative generale în rîndul sectelor legale. În ultimul timp, pe raza noastră de activitate se constată că o serie de baptişti se desolidarizează de activitatea legală, formînd grupări ilegale (dizidenţe), ca urmare mai ales a unor influenţe externe, care caută să acrediteze ideea că sectele legale sînt „unelte ale comuniştilor în rîndul credincioşilor".

Principalul aspect nefast al acestei activităţi îl constituie în special încercarea de îndoctrinare mistico-religioasă a tineretului, pentru a fi astfel îndepărtat de la activitatea de muncă şi de pregătire cultural-ştiinţifică ; se vizează, de fapt, lipsa de interes pentru calificare, sacrificarea majorităţii timpului pentru rugăciuni, pînă la epuizare fizică sau delir, sădirea sentimentelor de ură la adresa orînduirii socialiste, care ar fi „un lucru al satanei", şi chiar trecerea la acţiuni duşmănoase făţişe. Asemenea secte au apărut în zona noastră sub denumirea „Treziţii Domnului" — pentru adulţi, şi „Copiii Domnului" — pentru tineret. Grupările s-au desprins din secta legală baptistă, cu ani în urmă. Iniţiatorul lor a fost cetăţeanul străin „Polak", care a apărut pe raza judeţului Maramureş şi a altor judeţe din Ardeal, prin 1962, cînd a început să propovăduiască în rîndul baptiştilor legali „trecerea la o activitate mai duhovnicească". [illegible] „Polak" [illegible] legal „în vizită la rude", de cîteva ori. [illegible] al acestor vizite nu i s-a mai acordat viză de intrare în România.

[illegible] „Witzman Anton", de origine română, care emigrase legal în Occident,

[illegible] în fruntea bisericii baptiste şi venea des în România. Pe [illegible] municipiului Sighetu-Marmaţiei curentul dizident baptist a [illegible] [illegible] şi-a cîştigat aderenţi mai ales din rîndul [illegible] lectuali baptişti. De pildă „Nastaref", un tînăr care a ajuns student la Facultatea de medicină din Cluj a continuat să răspîndească ideile [illegible] printre studenţi, fapt pentru care a fost demascat în public şi exmatriculat. Reverend în Sighet, el s-a căsătorit cu „Nichifor Maria", care împărtăşea aceleaşi idei, şi al cărei tată era fugit în R.F. Germania. „Nastaref" [illegible] să-şi expună „opiniile" în scrisori expediate [illegible] [illegible] care pe lîngă afirmaţii denigratoare **la adresa orînduirii noastre** [illegible] date privitoare la starea de spirit **în rîndul „credincioşilor"** care puteau fi exploatate în propaganda împotriva ţării noastre. Totodată, el a încercat să aducă în ţară pe căi ilegale lucrări mistico-religioase [illegible] orînduirii socialiste. Soţia sa, „**Nichifor Maria**", **profesoară** [illegible] **la rîndul ei să răspîndească** [illegible] **participe la activităţile educative** [illegible]. [illegible] **duşmănoasă a celor doi soţi a** [illegible] **prin alte mijloace, s-a trecut la** [illegible] [illegible] **soţia sa, întrucit se primiseră împotriva** ei mai multe reclamaţii de la părinţi, că încearcă să le transmită [illegible] **programelor (fapt confirmat şi** [illegible] **din învăţămînt. La scurt timp cei** [illegible] **în comuna natală a soţiei.**

[illegible] s-au mai aflat şi alte [illegible]ane care veniseră în contact cu ideile lui [illegible]

[illegible] **semnalat recrudescenţa grupării ilegale** [illegible] **personaj principal şi de conducere era tot** [illegible] „Moţoc". Acesta venise în localitate prin [illegible] predicator la biserica baptistă nr. 2 [illegible] Sighet. În scurt timp, prin intermediul „Cornel" (student la [illegible]) cu „Daniel" (grefier) şi [illegible] vitatea sub directa [illegible]

[illegible] mai ales prin faptul că nu respectau nici orele de [illegible] se rugau) [illegible] ca respectivii să aibă un

[illegible]

Folosindu-se de o legătură pe nume „Vladu", din Arad, „Moţoc" [illegible] cu care ocazie l-a căutat şi pe „Moţoc". Acesta din urmă i-a oferit găzduire ori de cite ori a venit la Sighet. „Moţoc" i-a cerut fiului lui „Vladu" să vină mai des [illegible] niciodată băutura şi mîncărurile. Mai mult, cînd unul dintre militari, şofer pe maşina unităţii, s-a plîns că unitatea nu are piese de schimb pentru maşina comandantului, cîţiva dintre membrii sectei i-au oferit 2000 lei pentru repararea maşinii, fără vreo specificaţie de restituire.

În cîteva rînduri „Moţoc" a fost semnalat că şi la locul de muncă, unde era şef de echipă-instalatori, înceta lucrul şi organiza discuţii cu muncitorii din subordine, pe care încerca să-i îndoctrineze.

Pe baza datelor obţinute prin reţeaua informativă şi pe alte căi, conducerea profesională a aprobat avertizarea celui în cauză, care s-a făcut de către noi în prezenţa conducerii întreprinderii unde respectivul era angajat. Pus în faţa faptelor cunoscute, el nu le-a negat. El s-a an[illegible] sinceritatea ne-a relatat despre locuri unde a făcut adunări, în afara domiciliului său; despre alţi aderenţi din localitate sau din alte loca[illegible] comunicate organelor de securitate respective).

[illegible]

Locotenent-colonel ALEXANDRU BANC
Locotenent-colonel VASILE COZMA
Căpitan CONSTANTIN MEDRUŢ

MUNCA INFORMATIVĂ PE MARILE ȘANTIERE DE CONSTRUCȚII

[illegible] eventualele acțiuni ce s-ar pune la cale [illegible] anumite elemente dușmănoase [illegible]

[illegible] documentarea ofițerilor, [illegible] ce se referă, termen [illegible] al antrepreno-[illegible]

[illegible] punctele vulnerabile ce ar putea [illegible] pe toată perioada execuției, [illegible] mai importante, stabi-[illegible] studieri și recrutări din rîndul persoanelor care urmau să aibă tangență directă cu problemele care ne interesau [illegible]

[illegible]

unele „scăpări“ și soluții necorespunzătoare care, neinlăturate, ar fi putut genera urmări deosebit de grave. Ilustrativ in acest sens este următorul exemplu :

La un moment dat, am fost sesizați de rețea că proiectul cu privire [illegible] lişti, au confirmat întocmai sesizările primite, rezultînd periculozit[illegible] executării depozitelor în acele condiții

Fiind informată direcția centrală de linie, s-au luat măsuri, în urma cărora s-a trecut la refacerea proiectului, iar Ministerul Industriei Chimice a mulțumit în scris Ministerului de Interne, pentru sprijinul acordat. Situația respectivă apăruse in proiect datorită... unei erori de calcul.

Un caz similar a fost cel care ne-a fost semnalat la lucrările aferente docului de uscat din portul Constanța, unde proiectul inițial prevedea ca la una din construcții să se folosească o estacadă cu structură de rezistență metalică. Ulterior însă, Institutul de proiectări construcții de mașini a înaintat spre avizare modificarea proiectului inițial, propunînd o soluție de execuție care inlocuia structurile metalice, cu beton armat. Argumentația era că se va face o economie de circa 3 milioane lei, iar noua soluție era prezentată ca o inovație.

Dar, din informațiile primite de la rețea — verificate și prin consultarea altor specialiști — a rezultat că noua soluție nu-și are aplicabilitate în portul Constanța. Ea nu prezenta siguranță în exploatare, intrucît nu se ținuse cont de mediul marin, care are un puternic efect corosiv asupra betoanelor.

Direcția centrală de linie a trecut și in cazul acesta la o verificare [illegible]

Un alt aspect care a stat și stă în atenția noastră este acela de a verifica dacă amplasamentul [illegible] dacă s-au făcut studii geofizice temeinice [illegible] țină seama de particularitățile solului.

[illegible] amplasării unui [illegible]

[illegible]

[illegible] principal — să fie apr[illegible] [illegible] în subteran numeroase [illegible] rezervoarele de petrol.

[illegible] au mai fost sesizate și în perioada exe[illegible] fiind remediate prin informa[illegible]

[illegible] cu sprijinul unor persoane cu pregătire corespunzătoare în domeniul construcțiilor, ne-a permis să cunoaștem și să prevenim o serie de aspecte care puteau afecta rezistența lucrărilor executate.

[illegible] construcții industriale, s-a pre[illegible]ă a 41 bucăți piloni pentru [illegible] de mari dimensiuni (care [illegible] calitativ), fapt pentru care [illegible]

[illegible]

[illegible] o contribuție directă au avut-o unii informatori și colaboratori, care, ca urmare a instructajului făcut, a competenței profesionale pe care o au, atunci cînd au sesizat unele aspecte, au și intervenit, inițiind măsuri imediate de prevenire [illegible]

Concluzia generală care se poate desprinde [illegible] astfel am [illegible] remediate o serie de fenomene care [illegible] tîrziu, s-ar fi soldat cu pagube.

[illegible] de informații, adică [illegible] te) a fost posibilă apariția unor [illegible] rezistenței construcțiilor [illegible]

Nu am [illegible] tală.

În alte cazuri, ne-am preocupat prea puțin de modul cum se realiza [illegible] sensibil la înmuiere). Și nu o dată s-au făcut simțite tasări accentuate și neuniforme.

Făcînd analiza modului cum ne-am desfășurat pînă în prezent activitatea de cunoaștere și de prevenire în domeniul construcțiilor, au rezultat unele concluzii, dintre care le redăm aici pe cele mai importante:

Fiecare etapă de dezvoltare a activităților de construcții trebuie să constituie un prilej de analiză a modului de amplasare și a competenței [illegible] ferent de ocaziile ce se pot ivi.

[illegible] în anumite situații, persoanele din rețea vor interveni direct pentru a [illegible]

În afara acestor aspecte, care se referă direct la munca cu rețeaua [illegible] la necesitatea [illegible] de a se acorda o permanentă atenție modului de remediere a deficiențelor semnalate [illegible] pentru a se stabili cu certitudine dacă unele fenomene negative care apar nu sînt consecința unor acțiuni dușmănoase.

[illegible] menținerea unor relații strînse cu factorii de conducere, [illegible] o muncă susținută de atragere în rezolvarea diferitelor probleme a unor specialiști.

[illegible] județului Constanța, sistemul [illegible] derea noului port Constanța, Combinatul petrochimic.

Locotenent-colonel MARIN NISTOR

Eficiența muncii informativ-operative în domeniul prospecțiunilor și explorărilor geologice

Intensificarea activității de prospectare geologică implică creșterea investițiilor alocate de stat în acest domeniu, precum și antrenarea la lucrările ce se execută a unui număr însemnat de persoane. Aceste două aspecte trebui[illegible] avute în vedere de [illegible] țiuni geologice nici nu pot fi calculate.)

În vederea creșterii eficienței muncii de securitat[illegible] formării, instruirii și dirijării rețelei informative în raport de trăsăturile caracteristice ale acestor unități — locuri de muncă disper[illegible] pe [illegible] țe întinse și la dis[illegible] rezultate neconforme cu realitatea etc.

Formarea și dispunerea rețelei s-a efectuat ținîndu-se seama de aceste particularități. Astfel, pentru a putea executa o supraveghere informativă generală eficientă a locurilor de muncă, unde se execută atît lucrări miniere, cît și cercetări geologice sub aspectul conținutului de substanță minerală utilă, s-au efectuat recrutări atît din rîndul personalului minier (ori de la sonde) cît și din rîndul geologilor, acordînd atenție îndeosebi celor care prin atribuțiile lor de serviciu au sarcina de a urmări, verifica și recepționa lucrările, de a colecta probele și a le prezenta la analiză. În fiecare comisie de recepție, am avut grijă ca să existe cîte o persoană din rețea, sau o persoană instruită pentru a ne sprijini.

Un rol important în organizarea muncii informative în obiectivele de prospecțiuni și explorări geologice îl are sistemul de legătură cu rețeaua informativă, deoarece de primirea informațiilor cu maximă operativitate depinde întreprinderea în timp util a măsurilor ce se impun, pentru prevenirea unor pagube materiale.

Particularitățile mai sus-amintite din sectorul geologic — mai ales dispersarea unor locuri de muncă la distanțe mari de sediul întreprinderii — au impus crearea unei rețele de rezidenți. Pentru această activitate au fost selecționați ingineri, maiștri și tehnicieni de la sediul întreprinderii, care, prin natura atribuțiilor de serviciu, se deplasează destul de frecvent în unitățile și subunitățile geologice, desfășurînd activitate de îndrumare, control și sprijin. Tot pentru calitatea de rezidenți am re[illegible] și la ajutorul unor foști [illegible] de securitate care lucrează în sectorul geologic și au experiența în [illegible] informativă din [illegible] ofițerilor se stabilesc [illegible] deplasări [illegible] sediul î[illegible] și colaboratori (căsuțe [illegible] pentru comunicarea unor date [illegible]portante, convorbiri telefonice convenționale)

În centrul atenției noastre se află în permanență acele persoane care sînt cunoscute cu antecedente politice sau penale, fie pentru infracțiuni contra securității statului, fie pentru fapte penale de drept comun. Pentru [redacted], lunar îi verificăm pe noii angajați la organele de evidență ale Ministerului de Interne din județul unde s-au născut și au domiciliul. Procedînd astfel, reușim să avem o situație la zi, să asigurăm supravegherea informativă a elementelor cunoscute cu antecedente și să prevenim eventuale fapte infracționale la care s-ar putea deda

În obiectivele geologice ne-am orientat în direcția obținerii de informații nu numai despre elementele selecționate în baza de lucru, ci și

despre cele aflate în evidența generală (a organelor de securitate și a celor de miliție), spre a putea cunoaște situația prezentă a acelor persoane.

Întregii munci de securitate în obiectivele geologice i s-a imprimat un puternic caracter preventiv, reușind ca, pe baza informațiilor obținute, să înlăturăm unele stări de lucruri necorespunzătoare cu repercusiuni asupra desfășurării lucrărilor geologice și a dării în exploatare a unor noi zăcăminte.

Astfel, din supravegherea infor- [illegible] prinderii de prospecțiuni și explorări [illegible] pru. Întrucît conți[illegible] probelor geologi[illegible] lucrărilor de șantier.

Asupra acestei situații [illegible] I.P.E.G. - Deva [illegible]

un conținut mediu de 0,54% cupru, zinc, plumb, molibden etc., ceea [illegible] determinat I.P.E.G. - Deva să inte[illegible]fice lucrările de cercetare geologică.

Pe baza rezultatelor obținute, s-a [illegible] proiect geologic, în [illegible]derea punerii în exploatare a [illegible]mintului de la Roșia Poieni, evalu[illegible] la peste un miliard tone minereu cuprifer.

Prin lucrările de foraj executate în această zonă, s-a observat crește[illegible]mintului de cu[illegible] adîncirea forajelor, [illegible]ibilitatea exploatării zăcămîntului prin carieră, cu o mare eficiență economică. Rezultatele ob[illegible]se ca pînă în anul 1977 să [illegible] exploatare, odată cu punerea [illegible]une și a uneia din cele mai [illegible]

se aloce investiții în valoare de peste 5 milioane lei. Informatorul respectiv a arătat că, din analiza probelor culese pînă la acea dată, rezultă că zăcămîntul din această zonă este foarte sărac, avînd conținut de aur neînsemnat.

Luîndu-se legătura de către noi cu factorii de răspundere din cadrul I.P.E.G. - Deva, s-a reanalizat procentul menționat și stadiul lucrărilor geologice executate, hotărîndu-se aplicarea unor metode de prospectare prin sonde orizontale pe galerii, reducîndu-se investiția la circa 300 000 lei. În acest caz, organele noastre, acționînd în mod operativ, au putut preveni cheltuirea inutilă a unor fonduri de investiții pentru lucrări neavenite.

În cadrul supravegherii informative generale efectuate pe șantiere, sursele de informare sînt dirijate și [illegible] tuațiile negative ce apar, de natură să constituie impedimente în desfășurarea normală a lucrărilor.

În [illegible] sens, menționăm cazul [illegible] central, din cauza [illegible] de evacuare, nivelul apelor subte[illegible] punînd în [illegible] stare perfectă, nu ar fi înlăturat pericolul inundării lucrărilor din subteran. Cu acest aspect s-a sesizat conducerea I.P.E.G. - [illegible]tîndu-se de urgență spe[illegible] au montat pompe de mare capacit[illegible] prevenindu-se astfel o eventuală inundare a minei.

Am prezentat aceste cîteva exemple spre a reliefa eficiența muncii informative în obiectivele geologice, în cazul în care informațiile obținute sînt verificate și exploatate în mod operativ.

În cazurile cînd, din informațiile verificate primite de la rețeaua informativă din unitățile geologice au rezultat aspecte care întruneau elementele constitutive ale unor infracțiuni de drept comun, acestea au fost semnalate operativ organelor competente din procuratură sau miliție.

[illegible] o muncă informativ-operativă pe deplin eficientă în unitățile geologice numai dacă ofițerul care asigură informativ astfel de obiective este temeinic documentat și cunoaște toate lucrările de cercetări existente cît și cele ce urmează a se ataca, scopul acestora, măsurile ce urmează a se lua, personalul ce trebuie antrenat în executarea lor.

Documentarea ofițerului implică un studiu atent și permanent al situației operative din obiectiv, în raport de evoluția [illegible] rețeaua informativă, să o instruiască și să o dirijeze în mod concret în contextul sarcinilor specifice muncii din acest domeniu de activitate.

Maior IOAN BREAZU
Căpitan EMILIAN LUCHIAN

Cîteva procedee folosite de Serviciul de informaţii britanic în scopul inducerii în eroare a contraspionajului român

(Există o activitate de contra-contraspionaj ?)

Organele române de contraspionaj se confruntă cu multe servicii de informaţii, unul dintre cele mai perfide şi mai experimentate fiind cel britanic. Potrivit concepţiei acestuia, contraspionajul advers trebuie să „aibă de lucru", să fie cît mai ocupat, să-şi disperseze eforturile în cît mai multe lucrări care nu vor duce la nici un rezultat, să fie supraaglomerat cu cazuri fără importanţă sau — situaţie „ideală" — să se afle pe piste false.

Datele pe care le deţinem permit să se tragă concluzia că unele dintre procedeele prin care Serviciul de informaţii englez încearcă să pună pe piste false contraspionajul român sînt :

Trimiterea în România a unor cadre sau agenţi despre care spionajul englez ştie că sînt cunoscuţi ca atare de contraspionajul român

Unul din cele mai ilustrative cazuri este „Tracy", fost ofiţer de informaţii în cadrul misiunii militare britanice în perioada imediat postbelică, demascat ca spion, deci deconspirat. În ultimii ani pe „Tracy" l-a cuprins un dor suspect de România şi a început să-şi petreacă concediile în ţara noastră, numărul de persoane contactate sau recontactate cu aceste ocazii fiind de ordinul sutelor. Verificările efectuate asupra acestora au dovedit însă că marea majoritate erau lipsite de importanţă, dar, pînă a se ajunge la această concluzie, s-a depus un mare volum de muncă. Serviciul de spionaj britanic sconta, probabil, că toate acestea vor face obiectul unor preocupări intense pe termen lung, blocînd astfel o parte a forţelor noastre.

O activitate similară desfăşoară şi „Wring", un alt cadru al spionajului britanic ; asupra calităţii sale de ofiţer de informaţii nu există dubii.

Activitatea unora dintre aceşti agenţi şi cadre este uneori destul de suspectă, alteori nesemnificativă, însă chiar şi prezenţa lor în ţară este suficientă pentru a ne da de lucru.

Crearea de suspiciuni asupra unor persoane care nu au nici un fel de legături cu spionajul britanic

Iată un caz mai reprezentativ : într-un interval de numai trei luni, o pretinsă instituţie culturală britanică a intrat în corespondenţă cu circa 2 000 cetăţeni români.

„Generozitatea" — cu totul neobişnuită pentru englezi — prin care se ofereau gratuit materiale de specialitate atîtor oameni, a impus verificări. Surpriza a fost mare : cîteva scrisori aveau, pe lîngă textul obişnuit un text invizibil (scris cu indigou alb), care părea a avea un conţinut convenţional.

Pornind de la presupunerea că organele române controlează corespondenţa externă, englezii au scontat probabil că vom descoperi cel puţin una din aceste scrisori şi din acel moment toate cele 2 000 de persoane (sau măcar o parte) vor intra în atenţia noastră.

Verificarea efectuată asupra persoanelor cărora li se trimiseseră scrisori cu text inv[illegible]l a dus la constatarea că unele dintre acestea (mai ales elevi etc.) nu avuseseră niciodată contact cu Anglia. Din circumstanţele generale ale cazurilor (vîrstă, preocupări, acces la date secrete etc.) rezulta că presupunerea potrivit căreia acestea ar putea avea legături cu spionajul britanic era lipsită de temei.

Dirijarea unor agenţi pentru a intra în contact cu noi

Nu este prea mare numărul cazurilor în care cetăţeni englezi să se fi oferit să dea informaţii ; procedeul pare prea simplist. Au fost însă situaţii în care persoane, care veneau în România motivat, nu desfăşurau activitate împotriva noastră, dar prin trecutul sau situaţia lor actuală „tentau" în mod deosebit. Ei nu au venit niciodată, cel puţin aparent, în întîmpinarea dorinţei noastre, dar evoluţia ulterioară a lucrărilor a dus la concluzia că englezii ne puseseră la dispoziţie nişte candidaţi „ideali", care întruneau suspect de multe condiţii pentru a fi contactaţi.

Încă de la primele contacte, aceştia au manifestat „bunăvoinţă", au acceptat discuţii pe baza unor probleme concrete ale muncii informative, ba mai mult, pentru a deveni „mai interesanţi", au relatat despre întîlniri cu ofiţeri ai spionajului sau poliţiei britanice.

Analiza ulterioară a „informaţiilor" date de aceştia a dus la constatarea că : unele sînt atît de generale încît s-ar potrivi oricărui serviciu de spionaj, altele sînt reale, dar cunoscute sau de importanţă redusă, unele sînt imposibil de verificat, iar altele false.

Cazul lui „Mark", cetăţean britanic de origine română, este, credem, relevant. El venea frecvent în România cu diverse afaceri, iar comportamentul său era ireproşabil. Luîndu-se măsuri de verificare a sa nu au rezultat nici un fel de suspiciuni că ar avea legături cu spionajul britanic, în plus, posibilităţile sale pe linia muncii de contraspionaj păreau foarte bune.

Intrîndu-se în contact cu „Mark", s-a remarcat deosebita sa „amabilitate" : accepta contactul, ba mai mult, avea şi „iniţiativă"; la una din întîlniri a relatat că ar fi fost contactat de un ofiţer al contraspionajului britanic, care l-a chestionat asupra relaţiilor sale cu unii cetăţeni români aflaţi la post în Anglia (ce discuţii a purtat cu ei, dacă aceştia s-au interesat de secrete de la locul său de muncă, dacă i-au cerut să scoată documentaţie tehnică, planuri sau fotocopii ale acestora etc.).

Informaţia era verosimilă — „Mark" se afla într-adevăr în relaţii cu cetăţenii români în cauză — dar era greu de verificat. Neputîndu-se stabili dacă discuţia cu ofiţerul britanic avusese într-adevăr loc şi mai ales conţinutul acesteia, s-a trecut la verificarea unor „amănunte", scăpate din vedere de „Mark".

Rezultatul a fost concludent : în perioada în care ar fi trebuit să aibă loc contactele lui „Mark" cu cei doi cetăţeni români — în legătură cu care avusese loc pretinsul interogatoriu — unul dintre ei nu se mai afla în Anglia. Ori „Mark" ne relatase că s-ar fi străduit să-l convingă pe ofiţerul englez că era vorba de relaţii pur personale şi nu de „legături de natură informativă".

În baza acestei informaţii, contactul a fost reevaluat.

Intrarea în contact cu persoane pe care le suspectează de a fi informatori ai noștri

Uneori, asupra acestor persoane s-a acționat în direcția determinării să recunoască eventuala legătură cu organele noastre, dar în alte cazuri s-a procedat mai subtil: au fost tratate „cu încredere", li s-au pus întrebări și li s-au făcut „confidențe" din categoria celor care nu se fac decît unor persoane asupra loialității și discreției cărora există certitudine. Dacă persoanele respective au manifestat bunăvoință, li s-au cerut informații „mai precise", li s-au indicat „suspecți", li s-a făcut „instructaj" etc.

Numitul „Virgilescu" este suspectat de contraspionajul englez că lucrează cu noi; asupra acestui aspect nu există dubii. Englezii caută pe mai multe căi să verifice acest lucru.

Și totuși, pe de altă parte, organele de informații britanice au intrat în contact cu el, tratîndu-l cu multă „încredere" și flatîndu-l. Comportamentul ofițerilor englezi care discută cu el nu lasă să se înțeleagă că l-ar suspecta de legături cu noi.

El a fost întrebat de mai multe ori asupra unor cetățeni români, lăsîndu-se impresia că se încearcă o verificare a acestora. Mai mult, i s-au dat sarcini și pentru unii cetățeni britanici care vin în România. Uneori este întrebat despre o altă categorie de „suspecți": foști cetățeni români stabiliți în Anglia.

Este evident că și pe această cale spionajul englez încearcă să creeze o imagine falsă privind metodele sale de lucru și să ne determine să acționăm într-un fel sau altul asupra unor persoane.

Mai există și o altă posibilitate: englezii pornesc de la premisa că ceea ce este suspect pentru ei, ar putea fi luat drept bun pentru alții, așa că nu este exclus că printre persoanele „suspecte" care sînt indicate lui „Virgilescu" să fie agenți ai spionajului britanic pe care acesta în- [illegible] pătrunderii în rețeaua noastră.

Nesesizat la timp, procedeul ar putea fi periculos și din alt punct de vedere. Dacă persoana în cauză este într-adevăr în legătura noastră, se pot scurge date privind obiectivele și persoanele asupra cărora ducem acțiuni de dezinformare.

Încălcarea cu bună știință a unor reguli ale muncii informative

[illegible] comise cu premeditare pentru a [illegible] în posesia unor „informații".

Ar fi greu de interpretat astfel acțiunea unui cetățean britanic aflat de mai mult timp în [illegible] Anglia prin circuitul poștal obișnuit [illegible] cu text clar [illegible] directe la [illegible] de securitate [illegible] asupra unui alt cetățean [illegible]

Expeditorul acestor [illegible] versat cu experiența [illegible] de informații, cunoscător al metodelor [illegible] transmiterea anumitor corespondențe el folosește curierul.

Circumstanțele concrete ale cazului duc la concluzia că a încercat să determine din partea organelor noastre o reacție care să-i confirme unele presupuneri.

Procedeele relevate mai sus nu sînt singurele folosite de spionajul britanic [illegible] au ca obiectiv principal inducerea în eroare a contraspionajului român. Dar problema nu se reduce la atît. Nu este exclus ca unii agenți englezi, chiar descoperiți sau cunoscuți organelor noastre să fie folosiți și pentru [illegible]. Situația este complexă și trebuie tratată ca atare.

Căpitan NICOLAE C[illegible]

DOCUMENTAR

Unele considerații privind utilizarea imunităților și privilegiilor diplomatice pentru culegerea de informații secrete

Extinderea relațiilor diplomatice, consulare, comerciale tehnico-științifice ale R. S. România cu alte state [illegible] numărului misiunilor diplomatice, consulare [illegible] numărului cetățenilor străini care se bucură [illegible] diplomatice pe teritoriul țării noastre. Țara [illegible] diplomatice și consulare cu peste [illegible] și comerciale cu peste 100 țări, dintre care [illegible] duri interguvernamentale, iar relații culturale bila[illegible] state.

În prezent, se află în România peste 700 diplomați împreună cu familiile lor. În R. S. România [illegible] experți și funcționari ai organizațiilor specializate O.N.U. (F.A.O., B.I.T., [illegible]) formații O.N.U. etc.) care, de asemenea, se bucură de [illegible] legii diplomatice.

Prezența și activitatea permanentă timp mai îndelungat în [illegible] noastră (3–5 ani) a unui mare număr de cetățeni străini [illegible] de imunități și privilegii diplomatice și a familiilor lor, a raporturilor lor cu cetățenii români, cu [illegible] ridică numeroase probleme care au fost reglementate prin acte [illegible] tive interne [1]) și prin convenții internaționale [2]), la care România este parte.

[1]) V. Legea nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat și H.C.M. nr. [illegible]/1972 privind raporturile organizațiilor socialiste și cetățenilor români cu misiunile diplomatice, oficiile consulare, organizațiile sau reprezentanțele străine [illegible] străini.

[2]) V. Convenția cu privire la relațiile diplomatice încheiată la Viena, la 18 aprilie 1961, ratificată de R. S. România prin Decretul nr. 566/1968.

Spionajul, prin canalele diplomatice, la adăpostul imunităților și privilegiilor diplomatice, este unul din cele mai uzitate mijloace de informare și observare folosite de statele imperialiste. Nu întîmplător unii specialiști în domeniul dreptului internațional, referindu-se la diplomați, i-au numit „spioni onorabili“.

De aceea, cunoașterea statutului juridic al personalului diplomatic acreditat în țara noastră, a drepturilor și obligațiilor ce le are, ne va ajuta să ne orientăm mai bine în muncă.

Stabilirea de relații diplomatice între două state, precum și rangul misiunilor respective au loc pe baza consimțămîntului mutual al statelor. Misiunea diplomatică constituie o entitate distinctă din punct de vedere juridic, fiind titulară de drepturi și obligații.

Potrivit art. 3 din Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice, din 18 aprilie 1961, funcțiile misiunii diplomatice sînt:

— a reprezenta statul acreditant în statul acreditar;

— a ocroti **în statul acreditar interesele statului acreditant și** ale cetățenilor săi, în limitele admise de dreptul internațional;

— a duce tratative cu guvernul statului acreditar;

— a se informa prin toate mijloacele licite despre condițiile și evoluția evenimentelor din statul acreditar și a raporta cu privire la acestea guvernului statului acreditant;

— a promova relații de prietenie și a dezvolta relațiile economice, culturale și științifice între statul acreditant și statul acreditar;

— exercitarea funcțiilor consulare (cînd nu există organe consulare care să exercite independent asemenea atribuții).

În scopul îndeplinirii acestor funcții fundamentale, trebuie privite și înțelese activitatea și preocupările misiunii diplomatice și a membrilor ei, precum și privilegiile și imunitățile care le sînt conferite în vederea facilitării **misiunii lor, între care funcția de informare și observare ocupă un loc deosebit.**

Serviciul de informații al unui stat occidental definea astfel sar**cinile spionilor ce utilizează imunitățile diplomatice:**

a) observarea directă a obiectivelor militare, politice, economice, ambianța etc.;

b) culegerea de informații din toate domeniile (inclusiv securitatea **și contraspionajul);**

c) ajutorul dat **culegerii orientate** de informații prin cetățenii statului **respectiv, care în diverse** moduri sosesc în țara în cauză;

d) sprijinirea culegerii **de** informații pentru documentația deschisă și documentația de lucru a centralei.

În instrucțiunile respective se arăta necesitatea culegerii orientate de informații, după un plan anume stabilit, prin intermediul agenturii, concluzionîndu-se că un post care nu recrutează agenți „este un post care moare“.

Îndeplinirea acestor sarcini este facilitată de imunitățile și privilegiile de care se bucură spionul respectiv.

Drepturile speciale de care beneficiază misiunile diplomatice și personalul lor — denumite imunități și privilegii diplomatice — au [illegible] de a crea cadrul juridic, siguranța necesară desfășurării activității acestor misiuni, ca organe de reprezentare în relațiile externe a statelor și nu de a crea avantaje unilaterale unor persoane.

Prin imunități diplomatice se înțelege un ansamblu de drepturi acordate misiunilor diplomatice și diplomaților (cu excepția unor persoane) care exercită activitate diplomatică și a membrilor lor de familie [illegible] penală și civilă a statului acreditar (unde își exercită funcțiile).

Privilegiile sînt anumite avantaje [illegible] diplomatici ca: scutiri de impozite, de taxe vamale, dreptul de a folosi drapelul de stat, stema națională etc. Cu toate străvechimea [illegible] (diplomații) s-au bucurat de drepturi deosebite [illegible] pe teritoriul altui stat, deși au existat și mai [illegible] **cînd aceștia au fost uciși, arestați, răpiți etc.**

În ce constau imunitățile și privilegiile acordate misiunilor diplomatice și membrilor lor și cum sînt utilizate de către aceștia pentru desfășurarea unor activități ostile împotriva statului român, îndeosebi, pen**tru culegerea de informații secrete?**

Inviolabilitatea misiunii diplomatice și a personalului [illegible] diplomatic este considerată ca o imunitate fundamentală. Statul de reședință nu are dreptul să violeze localurile, arhivele, documentele misiunii, locuințele și mijloacele de transport ale membrilor acesteia și nu este îndrituit a lua vreo măsură de constrîngere împotriva vreunui agent di**plomatic, decît dacă acesta este prins în flagrant.**

Accesul autorităților statului de reședință în localurile misiunii diplomatice este permis numai cu **consimțămîntul șefului acesteia**, în caz de incendiu, inundații, **epidemii etc. Se cunosc numeroase cazuri** în decursul timpului cînd asemenea împrejurări au fost utilizate sau organizate pentru a pătrunde în localul unor misiuni diplomatice.

Pe de altă parte, misiunea diplomatică nu trebuie să utilizeze localurile și mijloacele sale de transport într-un mod incompatibil cu scopurile sale (depozite de armament, de materiale subversive, pentru ascunderea unor persoane urmărite de autoritățile locale etc.).

Statul acreditar este, de asemenea, obligat să asigure protecția misiunii diplomatice, să împiedice invadarea sau deteriorarea localurilor ei, tulburarea liniștei sau micșorarea demnității acesteia. Este o protecție specială, ce se acordă misiunilor diplomatice și diplomaților și decurge din inviolabilitatea lor. Astfel se explică măsurile prevăzute de organele **de securitate în cadrul** acțiunii „arta“, pentru a proteja localurile **misiunilor diplomatice, a preveni răpirea**, asasinarea de diplomați. Este

cunoscută situația lui Vladimir Rolovici, ambasadorul iugoslav în Suedia, împușcat în anul 1971 de către o bandă de fasciști-ustași, [illegible] sediul misiunii, sau a ambasadorului S.U.A. în Sudan, împușcat în 19?? de un comando palestinian. Actele teroriste îndreptate împotriva membrilor misiunilor diplomatice angajează răspunderea internațională a statului acreditar și înăspresc raporturile dintre statele respective.

Statul acreditar ocrotește, de asemenea, comunicarea liberă a misiunii în scopuri oficiale prin toate mijloacele de comunicare potrivite, inclusiv curierii diplomatici și mesajele în cod și cifrate. Misiunea nu poate instala și utiliza un post de radio-emisie, decît cu asentimentul statului acreditar. Valiza diplomatică nu trebuie să fie nici deschisă, nici reținută, cu toate acestea au fost și sînt numeroase cazurile de forțare, dispariție a valizelor diplomatice, de răpire a unor curieri diplomatici.

Statul acreditar scutește pe agenții diplomatici de orice serviciu public, indiferent de natura sa și de sarcinile militare ca: rechiziții, contribuții și încartiruiri militare etc.

Prin natura preocupărilor lor, **spionii ce utilizează acoperirea diplomatică** intră în relații în mod oficial și neoficial cu cetățeni români de cele mai diverse categorii sociale, căutînd să cultive raporturi cu cei care prin poziția, funcția și profesia ce le au prezintă interes.

În legătură cu utilizarea recepțiilor în scopuri informative, unul din spionii **camuflați** într-o misiune diplomatică la București a afirmat: „Eu mă duc la recepții nu **pentru a mă distra sau bea, ci pentru a culege** informații".

Înființarea și funcționarea bibliotecilor pe lîngă unele misiuni diplomatice (S.U.A., Franța, Italia) facilitează realizarea de legături susceptibile de a fi exploatate în scopuri informative, paralel cu intensificarea influenței ideologice exercitate **asupra celor care participă la activitățile** acestora. Sectoarele cultural, **presă, economic etc. sînt considerate** acoperiri utile pentru desfășurarea unor acțiuni ilicite.

În privința surprinderii **diplomaților-spioni în zonele interzise,** trebuie menționat că aceștia, de regulă, susțin că nu au observat semnele indicatoare care interzic accesul. În aceste **împrejurări, organele de contraspionaj** în colaborare cu cele de contrainformații militare și cu organele de stat locale trebuie să întocmească actele procesuale legale, adică procesul verbal constatator, în care să descrie, pe scurt, împrejurările în care diplomatul însoțitorii săi (marca și numărul autovehiculului folosit) au pătruns în zona interzisă, activitățile ce le-au desfășurat (fotografiere, filmare, efectuarea de schițe, observare etc.). Procesul verbal va fi semnat de cei ce l-au redactat, de asistenți și de cei care au fost surprinși la fața locului. În caz că diplomații refuză să-l semneze, se va consemna acest fapt în procesul verbal. Trebuie să se asigure fotografierea sau filmarea prezenței diplomatului și activitățile desfășurate de el în zona interzisă, care să demonstreze **convingător, în ciuda refuzului**

acestuia de a semna procesul verbal, locul și momentul în care a fost surprins. Aceste documente pot însoți procesul verbal și [illegible] ilicită a celui în cauză.

În această privință, este edificator modul în care au acționat [illegible] însărcinați cu supravegherea atașatului militar-aero [illegible] occidental, **care** a intrat în mod premeditat [illegible] din vecinătatea unei unități militare. Fiind surprins și somat [illegible] într-un loc nepermis, după ce i s-a interzis intrarea, a fost [illegible] **condus la ofițerul de serviciu, unde s-a încheiat cuvenitul proces-verbal. Refuzind atit el cit și soția să semneze actul respectiv, a fost fotografiat** la fața locului și documentele au constituit temeiul [illegible] pentru a solicita ulterior luarea unor măsuri asupra respectivului diplomat.

Utilizînd imunitățile diplomatice [illegible] accesul, la începutul anului 1973, atașatul militar al unui stat occidental și adjunctul său au intrat pe un aeroport [illegible]. Cînd au fost somați (prin tragerea unui foc de armă [illegible]) au încercat să fugă cu mașina. Fiind totuși opriți, [illegible] l-au predat, însă voalat și apoi au prezentat [illegible].

Procesul verbal încheiat a fost [illegible] din cadrul Ministerului Apărării Naționale care le-a atras atenția că prin faptele lor încalcă imunitățile diplomatice, [illegible] asemenea acțiuni. O atenție deosebită [illegible] militare ale unor state străine [illegible] capacității de apărare a R. S. România, armamentului și tehnicii de luptă [illegible] aplicațiilor militare ce se execută pe teritoriul țării. [illegible] dintre aceștia efectuează deplasări [illegible] preocupate pentru prospectarea unităților militare [illegible] frontierei noastre cu statele vecine. De altfel, atașatul militar [illegible] al unui stat occidental acreditat la București a afirmat că pe el îl interesează totul despre România, de la cuvîntările [illegible] pînă la faptul că un ofițer din armată este plecat în concediu."

Nu numai atașații militari sînt cadre ale serviciilor de informații, ci se cunosc numeroase cazuri cînd înșiși ambasadorii au asemenea îndeletniciri. De pildă, ambasadorul unei puteri occidentale la București, înainte de a veni la post, a fost șef al Departamentului securității din cadrul Ministerului de Externe al statului respectiv. În țara noastră, el se preocupa intens de culegerea de informații secrete și de stabilirea [illegible] diplomaților altor state acreditați la București.

În privința comportării în împrejurări neoficiale în timpul deplasărilor prin țară etc., un serviciu de informații a indicat rezidenților săi la București, ce utiliza acoperirea diplomatică, să aibă o atitudine amabilă față de cetățenii români pe care-i întîlnește în diferite ocazii, în scopul de a-și ușura sarcina culegerii de informații, utilizînd așa-numitele **„surse libere"**.

cunoscută situația lui Vladimir Rogovici, ambasadorul [illegible] Suediei împușcat în anul 1971 de către o bandă de fasciști [illegible] sediul misiunii sau a ambasadorului S.U.A. în Sudan, împușcat [illegible] de un comando palestinian. Actele teroriste îndreptate împotriva membrilor misiunilor diplomatice angajează răspunderea internațională a statului acreditar și înăspresc raporturile dintre statele respective.

Statul acreditar ocrotește, de asemenea, comunicarea liberă a misiunii în scopuri oficiale, prin toate mijloacele de comunicare [illegible] inclusiv curierii diplomatici și mesajele în cod și cifrate. Misiunea nu poate instala și utiliza un post de radioemisie decît cu asentimentul statului acreditar. Valiza diplomatică nu trebuie să fie nici deschisă, nici reținută; cu toate acestea au fost și sînt numeroase cazurile de [illegible] dispariție a valizelor diplomatice, de răpire a unor curieri diplomatici.

Statul acreditar scutește pe agenții diplomatici de orice [illegible] publice, indiferent de natura sa și de sarcinile militare ca: rechiziții, contribuții și încartiruiri militare etc.

Prin natura preocupărilor lor, spionii ce utilizează acoperirea diplomatică intră în relații în mod oficial și neoficial cu cetățenii [illegible] din cele mai diverse categorii sociale, căutînd să cultive raporturi cu cei care prin poziția, funcția și profesia ce le au prezintă interes.

În legătură cu utilizarea recepțiilor în scopuri informative, unul din spionii camuflați într-o misiune diplomatică la București [illegible] „Eu mă duc la recepții nu pentru a mă distra sau bea, ci pentru a culege informații".

Înființarea și funcționarea bibliotecilor pe lîngă unele misiuni diplomatice (S.U.A., Franța, Italia) facilitează realizarea de legături susceptibile de a fi exploatate în scopuri informative, paralel cu intensificarea influenței ideologice exercitate asupra celor care participă la activitățile acestora. Sectoarele cultural, presă, economic etc. [illegible] rate acoperiri utile pentru desfășurarea unor acțiuni ilicite.

În privința surprinderii diplomaților-spioni în zonele interzise, trebuie menționat că aceștia, de regulă, susțin că nu au observat semnele indicatoare care interzic accesul. În aceste împrejurări, organele de control în colaborare cu cele de contrainformații militare și cu organele de stat locale trebuie să întocmească actele procesuale legale, adică procesul verbal constatator, în care să descrie pe scurt, împrejurările în care diplomatul, însoțitorii săi (marca și numărul autovehiculului folosit) au pătruns în zona interzisă, activitățile ce le au desfășurat (fotografiere, filmare, efectuarea de schițe, observare etc.). Procesul verbal va fi semnat de cei ce l-au redactat, de asistenți și de cei care au fost surprinși la fața locului. În caz că diplomatul refuză să-l semneze, se va consemna acest fapt în procesul verbal. Trebuie să se asigure fotografierea sau filmarea prezenței diplomatului și activitățile desfășurate de el în zona interzisă, care să demonstreze convingător, în ciuda refuzului

acestuia de a semna procesul verbal, locul și momentul cînd a fost surprins. Aceste documente pot însoți procesul verbal [illegible] a celui în cauză.

În această privință, este edificator modul în care [illegible] însărcinați cu supravegherea [illegible] occidental, care a [illegible] [illegible] încercau să fugă cu [illegible] predat, însă voalat și apoi au prezentat pașaportul.

Procesul verbal [illegible] în cadrul Ministerului Apărării Naționale [illegible] faptele lor încalcă normele diplomatice [illegible] militare ale unor state [illegible] armament [illegible] atașaților militari [illegible] frontierei noastre [illegible] al unui stat occidental acreditat la București a afirmat că pe [illegible] total despre România, [illegible] faptul că un ofițer din armata este [illegible]

Nu numai atașații militari sînt cadre ale serviciilor de informații [illegible] se cunosc numeroase cazuri cînd înșiși ambasadorii au asemenea îndeletniciri. De pildă, ambasadorul unei puteri occidentale la București, înainte de a veni la post, a fost șef al Departamentului [illegible] în cadrul Ministerului de Externe al statului respectiv. În țara noastră, [illegible] se preocupa intens de culegerea de informații secrete și de [illegible] diplomaților altor state acreditați la București.

În privința comportării în împrejurări neoficiale, în timpul deplasărilor prin țară etc., un serviciu de informații a indicat rezidentului său la București, ce utiliza acoperirea diplomatică, să aibă o atitudine amabilă față de cetățenii români pe care-i întîlnește în diferite ocazii, în scopul de a-și ușura sarcina culegerii de informații, utilizînd astfel de „surse libere".

„Acordind o mînă de ajutor unui localnic aflat în pană de benzină — se arăta în acea directivă —, se creează premisele unei apropieri ce se poate solda cu obținerea de informații referitoare la regiunea respectivă".

Vizitele oficiale în obiective industriale, agricole, institute de cercetări științifice etc. sînt, de asemenea, utilizate pentru culegerea de informații.

Din datele ce le dețin organele de contraspionaj se constată o anumită intensificare a activităților de spionaj pe linia reprezentanțelor diplomatice, concretizată în întărirea rezidențelor de spionaj cu cadre calificate mai numeroase, dintre care multe cunoscătoare ale țării și limbii române, intensificarea activității de culegere de informații folosind vechi agenți demascați anterior, sporirea contactelor și legăturilor diplomaților cu cetățenii români, cu cei ai statelor proprii sau cu cetățeni din state terțe, care lucrează sau cunosc România, sporirea numărului deplasărilor în provincie și coordonarea acestora, înzestrarea cu aparatură modernă de ascultare, observare, fotografiere, înregistrare etc. a spionilor, îndeosebi a atașaților militari.

Membrii misiunilor diplomatice au pe teritoriul statului român nu numai drepturi decurgînd din imunități și privilegii, ci și anumite obligații.

Potrivit art. 41 din Convenția de la Viena, aceștia „au datoria de a respecta legile și regulamentele statului acreditar". Este o obligație fundamentală, pe care orice diplomat trimis la post caută să o respecte, pentru a putea să-și desfășoare activitatea.

În țara noastră, diplomații sînt obligați să respecte normele legale în vigoare referitoare la regimul construcțiilor, comunicațiilor pe drumurile publice, igiena și sănătatea publică, regimul juridic al străinilor, regimul mijloacelor de plată străine etc.

Pentru a facilita activitatea de culegere de informații și a nu crea suspiciuni asupra unor spioni ce utilizează acoperire diplomatică, la numirea lor în R. S. România li s-a ordonat de către centrală să manifeste „cea mai mare grijă pentru a evita orice acțiune care ar duce la crearea de suspiciuni. Vă veți face o problemă specială din a vă conforma întocmai regulilor și legilor în vigoare în locurile pe care le veți vizita".

Toate problemele oficiale încredințate de statul acreditant misiunii diplomatice sînt tratate cu statul român prin Ministerul Afacerilor Externe. Atașații comerciali și militari au legături cu organele corespunzătoare ale Ministerului Comerțului Exterior, respectiv ale Ministerului Apărării Naționale.

Reprezentanța diplomatică poate întreține relații cu presa, [illegible] conferințe de presă etc., fără ca pe această cale sau prin [illegible] publicațiilor ce le difuzează să [illegible] sau să exercite acțiuni [illegible] dinii de drept, presiuni asupra statului de reședință, [illegible] instituțiilor sale. Este cunoscută practica frecventă a diplomaților și mai ales a ofițerilor de informații din cadrul misiunilor diplomatice de a intra în relații neoficiale cu ziariști, publiciști, scriitori etc. de a permanentiza legăturile cu aceștia, a-i studia, exploata informativ [illegible]

Misiunea diplomatică nu-și poate crea birouri, [illegible] în altă localitate decît aceea unde se află sediul acesteia. În vederea obținerii unor facilități de acest gen e necesar consimțămîntul [illegible] de reședință.

Agentului diplomatic nu-i este permis să exercite în statul acreditar vreo activitate profesională sau comercială în vederea [illegible] cîștig personal. Dacă se stabilește că un agent diplomatic are asemenea îndeletniciri aceasta prezintă importanță din punct de vedere [illegible] poate fi exploatată în mod adecvat.

Funcțiile agentului diplomatic încetează prin voința statului acreditant (rechemare, promovare în funcție în centrală sau în altă țară, pensionare, schimbarea postului, considerente de oportunitate etc.) și ca urmare a voinței statului acreditar (declararea „persona non grata", expulzarea).

Demisia, moartea, încetarea funcționării misiunii ca rezultat al ruperii relațiilor diplomatice sînt, de asemenea, cauze care pun capăt activității agentului diplomatic.

Războiul, dispariția personalității juridice internaționale a statului acreditant sau acreditar, suprimarea misiunii diplomatice pe motive de economii bugetare, sînt cauze de încetare a misiunii diplomatice.

Faptele demonstrează cu pregnanță că diplomația tradițională de cabinet, de ceremonial și etichetă și-a trăit traiul. Locul ei a fost luat de o diplomație informativă, economică, culturală, militară, tehnico-științifică, menită să apere și să promoveze interesele statului în cauză, ale claselor ce dețin puterea.

Canalul diplomatic, pe lîngă alte forme și mijloace de practicare a spionajului modern, rămîne unul dintre cele mai uzitate, cu o bogată tradiție pentru culegerea de informații secrete și desfășurarea altor acțiuni ilicite, îndreptate împotriva R. S. România. Cele cîteva reflecții asupra unor aspecte juridice și profesionale ale temei urmăresc să ne atragă atenția în legătură cu actualitatea și implicațiile ei urmînd ca în viitor să revenim și asupra altor aspecte.

Colonel ION GRECESCU

„Panaitescu Romeo nu se identifică"

195[illegible]. O zi de iarnă grea, cu multă zăpadă şi ger.

Un om îmbrăcat modest se prezintă, în fapt de seară, la domiciliul din Drobeta Turnu-Severin al Alinei Popescu, fostă iubită din tinereţe, şi... primeşte găzduire. Fiică de moşier, acum văduvă, singură, Alina Popescu trăieşte cu amintirea anilor care au fost, tresărind din cînd în cînd la gîndul că, nu se ştie, s-ar putea să se vadă din nou cutreierînd, în lung şi-n lat, moşia pe care o avusese pe raza unei comune de la Dunăre. Mai păstrează acolo un conac, demult părăsit, care-i întărea nădejdile.

Noaptea, cei doi îşi depănară amintirile. Ce dragoste a fost şi ce timpuri, atunci cînd ea nu avea, ca acum, 55, iar el 60 de ani...

Scurt timp după aceea, în anturajul unor „foşti" din Drobeta Turnu-Severin îşi făcu apariţia un domn cult, cu o voce blajină şi purtări alese. Domnul [illegible] prezentat de Alina Popescu ca soţ nelegitim, sub numele de Romeo Panaitescu.

Şi timpul se scurgea pe nesimţite. Romeo Panaitescu, om întreprinzător şi harnic, sprijinit de concubina sa, îşi formă, treptat, o stupină cu cîteva zeci de familii, devenind astfel apicultor. Cîştiga bine şi duceau un trai îndestulat, spre bucuria Alinei, în sine mîndră pentru această „cucerire" nesperată la vîrsta ei. Romeo Panaitescu o copleşea cu dragoste şi împreună făceau planuri cum să-şi asigure mai trainic existenţa.

Apoi, într-o zi, bărbatul se plînse că albinele lui nu mai produc destulă miere. Şi atunci Alina îi sugeră să-şi mute stupina pe fosta ei moşie de lîngă Dunăre, urmînd să locuiască în conacul părăsit, care încă îi mai aparţinea.

Aşa se făcu că „un bătrînel banal", care se numea Romeo Panaitescu, obţinu aprobările necesare din partea autorităţilor, fără a fi cu atenţie verificat. Şi el deveni locuitor al comunei de la Dunăre, apoi apicultor stabil în zona respectivă.

Îmbrăcat cu pantaloni de dimie şi cojocel de oaie, ori cu un ilic simplu din lînă, lucrat în casă, adesea nebărbierit şi netuns, cu o pălărie sau o căciulă ţărănească pe cap, îşi vedea de treburile lui, printre stupii de care îngrijea cu multă pricepere.

O noapte de vară a anului 1953. Oră tîrzie. În întuneric, o rachetă verde, declanşată din sistemul de pază al frontierei, ţîşni strălucitoare spre înălţimi. Două umbre încercară să dispară, depărtîndu-se repede de

malul apei, printre arborii pădurii. Undeva se auziră paşi grăbiţi şi comenzi scurte.

Umbrele se despărţiră repede. Grănicerii au reţinut la locul faptei o femeie care tremura de spaimă. Era Alina Popescu. Încolţită, ea a recunoscut că a intenţionat să treacă fraudulos frontiera. Pe malul apei a fost găsită o mică barcă pneumatică [illegible]. În sacoşă, cîteva lucruri şi alimente pentru o zi [illegible] şi un borcan cu miere. Şi actele unui bărbat — Romeo Panaitescu — ţăran apicultor, cu toate datele personale.

La primele cercetări, Alina a declarat că plănuiseră să treacă frontiera pe rînd, fiecare cu barca lui pneumatică. Ea n-a mai apucat, dar el a reuşit. Şi s-a pornit să-l blesteme pe omul care o păcălise, ducîndu-se singur departe, spre S.U.A.

Folosindu-se datele rezultate din actele găsite în sacoşă, au început să se facă verificări. Şi s-a primit răspuns: „Panaitescu Romeo, cu datele menţionate în adresă, nu figurează în evidenţele noastre".

Alte verificări la locul de naştere. Şi răspuns: „[illegible] a existat o familie cu numele de Panaitescu, dar au plecat de mulţi ani şi nu se ştie nimic de situaţia lor".

Alte verificări s-au făcut la Braşov, unde Romeo Panaitescu rezulta că locuise un timp. Răspuns: „...a locuit un Romeo Panaitescu [illegible] în strada ... nr. .., dar a plecat, fără a i se cunoaşte noul domiciliu."

În consecinţă, pe baza declaraţiei Alinei Popescu, care era de altfel şi singura legătură, i s-a întocmit dosar de urmărire [illegible] apicultor Romeo Panaitescu. Iar Alina Popescu a fost judecată şi condamnată pentru tentativa de trecere frauduloasă a frontierei.

După ieşirea din detenţie, Alina Popescu a revenit la Drobeta Turnu-Severin, reluîndu-şi viaţa de văduvă [illegible]. Era acum şi mai retrasă, [illegible] lucruri mărunte ce-i mai rămăseseră. [illegible] camera ei, îmbîcsită cu haine cu miros de naftalină [illegible] pe orice musafir nepoftit care încerca să afle [illegible] curiozitate, necazurile prin care a trecut. De [illegible] nu ştie nimic, închipuindu-l că a uitat-o, aranjîndu-şi, probabil, o altă femeie, în S.U.A.

Aşa sunau toate informaţiile. Ce cale trebuia aleasă pentru a pătrunde în intimitatea Alinei — care continua să fie singura persoană în viaţă despre care ştiam că fusese o legătură a lui Romeo Panaitescu? Era necesar să ştim de ce a fugit cîndva apicultorul în S.U.A., ce face el acolo şi ce periculozitate prezintă pentru ţara noastră? Iar de la Alina Popescu altceva decît că „Romeo a plecat în S.U.A." nu se putea scoate. Spunea că nu mai are veşti de la el.

1963. Ofiţerul care răspundea de cazul Romeo Panaitescu pleacă la întîlnirea cu sursa „Valeria", numită în glumă „Madam Pompadour", pentru înfăţişarea şi ţinuta ei vestimentară, asemănătoare cu cea a

faimoasei curtezane. Înaltă, cu trăsături delicate de femeie frumoasă, dar bătrînă, purtînd pe cap o pălărie cu boruri largi de modă veche, cu dantelării la decolteul rochiilor și la mîneci, cu brățări la ambele mîini, „Madam Pompadour" se prezenta cu precizie matematică la întîlniri. Saluta totdeauna prima cu un „bonjour" pițigăiat. Era și ea fiică de moșier și lăsase în urmă un trecut aproape identic cu cel al Alinei Popescu. Tot văduvă, avea același anturaj ca Alina Popescu, se pricepea la bîrfă și trăia din amintiri, tot ca ea. O cunoștea pe Alina Popescu de mult, din tinerețe, cînd fuseseră chiar rivale într-o aventură amoroasă. „Madam Pompadour" se atașase de ofițerul cu care ținea legătura, nu pentru faptul că acesta reușise să creeze o breșă în concepțiile ei burgheze, ci — susținea ea — pentru încrederea și respectul pe care acesta i le arăta. Întreba deseori dacă la baza relațiilor ei cu noi mai există aceeași încredere, regretînd că nu reușește totuși să depisteze un spion, ca să-și demonstreze pe deplin loialitatea. Dar se interesa, din cînd în cînd, și dacă dosarul ei, cu materiale compromițătoare, pe baza cărora fusese recrutată, se mai află în arhivele securității.

„Valeria" adusese de astă dată o informație importantă. O scosese pe Alina din bîrlog, aducînd-o la ea acasă, o servise cu cafea neagră și cu dulceață din nuci verzi, băuseră cîte un cocteil înviorator și răsfoiseră albume cu fotografii de familie. Îi arătase pretendenții ei la căsătorie (fii ai unor mari moșieri din țară); ascultaseră muzică de Chopin și Bach, de pe niște discuri tocite de vreme; au murmurat cîntece de dragoste și dor, unele culese de ea, de „Madam Pompadour", de prin saloanele luxoase ale Parisului, pe care le vizitaseră, și una și alta, cîndva...

Și cînd Alinei Popescu i se prelinse pe obraz o lacrimă pornită din amărăciune, „Madam Pompadour" îi reproșă că nu trebuia să se încurce cu un apicultor care, pe deasupra, a și părăsit-o ca pe un obiect oarecare. O învinovăți că a intrat singură în gura clevetitorilor, care acum se distrează pe seama ei. Dar Alina s-a încruntat brusc, și-a șters lacrimile cu o batistă dantelată, s-a îndreptat de spatele încovoiat, pentru a inspira mai multă mîndrie, și-a spus răspicat: „Romeo Panaitescu nu este un apicultor oarecare. E doctor, fiu al unei familii de elită, din Craiova. Și nu m-a părăsit. Se află în țară, continuăm să ne iubim, deși sîntem despărțiți de atunci; ne-am sacrificat unul pentru celălalt tocmai din acest motiv!"

Cu aceste cuvinte, Alina începu să plîngă și să-și blesteme soarta. O rugă pe „Valeria" să nu destăinuie nimănui ceea ce au vorbit, „spre a nu ajunge iarăși subiect de discuție pentru bîrfitoare". „Madam Pompadour" îi promise solemn, o mai mîngîie, apoi merse la întîlnire.

De atunci, „Valeria" a fost trimisă mereu la Alina Popescu. Încurajată de cuvintele de laudă ale ofițerului și înarmată cu sarcini și indicații precise, reușea să smulgă diferite mărturisiri de la Alina Popescu, dar nimic despre locul unde se află „adoratul".

S-au solicitat operativ verificări la mai multe raioane din țară. Răspunsurile au sosit prompt, însă toate cu același conținut laconic: „Panaitescu Romeo nu se identifică".

„Familie de elită din Craiova!" Ce fel de „elită" să fi fost asta la care se referise Alina? Moșieri, industriași, politicieni, judecători, militari, scriitori, artiști? Am verificat. Nu existase nici o asemenea familie Panaitescu în Craiova. Să fi mințit Alina? În orice caz nu mai scotea un cuvînt în plus despre Romeo al ei, regretînd parcă și ce spusese.

1965. „Valeria" venise la întîlnire. Fusese vizitată cu cîteva zile în urmă, de domnul Ionescu Leonida, fost pe vremuri ziarist și mare politician, condamnat politic, eliberat recent din detenție. Îl întrebă pe ofițer cam ce să discute cu acest Leonida, „care nu știe să mai spună altceva, decît ce-a făcut el în penitenciar".

— V-a vorbit de cei pe care i-a cunoscut acolo? sună întrebarea ofițerului, care gîndise că nu e rău să cunoască legăturile din detenție ale fostului condamnat politic Ionescu Leonida, acum stabilit în Drobeta Turnu-Severin.

— Pe mulți, spuse „Valeria". Cel mai bine pe unul bătrîn, un doctor care zicea că a locuit în Turnu-Severin, cu mulți ani în urmă, dar care nu era, de fapt, din Turnu-Severin, ci din Craiova.

— Și cum se numește doctorul? întrebă ofițerul.

— Obreja Daniel. „Valeria" își ceru apoi scuze că nu poate spune mai mult și se oferi să-l „interogheze mai bine" pe Ionescu Leonida, la prima ocazie. Dar ofițerul o sfătui „să-l ierte" deocamdată.

Ofițerul merse apoi direct la șeful său, îi comunică informația și își expuse părerea personală. Acest Obreja Daniel n-ar putea fi care una și aceeași persoană cu mult căutatul Romeo Panaitescu? În biografii, erau în orice caz cîteva similitudini cam ciudate.

În baza indicațiilor, „Valeria" a sustras o fotografie a lui Panaitescu Romeo dintr-un scrin învechit al Alinei Popescu — una dintre multele pe care aceasta i le arătase, cu cîtva timp în urmă. Fotografia înfățișa un bărbat prezentabil, îmbrăcat într-un costum impecabil, cu papion și cămașă albă. Fu comparată cu fotografia transfugului Panaitescu Romeo, aflată în albumul cu fotografiile fugarilor din țară. Era evident una și aceeași persoană. Pozele se deosebeau numai prin îmbrăcăminte: într-una, ca țăran, îmbrăcat ca atare și nebărbierit, în cealaltă ca boier, în ținută distinsă și, firește, mai tînăr.

— Ce-ar fi dacă i-am arăta fotografiile fostului ziarist Ionescu Leonida, care l-a cunoscut în penitenciar pe Obreja Daniel? Ne-ar putea spune dacă este una și aceeași persoană.

— Nu, spuse șeful. Informația este prea proaspătă, discuția s-a purtat numai între „Valeria" și Ionescu Leonida. Să facem altfel.

S-au cerut verificări la penitenciarul din care Obreja Daniel fusese între timp pus în libertate. Se obținură diferite acte scrise de Panaitescu Romeo și Obreja Daniel și s-a comparat scrisul: era același. S-au făcut verificări în evidențele unor organe centrale de miliție și a fost identificat, în sfîrșit, un anume Obreja Daniel, cu domiciliul în București. S-au făcut iarăși comparări cu scrisul celui din București: identic. Și foto-

grafia existentă la sectorul de miliție din [illegible] era identică cu fotografiile obținute de noi. Verificările pe teren [illegible] în evidență că Obreja Daniel, român, născut la Zürich (Elveția), este de profesie doctor și lucrează într-un spital cu regim special din provincie. Venea rar [illegible] la București, datorită restricțiilor impuse de serviciul pe care-l prestă. (Era un spital în care se tratau boli deosebit de contagioase. Aprovizionarea se făcea cu elicopterul.) Obreja Daniel a mai fost verificat în evidențele direcțiilor centrale ale securității. Una dintre acestea a dat următorul răspuns: „Obreja Daniel este luat în evidențele noastre pentru faptul că în anul 1941 a fost recrutat de către Serviciul de spionaj american, spre a-l folosi pe teritoriul României. Obreja Daniel a dispărut [illegible] la [illegible] în anul 1942. Există unele semnalări din care rezultă că a decedat în timpul operațiunilor militare".

Cercetările efectuate în continuare au evidențiat faptele așa cum s-au petrecut ele. Iată-le:

În anul 1953, după cum este știut, s-a inițiat [illegible] ca actele de identitate ale întregii populații, în vederea eliberării noilor buletine de identitate. Obreja Daniel, avînd acte false, primite de la Serviciul de [illegible] american, s-a [illegible] în pericol. A ales soluția de a fugi peste [illegible], pentru a nu fi descoperit ca spion. Trecerea frontierei eșuînd însă, iar el avînd [illegible] la maintate, s-a prezentat la un [illegible] de miliție [illegible] că și-a pierdut toate actele și a solicitat eliberarea buletinului [illegible] acte [illegible] reconstituite. Voia să intre în [illegible], [illegible] la care [illegible] expunea. Viața nu-i mai permitea [illegible] continuare [illegible] de serviciu, de locuință, avea nevoie de bani [illegible].

[illegible] buletin, de acum cu datele reale, pe numele de Obreja Daniel [illegible] pe țară sub acest nume, pentru activitate [illegible] a clasei muncitoare și a mișcării revoluționare, [illegible] 1940, a fost arestat, condamnat și depus la un [illegible] cu fostul zarist Ionescu Leonida din Drobeta Turnu Severin.

[illegible] de anchetare pentru actele inumane săvîrșite [illegible]. Dar nimeni nu știuse atunci cînd a fost condamnat, că [illegible] Obreja Daniel era și agent al unei puteri [illegible], că se ascunsese timp îndelungat sub numele de Panaitescu [illegible].

De [illegible], imediat au fost luate măsuri pentru urmărirea în continuare pe această linie, [illegible] s-au inchis toate dosarele „transfugului spicultor [illegible] Panaitescu [illegible]" și s-a deschis acțiune informativă împotriva lui Obreja Daniel, fost medic militar într-un penitenciar cu deținuți politici comuniști, înainte de anul 1940.

Iar „Madam Pompadour" a rămas tot supărată pentru neputința ei de a descoperi spioni".

Maior ILIE MARCIU

Ascunzătoarea de sub „gazon"

— De ce a mers verificarea informației atît de greu?
— Pentru că informația a fost luată... din mers!
(Dintr-un dialog surprins la I.J. Dolj al Ministerului de Interne)

Pentru maiorul F. – ofițer de peste [illegible] ani în [illegible] organelor de securitate din Drobeta Turnu Severin — [illegible] aceea frumoasă de iulie începea la fel ca multe altele. Nu [illegible] a că va deveni „eroul" unei acțiuni palpitante. Așa că, după ce își [illegible] cafeaua și schimbă cîteva cuvinte cu soția, ieși în curte grăbit să-și încălzească mașina.

Lîngă autoturismul său observă un individ care părea să-l aștepte. Era salariatul unei întreprinderi din localitate, il sprijinise cîndva pe maior în clarificarea unei lucrări și acum, cunoscîndu-i adresa și mașina, îl așteptase să coboare. În cîteva cuvinte el i-a relatat ofițerului că a fost vizitat de o turistă franceză, originară din Romînia, care îi este rudă îndepărtată și că, din discuțiile purtate cu ea, a reieșit că aceasta „se află în țară pentru a prelua unele documente de la cineva din Craiova, care are o rudă rămasă în Franța". Preocupat de pornirea mașinii, maiorul F. a mai reținut doar că turista s-ar numi Aurelia și că ar fi plecată de circa 35 de ani din țară. Grăbit să nu întîrzie la serviciu, ofițerul îi mulțumi corectului cetățean și demară (motorul se hotărîse în sfîrșit să pornească).

Ajuns la unitate îl întîlni pe culoar pe căpitanul R., căruia îi relată cele aflate despre turista franceză și socoti că poate sta liniștit, rolul său încheindu-se aici...

Așa se face că, dînd dovadă de „operativitate", la rîndul său, căpitanul comunică telefonic serviciului de linie din Craiova „cele rețînu-

te", din care rezulta doar că : „o turistă din Franța a venit în Drobeta Turnu-Severin și a relatat unei persoane că urmează să scoată din țară documente importante ale unui fugar, care are rude în Craiova". Atît. Adică nimic despre : cum o chema pe turistă, semnalmentele ei, dacă avea o mașină personală, cine era ruda fugarului, cînd va sosi turista în Craiova, ce se știe despre românul fugar, unde a lucrat, de unde și cum a fugit, ce documente urma să scoată turista din țară ?

Sînt numai cîteva întrebări la care se putea răspunde, dacă în discuția avută cu cel care a venit, din proprie și lăudabilă inițiativă, s-ar fi manifestat mai mult interes și suficientă răspundere. Astfel — și o să constatăm aceasta din desfășurarea acțiunii — numai insistențele și nopțile nedormite, ale unui număr însemnat de ofițeri, folosirea de mijloace speciale etc. au permis descifrarea acestui caz și prevenirea scoaterii din țară a unui important material documentar.

Dar să reluăm, de unde a rămas, firul povestirii noastre.

S-au cerut detalii la Drobeta Turnu-Severin, însă s-a răspuns că „atît știe sursa". Am insistat, desigur, să fie totuși căutată acea sursă și recontactată. Dar pînă atunci, speriați de scurgerea timpului, ne-am pus pe lucru.

Întreg colectivul de ofițeri ai serviciului de linie de la Inspectoratul județean Dolj a fost mobilizat și antrenat în căutarea, de ce n-am spune-o, a „acului în carul cu fîn". Au fost verificate persoanele de la hoteluri și gazde O.J.T. ; s-au revăzut toate rudele celor ce se aflau în acea perioadă în Franța, fie chiar în mod legal ; s-au făcut tatonări în obiective și a fost contactată întreaga rețea cu posibilități. Serviciul de contrainformații economice a făcut același lucru cu sursele sale din obiective, totul sub presiunea scurgerii timpului. Și timpul — dușman înverșunat — trecea fără ca vreo informație să aducă o verigă nouă în clarificarea cazului.

Tensiune, ipoteze, consum de energie, oameni care nu mai fac altceva decît să caute și obsedantele întrebări : dacă deja turista a reușit să scoată documentația ? Ce conținut avea acea documentație ? etc. etc.

Și în acest labirint, într-o noapte cînd ceasul arăta trecut de ora 22, s-au întors la birou maiorul A. și șeful său nemijlocit, maiorul I., care veneau de la o întîlnire solicitată de un colaborator. Primiseră o informație care avea să aducă o rază de lumină în rezolvarea cazului. Iată pe scurt informația : „În ziua de... iulie, s-a prezentat la atelierul de tîmplărie inginerul Iordache (șeful sursei), care l-a rugat pe maistrul Niță să-i confecționeze cîteva șipci, pentru a întări fundul unei cutii, care conținea un joc miniatural de fotbal, indicînd și cum să fie fixate. Sursa a observat că felul în care urmau să se fixeze șipcile permitea ca sub fundul de carton să rămînă un locaș, pe toată suprafața jocului, de aproximativ 20 mm înălțime. Lucrarea a fost executată, iar inginerul Iordache a plecat cu jocul acasă".

Exista vreo legătură între inginerul Iordache din Craiova și cazul turistei franceze ? Cine era acest Iordache ? Avea el vreo rudă apropiată fugar ?

Din evidențele existente la C.I.D. București și Dolj nu rezulta nici un fugar cu numele de Iordache care să aibă o rudă inginer la Craiova iar un inginer Iordache nu figura de altfel nici în evidențele populației, la Craiova, deși domicilia și lucra în această localitate de peste zece ani.

Și căutările au continuat. A fost recontactată, în sfîrșit, la insistențele noastre, persoana de la Drobeta Turnu-Severin care venise cu prima sesizare și care a făcut încă cîteva precizări : «Turista se numește Aurelia (numele de familie actual nu era cunoscut), este în vîrstă de 50 de ani, a plecat din țară pe cînd avea 15 ani ; are o fiică ce l-a cunoscut în urmă cu trei ani în România pe cercetătorul Iordache Victor (frate al inginerului Iordache din Craiova). Acest Victor a fost în 1972, pentru documentare, în Franța și a refuzat să se mai întoarcă în patrie *). Întrucît intenționa să se căsătorească cu fiica Aureliei. O rugase însă pe viitoarea soacră să facă o călătorie în România și să-i aducă hîrtiile conținînd rezultatul cercetărilor pe care le făcuse pe cînd lucra la un institut important (care a fost precizat de sursă), „în vederea susținerii tezei de doctorat"». Se poate spune, pe drept cuvînt, că cele comunicate acum de la Drobeta Turnu-Severin au contribuit la rezolvarea cazului. Ce-i drept cam tîrziu, dar...

Se contura din ce în ce mai limpede legătura dintre Aurelia și informația primită despre inginerul Iordache de la Craiova. Dar, pe măsură ce știam mai multe, emoțiile creșteau din motivul pe care l-am amintit : dacă turista a și plecat ? La această întrebare persoana din Drobeta Turnu-Severin nu mai putea da răspuns.

Greu de găsit în țară această Aurelie, fără mașină, fără să știm prin ce punct de frontieră a intrat.

Primele verificări efectuate asupra inginerului Iordache au confirmat că are un frate „plecat la studii" în Franța, că a fost pînă de curînd director-adjunct la o întreprindere, că este membru P.C.R. Iordache nu-și făcuse mutația în Craiova, deoarece avea un apartament în București. În Craiova se afla singur, soția și cei doi copii erau plecați în concediu, într-un alt oraș din țară.

A fost informat tovarășul prim-secretar al județului și s-a obținut aprobarea pentru inițierea unor măsuri privind persoana inginerului Iordache.

---

*) Își prelungise întîi șederea în străinătate, de aceea nu figura în evidența fugarilor.

Pentru că timpul acționa în defavoarea noastră și pentru că dintre toate ipotezele emise privind finalizarea cazului, pe primul loc figura prevenirea scoaterii din țară a documentației, s-a hotărît chemarea inginerului Iordache la sediul inspectoratului, urmînd a avea ca principale puncte de pornire în discuție o sesizare cu privire la faptul că nu ar [illegible] în localitate și că ar fi primit vizita unor cetățeni străini la domiciliul său, fără a anunța pe nimeni, încălcînd astfel prevederile legii.

S-a socotit că această discuție îi va da posibilitate inginerului Iordache să relateze din proprie inițiativă despre faptele sau intențiile sale sau să obținem măcar date exacte cu privire la numele cetățenei franceze și locul unde se afla în acel moment. Pentru a-l determina să vorbească s-a luat hotărîrea de a se folosi, la nevoie, în timpul discuției, unele date din informațiile obținute de la Drobeta Turnu-Severin (numele de Aurelia și o aluzie la un eventual [illegible] ce ar urma să-i facă fratelui său).

Totodată, chemarea inginerului Iordache la inspectorat a permis ca în timp ce se discuta cu el, să se facă o pătrundere secretă la domiciliul său din Craiova. Cu prilejul pătrunderii, au fost introduse măsuri speciale și s-a făcut o sumară percheziție. În apartament s-a găsit dezordine și aer închis, lenjerie și haine aruncate, totul arătînd lipsa soției, dar și ceva din caracterul omului **pe care nu avusesem** încă prilejul să-l vedem și să discutăm cu el.

Pe un raft-bibliotecă, o neașteptată surpriză: jocul de fotbal, în care presupuneam că ascunsese documentele. Am dedus deci că n-a reușit să predea încă documentele, că o să putem să vedem exact cum vor evolua lucrurile și poate chiar... Ne-am repezit la joc, **dar spațiul liber de sub** „gazon" era gol. În casă nu au fost găsite **nici un fel de documente.**

Discuția cu Iordache a fost purtată de șeful inspectoratului. Derulînd banda de magnetofon a acestei discuții și ascultîndu-l pe cel care îndeplinise funcția de director-adjunct, dezgustul și antipatia resimțite [illegible] s-au transformat în ură. Pentru că acest inginer [illegible] apropiase de pe poziția unui dușman. [illegible] ca ar avea ceva de ascuns, că ar fi transmis ceva [illegible] a spus că nu știe unde stă aceasta la București, că a [illegible] că l-am chemat pe el, care este... etc.

[illegible] pase, a scăpat totuși ceva aparent fără importanță: [illegible] numele de familie al turistei franceze și faptul că trecuse pe la el cu două zile în urmă, să-i spună, chipurile, ce face fratele său.

Din acel moment, de cînd am aflat numele turistei, speranțele noastre s-au mutat către București. Și nu degeaba. [illegible] la direcția de linie, o evidență a persoanelor [illegible] există ofițeri care [illegible] acel sector. [illegible] și, în mai puțin de două ore, [illegible] tot ce ne [illegible] se afla încă la hotelul [illegible] să plece a doua zi. [illegible] acoperită [illegible] **să o cutie cu un joc de fotbal... !**

Așadar, prevăzător, inginerul Iordache își cumpărase încă un joc, pentru a-l putea prezenta, în cazul că va fi întrebat...

A urmat, desigur, punerea în filaj a turistei și [illegible] **P.C.T.F. Otopeni a flagrantului pentru a doua zi.**

În tot acest timp, inginerul Iordache, [illegible] se zbătea ca un leu în cușcă. A făcut deplasări fără [illegible] a dat mai multe telefoane la București, [illegible] de a o preveni pe turistă, despre care știa, de fapt, [illegible] camera se afla la hotel. Nici în ultimul ceas nu s-a hotărît să [illegible] spună adevărul. A sperat tot timpul că turista va reuși să plece.

Cînd ofițerul de la P.C.T.F. Otopeni a invitat-o pe turistă să desfacă jocul de fotbal, aceasta a fost nevoită să declare proveniența și destinația conținutului ascuns sub „gazon". **Aceste materiale și procesul** verbal încheiat de organul de frontieră au fost folosite în demascarea inginerului Iordache. El a fost discutat în cadrul organizației de bază și i-a fost ridicată calitatea de membru de partid pe care dovedise că nu o **merită.**

Documentația pe care o conținea jocul, compusă din peste 100 file, cele mai multe scrise de mînă, nu cuprindea date strict-secrete sau secrete, dar prin noutățile ce le dezbatea, obținute în timpul cît cercetătorul lucrase la acel institut, cu aparatajul acelui institut important, se puteau aduce daune țării noastre.

Așa s-a rezolvat un caz care a antrenat un mare număr de forțe și participarea mai multor unități. Dar — încă o dată o spunem — o mare parte din aceste forțe puteau fi economisite, dacă prima sesizare ar fi fost tratată cu atenția cuvenită.

Locotenent-colonel ȘTEFAN ALEXIE
Maior VASILE BUJOR

MUNCA DE SECURITATE ÎN ORAȘELE MICI ȘI ÎN MEDIUL RURAL

Sfîrșitul grupării „A.S. 3"

Zădărnicirea tentativei unui legionar de a-și face prozeliți în rîndul unor tineri adolescenți

Intr-o notă informativă luată la începutul anului 1973 cu prilejul unei recrutări, se menționa că tînărul „Marin Olteanu", elev de liceu, citește cărți vechi, editate înainte de 23 August 1944, și are intenția de a constitui o grupare. Candidatul nu cunoștea atunci alte aspecte, nici conținutul acelor cărți, nici alte date privind constituirea grupării. Se impuneau deci măsuri de verificare și de clarificare a puținelor date pe care le cunoșteam.

În primul rînd, am trecut la instruirea atentă a noului colaborator și la studierea altor candidați din comuna Piatra, județul Teleorman, în vederea elucidării aspectelor pe care le dețineam.

În urma sarcinilor trasate, nu mult după recrutare, același colaborator relata : «„Marin Olteanu" mi-a vorbit despre alcătuirea unei organizații... ce ar avea drept scop, în primul rînd, de a arăta că problemele de politică publicate în presă nu sînt a[illegible]. După intemeierea organizației, fiecare dintre noi va trebui să ne documentăm asupra acestor lucruri. El mi-a mai spus că are un unchi, „Apur Ștefan", care a fost condamnat și că ar putea învăța de la el unele lucruri care să ne ajute în formarea unei baze...».

În luna martie 1973, cu ocazia recrutării de către șeful de post al comunei Piatra, județul Teleorman, a sursei „Sandu", elev la liceul teoretic, acesta a semnalat că unii colegi ai săi mențin strînse legături între ei și poartă unele discuții cu caracter nefavorabil la adresa politicii partidului nostru.

La puțin timp, informația era completată prin raportul maiorului B., ofițer în cadrul inspectoratului nostru, pe baza discuțiilor avute cu nepotul său. Nepotul fusese într-o tabără de pregătire a tineretului, împreună cu unul dintre elevii liceului din Piatra, care i-a confiat că el și alți colegi fac parte dintr-o grupare al cărui rol era „să ia legătura cu foști legionari din comună, iar prin aceștia cu alți legionari din țară, pentru a se întreprinde acțiuni de propagandă".

Cu ocazia analizării acestor informații, s-a stabilit ca în centrul atenției să se înscrie preocuparea pentru ferirea tinerilor de influența unor elemente cu concepții ostile. Astfel, ne-am concentrat atenția în direcția încadrării informative a tinerilor respectivi, stabilind următoarele : „Marin Olteanu", „Ștefan Ovedenie" și „Ion Avram", fiind colegi de clasă și prieteni, în recreație, în orele de practică, ori la domiciliu, au purtat unele discuții în care comentau negativ sistemul de organizare și retribuția muncii în industrie și agricultură, condițiile de viață și de învățătură ale tineretului din țara noastră, elogiindu-le pe cele din Occident.

Ei au conceput formarea organizației „A.S.3" („Asociația secretă 3") cu scopul de a desfășura propagandă împotriva orînduirii socialiste, iar după terminarea liceului să acționeze „mai serios", căci odată admiși în facultate, erau siguri că vor găsi „oamenii de care aveau nevoie". Vizau, de asemenea, să plece din țară.

Aspect de la ședința de prelucrare a cazului, ținută în cadrul liceului

S-a trecut la cercetarea celor în cauză, fixîndu-se, printre altele, ca o problemă importantă de stabilit dacă nu s-a exercitat asupra lor vreo influență din partea unor elemente cu concepții ostile. În rezolvarea sarcinilor au fost antrenați și elevii școlii militare de ofițeri de securitate, ce se aflau în practică la inspectorat, care, împreună cu ofițerii ce au lucrat cazul, au participat efectiv la documentare.

Prin activitatea informativă desfășurată, s-a stabilit că „Ștefan Ovede-

nie", coleg de clasă şi prieten cu „Camelia Apur", împrumuta de la aceasta diferite cărţi (din perioada 1935—1945), în care, între altele, erau prezentate unele căpetenii legionare şi acţiuni ale lor. Cărţile erau ţinute într-o bibliotecă, la un loc cu manualele şi rechizitele şcolare şi aparţineau lui „Ştefan Apur", tatăl fetei, fost legionar şi condamnat.

Cu prilejul vizitelor pe care „Ştefan Ovedenie" le făcea colegei sale la domiciliu, „Ştefan Apur" le-a vorbit despre trecutul lui politic şi penal, aducînd elogii fostei organizaţii legionare.

La rîndul lui, „Ştefan Ovedenie" i-a vorbit lui „Ştefan Apur" despre intenţiile lor, i-a cerut sprijin, pe care acesta din urmă l-a refuzat, din teama de a nu mai fi tras la răspundere.

De asemenea, s-a mai stabilit că „Ştefan Ovedenie" a relatat colegilor discuţiile pe care le-a purtat cu „Ştefan Apur" şi, sub influenţa indirectă a acestuia, au hotărît întemeierea asociaţiei lor pe baze legionare şi întocmirea unui statut adecvat.

În acest moment al acţiunii, ţinîndu-se seama de spiritul de aventură al tinerilor respectivi, s-a tras concluzia că ei ar putea să săvîrşească şi alte fapte grave şi că e deci necesar să se ia măsuri de rezolvare imediată a cazului respectiv.

S-a trecut, în primul rînd, la confiscarea literaturii legionare care a fost găsită la domiciliul lui „Ştefan Apur".

Apoi, cu sprijinul organelor locale de partid şi U.T.C., s-a prelucrat în cadrul liceului, în prezenţa unor elevi, a părinţilor celor vinovaţi, a cadrelor didactice, a unor factori cu munci de răspundere pe linie de partid şi de stat, un material bine documentat, care a relevat faptele şi intenţiile celor în cauză. Cu acel prilej, tinerii respectivi şi-au recunoscut faptele, le-au regretat şi au apreciat cu luciditate consecinţele ce le suferea, dacă continuau acţiunile pe care voiau să le săvîrşească. Ei s-au angajat cu acest prilej să se încadreze în disciplina şcolară şi în normele de conduită socialistă.

Părinţii tinerilor au luat o atitudine bună, au mulţumit pentru modalitatea soluţionării, şi-au analizat lipsurile personale în educarea copiilor.

Este greu de descris cuvîntul emoţionant al unui părinte, poate şi mai greu de descris feţele [illegible] şi scăldate de lacrimi ale acelor tineri.

Cadrele didactice [illegible] au scos în evidenţă neajunsurile existente în şcoala lor pe linia instruirii şi educării tinerilor, precum şi necesitatea îmbunătăţirii procesului de educare a tinerei generaţii. Toţi cei prezenţi şi-au manifestat indignarea faţă de „Ştefan Apur" care, datorită concepţiilor lui, a avut o influenţă negativă asupra tinerilor, realizîndu-se cu acest prilej izolarea şi discreditarea lui.

Pe linie informativă, s-au obţinut ulterior materiale din care rezultă că tinerii au încetat să mai poarte discuţii potrivnice politicii partidului şi au renunţat complet la ideile ce au stat la baza constituirii lor într-o organizaţie.

Locot.-colonel GRIGORE SALCEANU
Locotenent-major ION PASCU

Aspecte din activitatea de destrămare a grupărilor „Oastea Domnului"

În toamna anului 1972, şeful postului de miliţie din comuna Corbu raporta Inspectoratului judeţean Olt al Ministerului de Interne că familia preotului Buchiu Piru este vizitată de un număr mare de persoane străine de localitate.

Maiorul N.M. din Inspectoratul judeţean Olt s-a deplasat la faţa locului şi a constatat că la locuinţa preotului, în curte, fusese ridicată o construcţie, gen baracă, în care erau cazate diferite persoane, venite să se roage pentru „vindecarea" unor boli mai grave, rezolvarea unor necazuri în familie etc. Construcţia — deloc neglijabilă — era un pavilion lung de 150 m.

Trecînd la aprofundarea verificărilor în cadrul dosarului de urmărire informativă, s-au stabilit următoarele:

Preotul Buchiu Piru desfăşurase cu ani în [illegible] o [illegible] organizare a grupării sectante „Oastea Domnului", [illegible] În 1951, fusese condamnat la [illegible] ani pentru [illegible] activitate, [illegible] ulterior comuna [illegible]-Argeş şi se stabilise în comuna [illegible], Corbu, unde spera că va putea găsi mai uşor adepţi pe linia grupării sectante „Oastea Domnului".

În comuna Corbu însă prin măsurile luate de organele locale de partid şi de stat pentru educarea oamenilor, încercările făcute de preotul Buchiu Piru eşuaseră.

În această situaţie, preotul şi soţia sa, Buchiu Viorica, o femeie care terminase altminteri patru ani la Facultatea de chimie industrială, au pus la cale o activitate mai de amploare.

Sprijiniţi financiar de cei patru fii ai lor, toţi preoţi, soţii Buchiu au construit în curtea propriei locuinţe

(fără autorizația organelor locale) 18 chilii, precum și alte lăcașuri de rugăciuni (foto nr. 1), înzestrate cu tot felul de materiale de cult. În chilii erau cazați cei care veneau „să se mîntuiască" de păcate, bolnavii care sperau să se vindece, precum și persoane care avuseseră unele conflicte familiale sau erau certați cu legile

zvonul că poate vindeca „orice boală" sau rezolva „orice necazuri" ale celor ce se vor ruga în lăcașurile din curtea sa.

Avînd la domiciliu mai multe materiale ale grupării „Oastea Domnului", cei doi le-au multiplicat la mașina de scris și începuseră să le difuzeze... contra cost!

Foto nr. 1

statului și năzuiau în vreun fel la sprijinul divin.

Din inițiativa soției, preotul Buchiu Piru a mai construit un „mormînt sfînt", la care urmau sa se roage cei veniți pentru „mîntuire", și o fîntînă pe care au declarat-o, de asemenea, „sfîntă" (foto nr. 2). Cînd totul a fost construit și amenajat, Buchiu Viorica și-a confecționat o uniformă albă și s-a intitulat „trimisa domnului pe pămînt".

După aceasta, preotul a trecut la atragerea unor elemente, în special vîrstnici, cu ajutorul cărora a lansat

„Trimisa Domnului" reușește astfel ca, în primăvara și în vara anului 1973, să primească în locuința sa și să cazeze în chiliile respective mai multe persoane — în condiții cu totul inumane de locuit. De menționat că aceste chilii se găseau la un metru în pămînt, iar pereții erau din scînduri. În interior se afla cîte o bancă îngustă din lemn, pe care dormeau bolnavii.

Toate persoanele venite „pentru vindecare" erau supuse unor ritualuri, de dimineața pînă noaptea tîrziu, și nu mîncau decît foarte puțin. Re-

gimul de înfometare ar fi trebuit să dureze 20—30 zile, fapt ce ar fi dus în mod cert la consecințe ireparabile pentru sănătatea nefericiților credincioși. După scoaterea din „sanat[illegible] miraculos" al preotesei, cei în ca[illegible] au trebuit dați în grija doctorilor [illegible] o parte dintre ei spitalizați.

Soții Buchiu pretindeau că aceste canoane sînt venite de la „domnul" pentru „mîntuirea sufletului", dar aveau în schimb grijă să ceară bani pentru cazarea în „lăcașul lor sfînt", pentru rugăciunile pe care le făcea Buchiu Viorica „în numele lor". De asemenea, cereau de la cei care ve-

Așa cum am stabilit, activi[illegible] propriu-zisă de spălare a p[illegible] decurgea în felul următor: [illegible] teasa prevestitoare" sau „trimisă pe pămînt" reușise să atragă în locuin[illegible] a [illegible] al ti[illegible] le îndoctri[illegible] activitate de prozelitism. La [illegible] le citea pasaje din dogmele „[illegible] Domnului", după care în[illegible] dicteze și acestea scriau în [illegible] găciuni și cîntece pe care le cîntau împreună.

În discuțiile pe care le între[illegible] cu „credincioșii", îndemna femeile

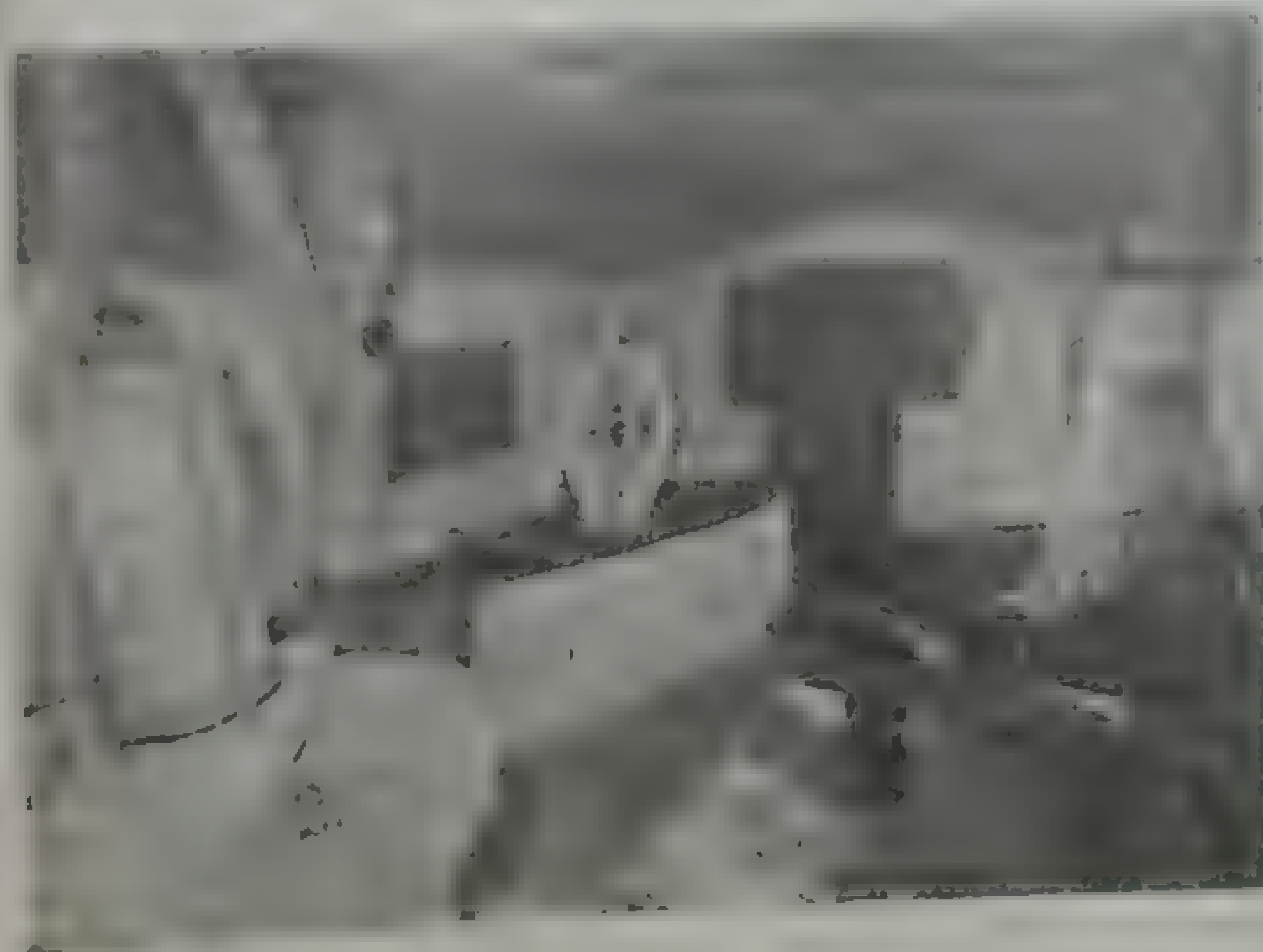

Foto nr. 2

neau și unele alimente, pretindeau sume de bani și pentru apa luată de la „izvorul sfînt". Evident, fîntîna fusese săpată cu mult timp înainte de a le apare ideea acestei afaceri...

necăsătorite să nu se căsătorească și să nu muncească în C.A.P., deoarece „munca nu este pentru femei". În acest sens, da exemplu pe fiica sa, tehnician agronom, pe care o retră-

sese din serviciu și o ținea acasă. De fapt, pe această fiică preoteasa o oprise pe lîngă ea pentru a face menajul familiei, mama motivînd că are „chemare de la domnul" să se ocupe numai de rugăciuni.

După ce materialul informativ privitor la toate aceste activități a fost confirmat și prin alte mijloace ale muncii de securitate, s-a procedat astfel : Șeful postului de miliție, cu care s-a lucrat în cooperare, a început urmărirea penală pentru infracțiunea de înșelăciune în dauna avutului personal, fapt care a creat posibilitatea pătrunderii în locuința preotului Buchiu Piru și oficializării acțiunii, prin întocmirea unui proces-verbal de constatare la fața locului. S-au executat fotografii, din care rezultau aspecte ale activității la care ne-am referit mai sus. Cu prilejul percheziției s-au găsit și ridicat mai multe materiale de propagandă mistico-religioasă, care au servit la săvîrșirea infracțiunii și anume : 14 cărți și broșuri; 19 caiete cu cîntece și rugăciuni ; 10 fascicole dactilografiate cu rugăciuni și cîntece, toate aparținînd sectei ilegale „Oastea Domnului", [illegible]

Ulterior, în urma sesizării protopopiei Slatina, prin împuternicitul Departamentului cultelor pentru județul Olt, preotul Buchiu a fost obligat să desființeze amenajările cultice din curtea sa. Mai mult, cu sprijinul Departamentului cultelor, a fost organizată punerea în dezbatere publică a acestui caz în adunarea preoților, aparținînd de protopopia Slatina. La adunare au participat peste 100 de preoți și au luat cuvîntul nouă dintre aceștia, care au condamnat preocupările preotului Buchiu Piru, precum și ale altor elemente din „Oastea Domnului".

În felul acesta, a fost curmată o activitate ilicită cu caracter antisocial care ar fi putut avea urmări negative pentru o parte din populația din comună și împrejurimi.

Am găsit necesar să prezentăm acest caz, deoarece am constatat că în ultimul timp elemente fanatice care au condus gruparea sectantă „Oastea Domnului" au reluat această activitate și creează anturaje care desfășoară activitate antisocială. Numai în județul nostru, în cursul anilor 1972 și 1973, au fost depistate și neutralizate prin măsuri corespunzătoare [illegible] asemenea grupări.

Din studierea acestor cazuri se desprinde concluzia că unele elemente, bănuind că sînt urmărite de organele de securitate, au predat conducerea activității lor unor femei.

Caracterul antisocial al faptelor lor rezultă din îndemnurile adresate credincioșilor de a nu se încadra în muncă, în special în C.A.P., de a respinge orice contact cu mijloacele de culturalizare și cu igiena elementară, ajungîndu-se pînă la recomandarea tratării unor bolnavi prin rugăciuni.

Maior LAZĂR CĂLĂRAȘANU

Cînd, la vîrsta [illegible], răspunsurile sînt căutate în [illegible]

În articolul de față ne-am propus să prezentăm două cazuri (unul vechi și altul mai recent) ilustrative pentru dinamica fenomenului infracțional în rîndul tineretului în orașele mici.

În luna iulie 1971, primisem o notă informativă din care reieșea că în orașul Caracal, cîțiva tineri se adunau în mod [illegible] diferite, audiau emisiunile postului de radio „Europa liberă", [illegible] **comentarii negative pe marginea audițiilor etc.**

Cu ocazia verificărilor am stabilit că [illegible] S.M. (19 ani), C.I. (17 ani), R.I. (18 ani) și I.I. (18 ani), de la [illegible] Caracal, [illegible] încă din luna aprilie 1971, să se întîlnească [illegible] și că, pe lîngă audiții și comentarii ostile, își făceau [illegible] în vederea trecerii frauduloase a frontierei. [illegible] variante și puncte de trecere, își alcătuiseră [illegible] **ținere a legăturii între ei.**

Îl aleseseră ca „șef" pe S.M., ca fiind mai [illegible] și mai **priceput.** (Se pricepea, într-adevăr la [illegible] **preocupări pentru chimie aplicată.)**

Din dispozițiile acestui „șef" C.I. și R.I. au mers la Constanța și la Drobeta Turnu-Severin, pentru a studia posibilitățile și a fixa locurile pe unde ar putea fugi din țară.

Prin urmărirea lor **sistematică, s-a stabilit că S.M. fixase ca puncte** posibile de trecere a graniței orașele Drobeta Turnu-Severin, Timișoara și Constanța ; ca pentru a-și atinge scopul, cei patru [illegible] furturi la Liceul nr. 1 și la Școala generală nr. 2, de unde [illegible] aparate foto și de proiecție, **precum și materiale sportive, din care au** vîndut „pentru a avea bani după trecerea frontierei". Efectuaseră, de **asemenea, spargeri** la două circumscripții sanitare, **sustrăgînd de acolo medicamente, materiale sanitare și diferite chimicale necesare scopului** propus.

Conform aceluiași **plan de acțiune, S.M. împreună cu C.I. au reparat și adus** în stare de funcționare două pistoale cu butie, pe care le găsiseră aruncate în **podul casei.** Încă două arme militare vechi, găsite aruncate și scoase din uz au fost reparate de ei, punîndu-li-se paturi din lemn etc.

Astfel înarmați, cei patru au început să facă **trageri, acasă la S.M.,** care își improvizase în curte un mic poligon. **Cartușele și le procurau** din poligonul de tragere al unor unități militare de pe raza orașului

Caracal. Adunau adică tuburile, iar gloanţele le turnau din plumb. Substanţele chimice pe care le furaseră de la circumscripţiile sanitare şi de la alte unităţi le foloseau pentru încărcătură şi confecţionarea capselor.

Constatîndu-se că, în cazul în care ar fi fost prinşi la graniţă, cei [illegible] în anturajul lor şi alţi tineri (cu scopul de a-i folosi la unele spargeri [illegible]

[illegible]

[illegible] oraş pe timpul acela. Întreaga activitate desfăşurată de tinerii res- [illegible] cînd i-au văzut efectuînd trageri cu armamentul.

În timp ce se făcea percheziţia la domiciliul numitului S.M. [illegible] trenamentele de tragere [illegible] n-a luat nici o măsură pentru a-i împiedica în activitatea [illegible]

[illegible] faptul că ceilalţi doi tineri făceau antrena- [illegible] în comună, lucru cunoscut de către [illegible] în apropiere, dar care n-a dat atenţie [illegible] „joc de copii". Cînd acţiunea era în [illegible] respectivul miliţian a fost întrebat ce ştia de antrena- [illegible] şi a recunoscut că „auzise împuşcături, dar credea că e [illegible] de arme de tir, cu care se trage după ciori".

Asupra tuturor persoanelor mature, care au cunoscut mai mult sau mai puţin activitatea tinerilor respectivi, s-au luat măsuri de avertizare [illegible] s-a discutat cu ei la liceele unde învăţaseră elevii respectivi.

Recent, numiţii R.I., C.I. şi L.I. au fost eliberaţi din detenţie. Fiind contactaţi de organele noastre, ei au regretat faptele săvîrşite, afirmînd că nu şi-au dat seama de gravitatea lor, dar că acum vor să devină cameni folositori societăţii.

Un fapt demn de reţinut : din 1971 pînă în prezent — ca urmare şi a unei activităţi de prevenire mai susţinută — pe raza oraşului Caracal nu a mai apărut nici un fel de activitate de acest gen. Putem spune că măsurile preventiv-educative, luate la sugestia noastră în şcoli şi licee, şi-au atins scopul.

★

În luna februarie a acestui an a fost interceptat un material din care rezulta că un grup de eleve, de la Şcoala profesională de cooperaţie din oraşul Caracal, desfăşoară activitate mistică, pe linia sectei „Penticostali".

Recrutarea unei persoane din anturajul celor în cauză, precum şi [illegible]

Un număr de opt eleve (între 17 şi 18 ani), venite din judeţele Bihor, Arad, Hunedoara şi Maramureş, interne la liceul menţionat, care [illegible] lor. În baza preceptelor sectante, ele nu participau la viaţa cultural-artistică a şcolii.

Sesizată, conducerea şcolii a reuşit să găsească un caiet în care [illegible] mult mai consistente.

În urma dirijării corespunzătoare a reţelei, am stabilit că [illegible] un fel de bănuieli).

Cu prilejul unei percheziţii, efectuată de noi de data aceasta, s-au găsit respectivele materiale, care au fost confiscate.

Pentru prevenirea continuării acestei activităţi şi destrămarea grupului, la propunerea noastră, Comitetul orăşenesc U.T.C., împreună cu conducerea şcolii au organizat o dezbatere în prezenţa tuturor elevelor.

Cu acel prilej, un profesor de ştiinţe sociale a prezentat un material cu caracter ateist, iar în cadrul expunerii a arătat şi despre activitatea mistico-religioasă a elevelor în cauză.

După expunerea materialului au luat cuvîntul cinci eleve, care au combătut activitatea colegelor lor, făcînd propuneri ca organizaţiile U.T.C. din care ele fac parte să ia măsuri de educare şi de scoatere a lor de sub influenţa activităţii sectante. Au luat cuvîntul, de asemenea, profesori-diriginţi, care s-au angajat să depună mai multă stăruinţă pentru educarea elevelor lor. Din proprie iniţiativă au luat cuvîntul şi două eleve dintre cele vizate, arătînd că pe viitor se vor încadra în ordinea şi disciplina şcolară.

Din constatările efectuate pînă în prezent, în urma punerii în discuţie, rezultă că elevele respective s-au încadrat întru totul în normele de conduită şcolară, că au renunţat să mai întreprindă activităţi sectante.

Maior ION IANCU
Căpitan TUDOR SOARE
Locotenent-major ZOLTAN MAKAI

Curier juridic

In publicaţia „Securitatea" nr. 2 1973, la rubrica „Curier juridic", a apărut articolul intitulat: Cum trebuie înţeleasă expresia „periculozitatea socială a faptei", semnat de locotenent-colonelul Gheorghe Blidaru şi locotenent-colonelul Teodor Vîrşe. Pe marginea acestui articol, maiorul Gal Mihăilă a formulat în scris unele obiecţii, pe care le-a intitulat „Consideraţiuni privind unele limite în aplicarea prevederilor articolului 18¹ din Codul penal". Ţinînd seama de punctele de vedere diferite cuprinse în cele două articole mai sus-menţionate, redacţia s-a adresat Direcţiei cercetări penale, pentru elucidarea acestei controverse. Publicăm mai jos articolul tovarăşului maior Gal Mihăilă şi precizările făcute de direcţia de specialitate.

Consideraţiuni privind unele limite în aplicarea prevederilor art. 18¹ C. pen.

După cum este cunoscut, prin Legea nr. 6 din 29 martie 1973 au fost aduse modificări importante legislaţiei penale în vigoare, care se înscriu pe linia preocupărilor constante ale partidului şi statului nostru, de îmbunătăţire şi perfecţionare a cadrului legislativ a întregii activităţi, de întărire şi adîncire a principiilor legalităţii, dreptăţii, eticii şi echităţii socialiste, în concordanţă cu progresul continuu realizat în toate domeniile vieţii materiale şi spirituale ale societăţii, în actualul ei stadiu de dezvoltare.

În cadrul modificărilor aduse legislaţiei noastre penale, un loc important îl ocupă prevederile art. 18¹ C. pen., potrivit cărora nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă prin atingerea minimă adusă uneia din valorile apărate de lege şi prin conţinutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanţă, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni.

S-a răspuns astfel, pe planul reglementării juridice, unor necesităţi de ordin practic care reclamau o mai mare diversificare a mijloacelor de influenţare şi combatere a manifestărilor antisociale prevăzute de legea penală, corespunzătoare actualului stadiu de perfecţionare a relaţiilor sociale, a dreptului socialist şi a tuturor [illegible] ... în societate.[1]

Cunoaşterea şi aplicarea, în strictă conformitate cu principiul legalităţii socialiste, a prevederilor art 18¹ C. pen. prezintă o deosebită importanţă teoretică şi practică, deoarece, în lumina acestor prevederi, gradul de pericol social al unei infracţiuni nu mai este stabilit de legiuitor prin însăşi menţionarea faptei în legea penală[2], ci trebuie evaluat în mod concret, în fiecare cauză supusă urmăririi sau judecăţii penale, de către factorii care realizează ori concură la realizarea actului de justiţie în sfera dreptului penal.

Problema aplicabilităţii prevederilor art. 18¹ C. pen. nu se poate pune în general, ci numai în situaţii determinate, cînd o faptă prevăzută de legea penală şi săvîrşită cu vinovăţie, în raport de atingerea minimă adusă valorii sociale ocrotite de lege şi de conţinutul ei concret, este lipsită în mod vădit de importanţă şi deci nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni. Se poate ajunge astfel la situaţia ca aceeaşi faptă prevăzută de legea penală şi săvîrşită cu vinovăţie, într-o anumită situaţie, să nu prezinte gradul de pericol social al unei infracţiuni, iar în altă situaţie să constituie infracţiune.

Pentru ca evaluarea gradului de pericol social al unei fapte prevăzută de legea penală şi săvîrşită cu vinovăţie să se efectueze uniform în sensul urmărit de legiuitor şi să nu se comită erori profitabile pentru infractori sau dăunătoare unor persoane ale căror fapte sînt lipsite în mod vădit de importanţă, în alineatul 2 al art 18¹ C pen. sînt enumerate criteriile pe baza cărora se va face această evaluare[3], ceea ce constituie o novaţie a legiuitorului nostru.

În afară de criteriile expres prevăzute la alin. 2 al art. 18¹ C pen., apreciem că la stabilirea în concret a gradului de pericol social al unei fapte penale trebuie avută în vedere şi valoarea relaţiei sociale ocrotită de lege, căreia i s-a adus atingere prin fapta respectivă.

Legea penală [illegible] lorilor sociale pe care le ocroteşte şi, pe cale de consecinţă, nici a relaţiilor sociale ce se brodează în jurul acestor valori. Cu toate acestea, din ordinea enumerării valorilor sociale în dispoziţiile art. 1 C. pen., şi mai ales, din locul pe care îl ocupă în sistemul părţii speciale a Codului penal, infracţiunile îndreptate împotriva acestor valori, ca şi din regimul lor sancţionator, rezultă indubitabil că pe primul plan al ocrotirii penale se află relaţiile sociale ce vizează suveranitatea, independenţa şi unitatea statului, respectiv securitatea de stat.

Statul socialist, după cum se ştie, constituie un instrument de o excepţională importanţă în sfera de construire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în ţara noastră. Securitatea statului, dreptul absolut al acestuia la o existenţă nestingherită şi nevătămată constituie o valoare socială fundamentală care priveşte toate valorile sociale a căror apărare asigură existenţa ca stat a Republicii Socialiste România, respectiv suveranitatea, independenţa şi unitatea statului, valori care implică integritatea teritoriului ţării, inviolabilitatea economiei naţionale, ...

---

1) Dr. Iulian Poenaru — Modificarea Codului penal prin Legea nr. 6 1973, Revista română de drept nr 5 1973, pag. 24.

2) Vintilă Dongoroz şi alţii — Noul Cod penal şi codul penal anterior, prezentare comparativă, Ed. pol., Bucureşti 1968, pag. 14.

3) Art 18¹ alin 2 C pen.: „La stabilirea în concret a gradului de pericol social se ţine seama de modul şi mijloacele de săvîrşire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce precum şi de persoana şi conduita făptuitorului".

secretului de stat etc. De aceea, faptele îndreptate împotriva securității statului reprezintă nu numai o piedică în îndeplinirea importantelor sarcini care stau în fața statului nostru socialist, ci și un mijloc de subminare a temeliilor acestuia.[4])

Prevenirea și combaterea faptelor care pun în pericol sau care aduc atingere securității statului constituie o condiție sine qua non a siguranței și progresului pe toate planurile activității sociale și reprezintă o parte a funcției statului nostru de apărare a orînduirii socialiste împotriva încercărilor elementelor dușmănoase de a lovi în cuceririle revoluționare ale poporului muncitor. Pe plan juridic, această funcție își găsește expresie în existența incriminărilor privitoare la faptele care prezintă pericol pentru securitatea statului, în activitatea organelor de securitate specializate în cercetarea unor astfel de fapte, precum și în activitatea organelor de procuratură și de justiție.[5])

Privite prin prisma valorii relațiilor sociale pe care le pun în pericol ori le aduc atingere, faptele îndreptate împotriva securității statului prezintă un grad de pericol social deosebit de ridicat, ceea ce a determinat o reacție de drept severă, cristalizată într-un sistem incriminator și sancționator corespunzător gravității lor, diferențiat de regimul celorlalte fapte prevăzute de legea penală (așa-zisele infracțiuni de drept comun) care, în general, este mai blînd.

Față de cele relatate mai sus, în mod firesc, se ridică întrebarea dacă prevederile art. 18[1] C. pen. se pot aplica și în cazul infracțiunilor contra securității statului?

Încercînd să răspundă la această întrebare, autorii articolului **Cum trebuie înțeleasă expresia „periculozitatea socială a faptei"**, apărut în publicația „Securitatea" nr. 2/1973, susțin că „dispozițiile art. 18[1] C. pen. au un caracter de generală aplicare, putînd opera atît asupra faptelor îndreptate împotriva proprietății, contra persoanei, cele care aduc atingere activității organizațiilor de stat, organizațiilor obștești, cele care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socialistă, cît și în cele care **lezează securitatea statului**".

Pentru demonstrarea ultimei teze (că art. 18[1] C. pen. se poate aplica și în cazul infracțiunilor contra securității statului), autorii articolului menționat arată, cu titlu de exemplu, că în cazul unor fapte de propagandă împotriva orînduirii socialiste, de divulgare a secretului care periclitează securitatea statului, de diversiune „dacă faptele sînt lipsite în mod vădit de importanță și aduc atingere minimă valorilor apărate de legea penală, organele judiciare pot să aprecieze că acestea nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni și să dispună măsuri în conformitate cu dispozițiile art. 18[1] C. pen.". În același scop, autorii analizează critic două hotărîri de condamnare pronunțate de instanțele militare în cazul unei infracțiuni de complot și a unei infracțiuni de propagandă împotriva orînduirii socialiste, susținînd că în aceste cazuri faptele săvîrșite de inculpați nu ar fi fost de natură să aducă „atingere **deosebită** securității statului" și deci s-ar indica luarea unei măsuri de „discutare publică".[6])

Nu împărtășim opinia autorilor articolului sus-citat întrucît după aprecierea noastră, aplicabilitatea prevederilor art. 18[1] C. pen. este limitată la anumite genuri de fapte prevăzute de legea penală, fiind exclusă **de plano** în cazul celor îndreptate împotriva securității statului.

În primul rînd, după cum rezultă din expunerea de motive la Legea nr. 6/1973 pentru modificarea Codului penal, prevederile art. 18[1] C. pen. vizează în mod special faptele mărunte[7]) care, în raport de natura relațiilor sociale primejduite sau lezate și de criteriile expres prevăzute în alineatul 2 al acestui articol, nu justifică represiunea penală, fiind suficientă pentru combaterea lor aplicarea uneia din sancțiunile administrative menționate în art. 92 C. pen. Or, faptele îndreptate împotriva securității statului prin importanța obiectului ocrotirii penale, la care ne-am referit, nu sînt compatibile cu calificativul de „fapte mărunte", lipsite de gradul de pericol social al unei infracțiuni.

În această ordine de idei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, în cuvîntarea rostită la festivitatea din Capitală consacrată aniversării organelor de securitate, din 12 octombrie 1973, atrăgînd atenția că trebuie să știm să deosebim pe dușmani de oamenii care comit anumite greșeli, sublinia că „Orice manifestare care poate dăuna mersului înainte, dezvoltării economico-sociale a țării, adîncirii democrației, legalității socialiste, orice încercare din afară de a aduce daune orînduirii noastre și independenței țării, **sub orice formă ar fi** (s.n.), trebuie să stea în atenția lucrătorilor de securitate. **Nimic nu trebuie considerat că este de mai mică importanță!** (s.n.) Totul trebuie analizat judecat prin prisma sarcinilor generale care revin organelor de securitate!"

În al doilea rînd faptele îndreptate împotriva securității statului, în afară de împrejurarea că sînt comise în general printr-o acțiune intenționată, se caracterizează în majoritatea cazurilor, printr-o cerință esențială care trebuie îndeplinită pentru întregirea laturii obiective, exprimată de regulă prin expresiile: „de natură să submineze economia națională", „de natură a compromite interesele de stat", „din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului" etc. sau printr-un „scop" ca cerință esențială a laturii subiective, îndreptat împotriva securității de stat.

Rezultă deci că, pentru existența gradului de pericol social necesar unei infracțiuni contra securității statului, legea nu cere ca fapta să fie de natură să aducă o atingere „**deosebită**" securității statului — după cum pretind autorii articolului menționat —, ci doar ca aceasta să poată periclita în vreun mod (indiferent care și indiferent cum) securitatea de stat.

Prin realizarea cerințelor esențiale prevăzute de lege pentru faptele îndreptate contra securității statului, se realizează implicit, în virtutea textului incriminator, și gradul de pericol social necesar unei astfel de infracțiuni. Dacă cerința esențială prevăzută de lege nu rezultă din materialitatea faptelor, nu se va realiza elementul material sau subiectiv necesar unei infracțiuni contra securității statului, fapta respectivă putînd întruni, eventual, elementele constitutive ale unei infracțiuni de drept comun. Așadar, într-o astfel de situație, trecerea unei fapte prevăzută de legea penală dintr-o categorie în alta (din categoria faptelor îndreptate contra securității statului în categoria celorlalte fapte prevăzute de legea penală) nu se întemeiază pe lipsa gradului de pericol social al faptei, ci pe lipsa cerinței esențiale prevăzute de lege pentru fapta respectivă.

Prin prisma celor relatate, nu putem fi de acord nici cu critica făcută de autorii articolului citat, în sensul că faptele de complot și de propagandă împotriva orînduirii socialiste ce au constituit obiectul hotărîrilor pronunțate de tribunalul militar, nu ar fi prezentat gradul de pericol social necesar existenței celor două in-

---

[4]—[5]) V. Dongoroz, S. Kahane, I. Oancea, I. Fodor, N. Iliescu, C. Bulai, R. Stănoiu și V. Roșca — Explicații teoretice ale Codului penal român. Vol. III, partea specială, Ed. Academiei, București 1971, pag. 19—20.

[6]) Gh. Blidaru și T. Vîrșe — Cum trebuie înțeleasă expresia „periculozitatea socială a faptei" — „Securitatea" nr. 2(22)/1973, pag. 83.

[7]) Expunere de motive la Legea pentru modificarea Codului penal al Republicii Socialiste România — Buletinul oficial al R. S. România, Anul IX — Nr. 49, partea I din 6 aprilie 1973.

fracţiuni. Nu cunoaştem, în detaliu, starea de fapt din cele două cauze, însă apreciem că, dacă din probele administrate în dosare, rezulta în mod cert elementele constitutive şi cerinţa esenţială pentru infracţiunile de complot [illegible] împotriva orînduirii [illegible] de judecată nu erau întrunite [illegible] faptele respective [illegible] pericol social.

În problema [illegible] împotriva securităţii statului, sarcina principală constă, după opinia noastră, în administrarea întregului probatoriu şi în analiza obiectivă şi atentă a situaţiei de fapt în raport de dispoziţiile legale vizînd una sau alta din infracţiuni. Odată ajunşi la concluzia obiectiv-temeinică că fapta cer- [illegible] şi cerinţa esenţială pentru existenţa unei infracţiuni contra securităţii statului, apreciem că nu există altă posibilitate legală decît aplicarea dispoziţiilor procedurale prevăzute pentru astfel de situaţii, respectiv trimiterea în judecată sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de art. 10 lit. f, g şi j C. pr. pen., aplicarea art. 18^1 C. pen. fiind incompatibilă cu caracterul unei astfel de infracţiuni.

În concluzia acestui articol, apreciem că în sfera [illegible] securităţii statului, în mod conceptional, nu se poate pune problema aplicabilităţii prevederilor art. 18^1 C. pen., întrucît aceste [illegible] una din valorile fundamentale ocrotite de lege şi ca atare prezintă un grad de pericol social deosebit de ridicat, impunîndu-se, în toate cazurile [illegible]

Maior GAL MIHAILA

Unele precizări cu privire la sfera de aplicare a art. 18^1 alin. 1 C. pen.

În legătură cu sfera de aplicare a prevederilor art. 18^1 alin. 1 din Codul penal, au început să apară opinii divergente.

Astfel, în **articolul** Cum trebuie înţeleasă expresia „periculozitatea socială a faptei", publicat în „Securitatea" nr. 2/1973, la pag. 83, locotenent-colonelul Blidaru Gheorghe şi locotenent-colonelul Vîrşe Teodor au opinat că: „Dispoziţiile art. 18^1 Cod penal au un caracter de generală aplicare, putînd opera atît în faptele în- [illegible], cele care aduc atingere activităţii organelor de stat, organizaţiilor obşteşti, cele care aduc atingere unor relaţii privind [illegible], cît şi în cele care [illegible]

Maiorul Gal Mihăilă, în articolul „Consideraţiuni privind unele limite în aplicarea prevederilor art. 18^1 din Codul penal", prezintă ca eronată concluzia expusă şi susţine că „aplicabilitatea prevederilor art. 18^1 Cod penal este limitată la anumite genuri de fapte prevăzute de legea penală, fiind exclusă de plano în cazul celor îndreptate împotriva securităţii statului".

Ne găsim deci în prezenţa a două interpretări contrarii ale art. 18^1 alin. 1 Cod penal care prevede că: „Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă atingerea minimă adusă uneia din valorile apărate de lege şi prin conţinutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanţă, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni".

Atît în teoria dreptului penal, cît şi în practica judiciară este unanim admis că operaţiunea de interpretare a normelor juridice trebuie să se limiteze la aflarea voinţei legiuitorului exprimată în ele, nefiind permisă adăugarea la lege prin depăşirea limitelor interpretării.

Privite prin această prismă, prima interpretare cu privire la sfera de aplicare a prevederilor art. 18^1 alin. 1 Cod penal apare ca justă, iar secunda ca fiind eronată.

S-ar putea imputa autorilor primei interpretări (locotenent-colonelul Blidaru Gheorghe şi locotenent-colonelul Vîrşe Teodor) că exemplele alese pentru a-şi fundamenta concluzia nu sînt cele mai reprezentative, dar aceasta nu schimbă cu nimic fondul problemei.

Orice formă de interpretare după metodă (textuală, logică sau istorică) ar fi folosită, concluzia la care se va ajunge este aceea că legiuitorul a inclus în sfera de aplicare a art. 18^1 alin. 1 Cod penal [illegible] legea penală, indiferent de importanţa valorilor cărora li se aduce atingere prin aceste categorii de fapte.

Singura condiţie pe care faptele prevăzute de legea penală trebuie s-o îndeplinească, pentru a nu fi considerate infracţiuni, rezidă în gradul lor de pericol social redus determinat la rîndul său de: atingerea minimă adusă uneia din valorile ocrotite de lege; lipsa vădită de importanţă reflectată de conţinutul lor concret.

Întrucît prin art. 18^1 alin. 1 Cod penal n-a fost limitată sfera valorilor apărate de lege înseamnă că prevederile acestui articol sînt aplicabile şi în cazul unor atingeri minime aduse securităţii statului prin fapte prevăzute de legea penală dar care prin conţinutul lor concret fiind lipsite în mod vădit de importanţă, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni.

Aşadar, gradul de [illegible] al unei fapte prevăzute de legea penală nu este determinat de natura or [illegible] importanţa relaţiei sau valorii sociale căreia i se aduce atingere, ci de caracterul minim al atingerii aduse.

Prin consecinţă, securităţii statului, ca oricărei alte valori sociale apărate de lege, i se pot aduce atingeri minime prin fapte prevăzute de legea penală, atingeri care permit atît organelor de cercetare penală ale securităţii, cît şi celorlalte organe judiciare competente să conchidă că, prin conţinutul lor concret, acele fapte nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni.

Potrivit unei reguli unanim admise în materie de sistematizare a normelor codurilor penale, dispoziţiile din partea generală a unui cod se aplică faptelor sancţionate penal atît prin normele părţii speciale a codului respectiv, cît şi prin normele altor legi speciale, afară de cazul cînd prin aceste norme speciale de drept penal s-ar dispune altfel.

Or, de la această regulă, înscrisă şi în art. 362 al Codului penal al R.S. România n-a fost creată nici o excepţie care să limiteze sfera de aplicabilitate a art. 18^1 Cod penal „la anumite genuri de fapte prevăzute de legea penală".

Observăm, de asemenea, că ori de cîte ori legiuitorul a voit să limiteze sfera de aplicare a unor dispoziţii ale părţii generale a Codului penal a făcut-o în mod expres ca în art. 39 alin. ultim, art. 60, art. 86^2 etc.

Acest punct de vedere este exprimat şi în Buletinul nr. 2/1973 al Procuraturii Republicii Socialiste România şi al Ministerului Justiţiei, unde, la pag. 81, invocîndu-se ca argument de text şi de autoritate prevederile art. 362 Cod penal, se precizează că: „Prevederile art. 18^1 au fost introduse odată cu modificarea art. 18 ca dispoziţii generale privind definirea infracţiunii, fără să se aducă vreo limitare aplicabilităţii sale pentru unele infracţiuni. Nici Codul penal şi nici legile penale speciale în vigoare nu cuprind dispoziţii de excepţie în această privinţă".

fracţiuni. Nu cunoaştem, în detaliu, starea de fapt din cele două cauze, însă apreciem că, dacă din probele administrate în dosare, rezultau în mod cert elementele constitutive şi cerinţa esenţială pentru infracţiunile de complot şi de propagandă împotriva orînduirii socialiste, instanţele de judecată nu erau îndrituite să aprecieze faptele respective ca lipsite de pericol social.

În problema faptelor îndreptate împotriva securităţii statului, sarcina principală constă, după opinia noastră, în administrarea întregului probatoriu şi în analiza obiectivă şi atentă a situaţiei de fapt în raport de dispoziţiile legale vizînd una sau alta din infracţiuni. Odată ajunşi la concluzia obiectiv-temeinică că fapta cercetată întruneşte elementele constitutive şi cerinţa esenţială pentru existenţa unei infracţiuni contra securităţii statului, apreciem că nu există altă posibilitate legală decît aplicarea dispoziţiilor procedurale prevăzute pentru astfel de situaţii, respectiv trimiterea în judecată sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de art. 10 lit. f, g şi j C. pr. pen., aplicarea art. 18^1 C. pen. fiind incompatibilă cu caracterul unei astfel de infracţiuni.

În concluzia acestui articol, apreciem că în sfera faptelor îndreptate împotriva [illegible] măsuri severe de combatere [illegible]

Maior GAL MIHAILA

Unele precizări cu privire la sfera de aplicare a art. 18^1 alin. 1 C. pen.

În legătură cu sfera de aplicare a prevederilor art. 18^1 alin. 1 din Codul penal, au început să apară opinii divergente.

Astfel, în articolul „Cum trebuie înţeleasă expresia „periculozitatea socială a faptei", publicat în „Securitatea" nr. 2/1973, la pag. 83, locotenent-colonelul Bîldaru Gheorghe şi locotenent-colonelul Vîrşe Teodor au opinat că: „Dispoziţiile art. 18^1 Cod penal au un caracter de generală aplicare, putînd opera atît în faptele îndreptate împotriva proprietăţii, contra persoanei, cele care aduc atingere activităţii organelor de stat, organizaţiilor obşteşti, cele care aduc atingere unor relaţii privind convieţuirea socialistă, cît şi în cele care lezează securitatea statului".

Maiorul Gal Mihăilă, în articolul „Consideraţiuni privind unele limite în aplicarea prevederilor art. 18^1 din Codul penal", prezintă ca eronată concluzia expusă şi susţine că „aplicabilitatea prevederilor art. 18^1 Cod penal este limitată la anumite [illegible] de legea penală [illegible] de plano în cazul celor îndreptate împotriva securităţii statului".

Ne găsim deci în prezenţa a două interpretări contrarii ale art. 18^1 alin. 1 Cod penal care prevede că: „Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă atingerea minimă adusă uneia din valorile apărate de lege şi prin conţinutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanţă, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni".

Atît în teoria dreptului penal, cît şi în practica judiciară este unanim admis că operaţiunea de interpretare a normelor juridice trebuie să se limiteze la aflarea voinţei legiuitorului exprimată în ele, nefiind permisă adăugarea la lege prin depăşirea limitelor interpretării.

Privite prin această prismă, prima interpretare cu privire la sfera de aplicare a prevederilor art. 18^1 alin. 1 Cod penal apare ca justă, iar secunda ca fiind eronată.

S-ar putea imputa autorilor primei interpretări (locotenent-colonelul Bîldaru Gheorghe şi locotenent-colonelul Vîrşe Teodor) că exemplele alese pentru a-şi fundamenta concluzia nu sînt cele mai reprezentative, dar aceasta nu schimbă cu nimic fondul problemei.

Orice formă de interpretare după metodă (textuală, logică sau istorică) ar fi folosită, concluzia la care se va ajunge este aceea că legiuitorul a inclus în sfera de aplicare a art. 18^1 alin. 1 Cod penal toate categoriile de fapte prevăzute de legea penală, indiferent de importanţa valorilor cărora li se aduce atingere prin aceste categorii de fapte.

Singura condiţie pe care faptele prevăzute de legea penală trebuie s-o îndeplinească, pentru a nu fi considerate infracţiuni, rezidă în gradul lor de pericol social redus determinat la rîndul său de: atingerea minimă adusă uneia din valorile ocrotite de lege; lipsa vădită de importanţă reflectată de conţinutul lor concret.

Întrucît prin art. 18^1 alin. 1 Cod penal n-a fost limitată sfera valorilor apărate de lege, înseamnă că prevederile acestui articol sînt aplicabile şi în cazul unor atingeri minime aduse securităţii statului prin fapte prevăzute de legea penală dar care prin conţinutul lor concret, fiind lipsite în mod vădit de importanţă, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni.

Aşadar, gradul de pericol social redus al unei fapte prevăzute de legea penală nu este determinat de natura ori importanţa relaţiei sau valorii soc[illegible] care îi [illegible] aduce atingere, ci de cara[illegible] minim al atingerii aduse.

Prin consecinţă, securităţii statului, ca oricărei alte valori sociale apărate de lege, i se pot aduce atingeri minime prin fapte prevăzute de legea penală, atingeri care permit atît organelor de cercetare penală ale securităţii, cît şi celorlalte organe judiciare competente să conchidă că, prin conţinutul lor concret, acele fapte nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni.

Potrivit unei reguli unanim admise în materie de sistematizare a normelor codurilor penale, dispoziţiile din partea generală a unui cod se aplică faptelor sancţionate penal atît prin normele părţii speciale a codului respectiv, cît şi prin normele altor legi speciale, afară de cazul cînd prin aceste norme speciale de drept penal s-ar dispune altfel.

Or, de la această regulă, înscrisă şi în art. 362 al Codului penal al R.S. Rom[illegible] n-a fost creată nici o excepţie care să limiteze sfera de aplicabilitate a art. 18^1 Cod penal „la anumite genuri de fapte prevăzute de legea penală".

Observăm, de asemenea, că ori de cîte ori legiuitorul a voit să limiteze sfera de aplicare a unor dispoziţii ale părţii generale a Codului penal a făcut-o în mod expres ca în art. 39 alin. ultim, art. 60, art. 86^2 etc.

Acest punct de vedere este exprimat şi în Buletinul nr. 2/1973 al Procuraturii Republicii Socialiste România şi al Ministerului Justiţiei, unde, la pag. 81, invocîndu-se ca argument de text şi de autoritate prevederile art. 362 Cod penal, se precizează că: „Prevederile art. 18^1 au fost introduse odată cu modificarea art. 18, ca dispoziţii generale privind definirea infracţiunii, fără să se aducă vreo limitare aplicabilităţii sale pentru unele infracţiuni. Nici Codul penal şi nici legile penale speciale în vigoare nu cuprind dispoziţii de excepţie în această privinţă".

Prin urmare, prevederile art. 18 şi art. 18^1 Cod penal cu privire la pericolul social al faptei şi la fapta care nu prezintă pericolul social al unei infracţiuni sint aplicabile, de principiu, tuturor faptelor generic prevăzute de legea penală, fie aceasta Codul penal, fie o lege specială".

Pentru considerentele arătate, concluzia că „aplicabilitatea prevederilor art. 18^1 Cod penal este limitată la anumite genuri de fapte prevăzute de legea penală, fiind exclusă de plano in cazul celor indreptate impotriva securităţii statului", depăşeşte limitele interpretării, constituind o adăugare la lege ce se intemeiază — aşa după cum se spune in logică — pe două premise false: Prima premisă falsă o constituie afirmaţia că „după cum rezultă din expunerea de motive la Legea nr. 6/1973, pentru modificarea Codului penal, prevederile art. 18^1 Cod penal vizează in mod special faptele mărunte care in raport de natura relaţiilor sociale primejduite sau lezate... nu justifică represiunea penală, fiind suficientă pentru combaterea lor aplicarea uneia din sancţiunile administrative menţionate in art. 92 Cod penal".

Netemeinicia acestei susţineri este relevată de simpla comparare a ei cu următoarele considerente din expunerea de motive la Legea nr. 6/1973, pentru modificarea Codului penal al Republicii Socialiste România: „Din practica aplicării acestei legislaţii a rezultat insă necesitatea unor modificări, pentru a nu se mai menţine in sfera de aplicare a legii penale faptele mărunte ce nu prezintă gradul de pericol al unei infracţiuni, precum şi pentru a se institui, un sistem mai variat de sancţionare a infracţiunilor şi de individualizare a pedepselor, menit să asigure posibilităţi mai largi de reeducare a făptuitorului, fără a se slăbi fermitatea in combaterea manifestărilor antisociale grave.

Se prevede astfel, in legea alăturată, introducerea in Codul penal a unor prevederi potrivit cărora fapta prevăzută de legea penală nu constituie infracţiune dacă nu prezintă gradul de pericol social necesar pentru existenţa unei infracţiuni, fiind lipsită in mod vădit de importanţă, arătindu-se, totodată, şi criteriile de care trebuie să se ţină seama in aplicarea acestor prevederi, cum sint: atingerea minimă adusă unor valori sociale, conţinutul concret al faptei, modul şi mijloacele de săvirşire a acesteia, urmările produse, scopul urmărit, imprejurările in care a fost comisă, precum şi persoana şi conduita făptuitorului. In acelaşi timp, pentru ca astfel de fapte să nu rămină totuşi nepedepsite, se prevede ca procurorul şi instanţa de judecată să aibă dreptul să aplice sancţiuni cu caracter administrativ (mustrare, mustrare cu avertisment sau amendă de la 100 la 1 000 lei)".

Cea de-a doua premisă falsă pe care s-a intemeiat concluzia că aplicarea prevederilor art. 18^1 Cod penal este exclusă de plano, in cazul faptelor care aduc atingere securităţii statului, constă in includerea valorii relaţiei sociale ocrotite de lege, printre criteriile de stabilire in concret a gradului de pericol social al unor fapte. Alin. 2 al art. 18^1 Cod penal prevede că „la stabilirea in concret a gradului de pericol social se ţine seama de modul şi mijloacele de săvirşire a faptei, de scopul urmărit, de imprejurările in care fapta a fost comisă, de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce, precum şi de persoana şi conduita făptuitorului".

După cit se observă, criteriile de evaluare in concret a gradului de pericol social al unei fapte prevăzute de legea penală sint enumerate limitativ iar nu exemplificativ. In consecinţă, organele de cercetare penală sint obligate să le examineze in interacţiunea lor dialectică, fără a adăuga la ele alte criterii cum ar fi: valoarea sau importanţa relaţiei lezate, frecvenţa faptelor, posibilitatea prevenirii acestora etc., criterii acceptate in trecut de teoria dreptului penal.

Este adevărat că statul socialist constituie un instrument de o excepţională importanţă in sfera de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate in ţara noastră, dar aceasta nu schimbă cu nimic termenii problemei, mai ales dacă avem in vedere prevederile art. 13 din Constituţie potrivit cărora „in Republica Socialistă România, intreaga activitate de stat are drept scop dezvoltarea orinduirii şi inflorirea naţiunii socialiste, creşterea continuă a bunăstării materiale şi culturale a poporului, asigurarea libertăţii şi demnităţii omului, afirmarea multilaterală a personalităţii umane". Iată deci şi alte valori sociale care, sub aspectul importanţei, sint situate cel puţin pe aceeaşi treaptă cu suveranitatea, independenţa şi unitatea statului. De altfel, aprecierile asupra importanţei unor valori sociale diferă in funcţie de diversitatea criteriilor sau intereselor care stau la baza acestor aprecieri. Aşa se explică faptul că in clasificarea normelor părţii speciale a unor coduri penale europene, prima grupă de infracţiuni o formează cele indreptate impotriva păcii (Codul penal Liechtensthein din 1859) sau cele indreptate impotriva religiei (Codul penal portughez din 1886 şi Codul penal finlandez din 1889).

In sprijinul susţinerii că «faptele indreptate impotriva securităţii statului prin importanţa obiectului ocrotirii penale,... nu sint compatibile cu calificativul de „fapte mărunte" lipsite de gradul de pericol social al unei infracţiuni», autorul articolului „Consideraţiuni privind unele limite in aplicarea prevederilor art. 18^1 din Codul penal" a invocat şi următorul citat din cuvintarea rostită de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la 12 octombrie 1973, cu prilejul aniversării organelor securităţii: „...orice incercare din afară de a aduce daune orinduirii noastre şi independenţei ţării... să stea in atenţia lucrătorilor de securitate. Nimic nu trebuie considerat că este de mică importanţă".

Ultima subliniere, făcută de autor in citatul din cuvintarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, nu trebuie inţeleasă insă ca o indicaţie dată in sensul că art. 18^1 Cod penal este inaplicabil in cazul faptelor care aduc atingere securităţii statului deoarece, in continuare, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a precizat că: „Totul trebuie analizat, judecat prin prisma sarcinilor generale care revin organelor de securitate!"

Aceasta inseamnă că fiecare faptă trebuie analizată cu multă minuţiozitate prin prisma criteriilor prevăzute de art. 18^1 alin. 2 Cod penal, spre a vedea dacă ea prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni contra securităţii statului sau dacă este de natură să pericliteze in orice mod securitatea statului.

Concluzionind asupra celor expuse, vom arăta că prevederile art. 18^1 Cod penal constituie pentru organele de cercetare penală ale securităţii un instrument foarte preţios in găsirea soluţiilor care să satisfacă simultan şi in egală măsură cerinţele conjugate ale legalităţii socialiste şi ale realizării politicii partidului şi statului in domeniul apărării securităţii statului.

DIRECŢIA CERCETĂRI PENALE

CUM REZOLVAŢI CAZUL . . . ?

În luna aprilie 1973, Ionescu Gheorghe a făcut demersuri pe lingă Pantea Ştefan, pentru a-l convinge să intre în gruparea constituită de el şi Nanu Petre, în scopul săvîrşirii unor acte de diversiune.

Cu acea ocazie, Ionescu Gheorghe l-a rugat pe Pantea Ştefan să ascundă în pivniţa sa cantitatea de zece bucăţi piei ovine, tăbăcite, pe care le furase într-o noapte de la o tăbăcărie.

Pantea Ştefan a fost de acord să păstreze pieile de ovine timp de zece zile, dar nu a acceptat să adere la gruparea constituită de Ionescu Gheorghe, precizîndu-i că el nu o să-l denunţe.

Nanu Petre, avînd şi el 20 bucăţi piei caprine, sustrase de la aceeaşi tăbăcărie, l-a rugat pe Manea Ionel să le ţină ascunse, pentru a nu fi descoperite la domiciliul său de organele de urmărire penală. Manea Ionel a acceptat să le ascundă, pretinzînd şi primind pentru aceasta suma de 1000 lei.

Să se arate motivat, care este încadrarea juridică a faptelor săvîrşite de Pantea Ştefan şi Manea Ionel.

Locotenent-colonel DUMITRU MARINESCU

Locotenent-colonel GEORGE ADAM

REZOLVAREA SPEŢEI PUBLICATE ÎN NUMĂRUL TRECUT

Atît în teoria dreptului procesual cît şi în practica judiciară este unanim admis că la serviciile experţilor trebuie să se recurgă numai atunci cînd organele judiciare nu posedă cunoştinţele de strictă specialitate necesare soluţionării corecte a unor probleme susceptibile de diverse interpretări care prin consecinţă pot genera rezolvări diferite.

Această concluzie univocă şi indubitabilă se desprinde şi din prevederile art. 116 C. pr. pen. potrivit cărora efectuarea expertizei se ordonă „cînd pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări ale cauzei, în vederea aflării adevărului, sînt necesare cunoştinţele unui expert".

Astfel fiind, ordonarea efectuării expertizei pentru soluţionarea unor probleme cu privire la care organele judiciare sînt obligate să posede cunoştinţele necesare rezolvării lor, este complet nejustificată din punct de vedere legal şi constituie un indiciu al insuficientei pregătiri sau al lipsei de răspundere profesională.

În lumina acestor sumare consideraţii, vom încerca să răspundem la întrebarea dacă pentru determinarea caracterului propagandistic şi antistatal al unor producţii literare, organele de cercetare penală ale securităţii trebuie să ordone efectuarea unor expertize literare de către poeţi sau scriitori.

Pînă în prezent expertiza literară n-a fost reglementată prin norme de drept.

În baza dispoziţiilor art. 116 şi urm. din C. pr. pen. nu este indicat să se ordone, deoarece :

1. Ca organe specializate ale Ministerului de Interne, organele de cercetare penală ale securităţii sînt obligate să contribuie la asigurarea înfăptuirii politicii partidului şi statului în domeniul apărării securităţii statului. Îndeplinirea acestei obligaţii profesionale deosebit de importante ce izvorăşte din prevederile art. 1 alin. 2 al Decretului nr. 130/1972, privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Ministerului de Interne, republicat în Buletinul oficial nr. 113 din 26 iulie 1973, necesită din partea organelor de cercetare penală ale securităţii o temeinică pregătire politico-ideologică şi profesional-juridică — premisă majoră a discernămîntului politic şi juridic — vigilenţă, fermitate, exigenţă, obiectivitate, cinste, corectitudine şi un înalt simţ al răspunderii profesionale. De altfel, în conformitate cu prevederile punctului 2 al Ordinului nr. 00300 din 20 septembrie 1973, cu privire la activitatea de urmărire penală a organelor de cercetare ale securităţii, criteriile enunţate stau la baza selecţionării şi numirii în funcţie a acelor care compun aceste organe.

Poeţii şi scriitorii, neavînd specializarea organelor de cercetare penală ale securităţii în domeniul sesizării şi recunoaşterii manifestărilor propagandistice prin care se urmăreşte schimbarea orînduirii socialiste, înseamnează că nu sînt întrunite condiţiile cerute de art. 116 C. pr. pen. şi ca atare, în mod normal, la serviciile lor, ca experţi în această materie, nu trebuie să se apeleze.

2. Ordonarea unor expertize, care să stabilească dacă anumite producţii literare converg la schimbarea orînduirii socialiste în patria noastră, deschide autorilor posibilitatea apărării de răspundere penală prin invocarea erorii de fapt. În asemenea situaţii va fi foarte greu de motivat respingerea apărărilor formulate de autori, în sensul că nici n-au urmărit, nici n-au avut cunoştinţă de faptul că producţiile lor literare converg la schimbarea orînduirii socialiste, din moment ce nici organele specializate ale securităţii n-au putut sesiza caracterul antistatal al acestor producţii, fiind nevoite să recurgă la serviciile unor experţi care neavînd cunoştinţe de strictă specialitate în materie, au formulat concluzii cel puţin îndoielnice.

Locotenent-colonel DUMITRU MARINESCU

RĂZBOIUL SECRET AL UNDELOR

(ideile nu se țin în fișet)

Spre sfîrșitul anului 1940, atît Churchill cît și profesorul Lindemann începuseră să aibă îndoieli asupra preciziei bombardierelor engleze. În 1941, biroul statistic al lui Lindemann a fost autorizat de Churchill să facă o anchetă in acest sens, în rîndul membrilor comandamentului de bombardiere. Rezultatele anchetei au confirmat cele presupuse de cei doi : s-a stabilit că, de fapt, două treimi din echipajele engleze nu reușeau să-și lanseze bombele nici măcar pe o rază de 8 km de țintă ! Fotografiile aeriene documentau că daunele produse de bombele lansate erau foarte mici. A mai reieșit chiar că echipajele erau în cunoștință de cauză și descurajate pentru rezultatele minore, obținute însă cu prețul unor mari riscuri. Se punea problema dacă ar merita să se mai continue bombardamentele nocturne asupra teritoriului german.

În baza acelei anchete, primul ministru Churchill a adresat șefului Statului Major al Aeronauticii o notă prin care îi cerea să analizeze urgent situația și să-i comunice măsurile pe care le va lua. Au fost propuse mai multe metode pentru dirijarea bombardierelor prin radio.

La început metodele noi n-au prea dat rezultate. Englezii au perfecționat astfel un aparat cunoscut sub numele de „Gee", prin intermediul căruia impulsurile radio erau emise în mod simultan de către trei stații engleze distincte ; luînd notă cu exactitate de momentul sosirii undelor la aparat, echipajul putea stabili poziția cu aproximație de o milă. Era o îmbunătățire și au început să se servească pe scară largă de acest sistem. Nu exista însă posibilitatea să se pătrundă mai adînc pe teritoriul german. Mai tîrziu englezii au folosit un alt aparat asemănător, numit „Oboe", care era mult mai precis. Dar pentru a-l putea folosi, trebuia ca bombardierele să zboare cîtva timp în linie dreaptă, expunîndu-se astfel, într-o manieră foarte periculoasă, tirului apărării antiaeriene germane. Și aparatul de tip „Oboe" putea fi folosit numai pentru distanțe pînă la 320 km și la o înălțime de zbor de peste 7 500 metri. Dar aceasta însemna o limitare considerabilă a razei de acțiune. Era nevoie deci de ceva mai bun.

Încă din 1941, Lindemann susținuse că un aparat radar montat pe avioane putea proiecta pe un ecran instalat în cabina pilotului harta terenului survolat. În aceste condiții, un aparat de aruncat bombe, chiar pe întuneric și printre nori, ar fi putut, prin „ochiul" radarului său, să lovească precis.

Construcția unui astfel de instrument, care a devenit faimos după aceea sub numele convențional de „H 2 S", a rezolvat o mare problemă. Au fost folosite unde ultrascurte speciale ; cu cît mai scurtă era unda, cu atît mai neted era desenul de pe ecranul aparatului. Aparatul care emitea acele „microunde", cum au fost numite, a fost în întregime o invenție britanică. Ea a revoluționat războiul undelor atît pe mare cît și pe uscat *).

La începutul anului 1943, acest aparat al englezilor a fost gata pentru a putea fi pus în funcțiune. Succesul nu s-a lăsat așteptat.

La rîndul lor, nemții creaseră însă două stații radiolocatoare cu rază vastă de acțiune. Una dintre aceste stații se afla la Brest, alta în Spania nord-occidentală. Dar ambasadorul englez la Madrid a aflat de stația spaniolă și a semnalat imediat acest lucru.

Datorită fotografierii agregatelor stației germane, englezii au reușit să afle cum funcționează și foarte curînd avioanele și navele englezești erau și ele dotate cu radiolocatoare de prim ordin. Ofensiva aeriană din 1943 a început bine și precizia atacurilor executate de englezi i-a surprins foarte mult pe nemți.

*) Nemții au fost în stare să facă și ei așa ceva numai atunci cînd le-a căzut în mînă un exemplar englezesc.

Englezii trebuiau să înfrunte însă în continuare avioanele nocturne de vînătoare germane, care le provocau aproape trei pătrimi din pierderile lor de bombardiere. Orice atac de vînătoare nemțesc opera într-o zonă aeriană restrînsă și era dirijat de stații terestre. Aceste stații terestre au constituit inițial o linie botezată „Kammhuber", după numele generalului neamț care a conceput-o. Pe măsură ce englezii încercau s-o distrugă sau s-o dezorganizeze, nemții o lungeau și măreau. Aproape 750 de stații de acel tip se întindeau de-a lungul întregii Europe, în chipul unui fir de iederă.

Englezii nu au reușit să localizeze doar șase stații, dar erau prea multe pentru a le distruge prin bombardamente. Pe de altă parte, dacă le-ar fi lăsat să funcționeze în continuare, cu timpul ar fi putut să le compromită ofensiva aeriană.

Inteligenței englezești îi fusese opusă meticulozitatea germană ! Era din nou rîndul inventivității să-și spună cuvîntul. Anglia avea nevoie urgentă de mijloace **puțin costisitoare și de largă folosire**, pentru a dezorganiza temeinicul sistem german.

Încă în 1937, profesorul Lindemann îi dăduse o sugestie foarte simplă lui Churchill cu privire la cercetările care se desfășurau în legătură cu apărarea aeriană : să fie semănate din avioane pachete cu fîșii de staniol sau din alt material conductor, tăiate în așa fel ca să poată simula prezența unui bombardier pe ecranele radarelor dușmane.

Această idee a fost reluată mai tîrziu și i s-a dat numele de sistemul „Window". Experții aveau însă îndoieli și ideea a fost experimentată **abia după patru ani**, cînd tot Lindemann, furios, a făcut cîteva probe în cel mai riguros secret, la începutul anului 1942. Experimentările au fost conduse și coordonate de către doctorul Jackson, unul dintre cei mai buni spectroscopiști englezi, care intrase în aviație la

inceputul războiului și se distinsese ca un pilot iscusit în vinătorile nocturne. Probele au fost încununate de succes și sistemul „Window" a fost foarte rapid perfecționat.

Intr-un prim moment, se credea că fișiile destinate să înșele dușmanul ar fi trebuit să aibă mărimea unui avion, pentru a da un ecou bun. Apoi s-au convins că nu era necesară această mărime, dar trebuia ca ele să fie tăiate la lungime suficientă, ca să poată reflecta unda emisă de radarul inamic ; fișiile produceau chiar, ținînd cont de volumul lor, un ecou mult mai puternic decît masa de metal a unui avion !

S-a mai descoperit că fișiile de hîrtie — tăiate la o lungime adecvată, dar cu o singură față metalică, la fel ca ambalajele de ciocolată erau suficiente pentru a reflecta în mod eficace undele emise de către radar. Pachete întregi cu fișii de acest fel erau aruncate din avioane și pluteau în aer, reflectînd trenuri de unde asemănătoare cu cele produse de bombardiere.

Comandamentul bombardierelor engleze a vrut să folosească imediat sistemul „ambalajelor de ciocolată", pentru a înlătura cît mai curînd posibil pagubele. Dar pericolul folosirii benzilor de staniol era evident : o dată sistemul căzut în mîna nemților, deci descoperit, aceștia l-ar fi putut utiliza, la rîndul lor, împotriva englezilor. Și dacă ar fi început din nou nemții să-i bombardeze pe englezi, așa cum făcuseră în 1940, aviația de vînătoare britanică s-ar fi aflat în dificultăți asemănătoare și sistemul lor de apărare ar fi fost la fel de ineficace...

La 22 iunie 1943, Churchill a convocat o ședință a Statului Major, pentru a dezbate dacă vor folosi sau nu sistemul „Window" în operațiile de bombardament ulterioare. Experții englezi erau acum convinși că introducerea acestui sistem pe scară largă ar fi redus pierderile bombardierelor foarte mult. Și s-a decis folosirea sistemului — după ce s-au luat unele măsuri strategice și tactice de a contracara o eventuală repriză de bombardamente asupra teritoriului britanic.

Prima experimentare a sistemului „Window" a fost făcută la 24 iulie 1943, în timpul incursiunii asupra Hamburgului. Rezultatele au depășit așteptările ; discuțiile aprinse, interceptate de englezi, dintre operatorii instalațiilor de control radar de la sol și piloții avioanelor de vînătoare germane au demonstrat confuzia provocată. La cîtva timp după aceea, **pierderile de bombardiere englezești au scăzut cu mai mult de jumătate** și, pînă la sfîrșitul războiului, pierderile înregistrate nu au mai atins niciodată nivelul pagubelor suportate înainte de adoptarea sistemului „Window". Avantajul obținut prin folosirea acestui sistem a fost menținut printr-o serie de alte contramăsuri și noi invenții în domeniul radiotehnic.

Abia după terminarea războiului, s-a aflat că o propunere asemănătoare fusese făcută de un tehnician neamț, **cam în aceeași perioadă cu Lindemann**. Göring a sesizat însă și el pericolul pe care l-ar fi prezentat proiectul pentru apărarea germană antiaeriană. Și a dat un ordin scurt. Toate documentele referitoare la acel proiect au fost imediat puse sub cheie și alte ordine, foarte severe, au hotărît ca nimeni să nu mai amintească nimic despre „acea problemă".

Pînă la urmă și nemții s-au folosit de sistemul „ambalajelor de ciocolată". Dar abia în primăvara anului 1944, cînd aviația lor de bombardament intrase deja în agonie.

(Traducere și prelucrare de maior **ION SCURTU**)

Comanda nr. 0188

Apărut : decembrie 1973